

Jaarverslag

20
23

Inhoud

Voorwoord	4	3. Ontwikkeling organisatie	37
Deel I / Bestuursverslag	5	3.1 Algemeen	38
1. De Haagse Scholen in het kort	6	3.2 HR	39
Inleiding	7	3.3 Huisvesting & facilitaire zaken	42
1.1 Onze missie	8	3.4 Informatiebeveiliging & privacy	44
1.2 Onze sturingsvisie	9	3.5 ICT	46
1.3 Organisatiestructuur	10	3.6 Communicatie	47
1.4 Overzicht scholen	11	4. Financiële verantwoording	48
1.5 Organisatiestructuur	12	4.1 Financieel resultaat 2023	49
1.6 De (gemeenschappelijke) medezeggenschap	13	4.2 Staat van baten en lasten meerjarig	51
1.7 Het bestuurskantoor	14	4.3 Balans in meerjarig perspectief	53
1.8 Governance	15	4.4 Financieel beheer	55
1.9 Samenwerkingspartners en verbonden partijen	17	4.5 Risico's en risicobeheersing	59
1.10 Gerechtelijke procedures en klachtenbehandeling	19		
2. Ontwikkeling onderwijs	22		
2.1 Algemeen	23		
2.2 Onderwijskwaliteit	24		
2.3 Passend onderwijs	28		
2.4 Onderwijskansen	31		
2.5 Strategische prioriteiten	33		

Inhoud

Deel II / Jaarrekening 62

Balans	63
Staat van baten en lasten	64
Voorstel resultaatbestemming	65
Kasstroomoverzicht	66
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	67
Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	74
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	85
Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	87

Deel III / Overige gegevens 96

Verantwoording subsidies Model G	97
Vaststellingsformat schoolbesturen subsidie 2023	108
Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)	130
Verbonden partijen Model E	135
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	136

Bijlagen 140

Nevenfuncties college van bestuur 2023	141
Hoofd- en nevenfuncties leden raad van toezicht 2023	142
Verslag raad van toezicht	144
Verslag gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	149
Overzicht van de scholen	153

Voorwoord

Dit jaar willen wij beginnen onze dank uit te spreken aan onze collega's, interne raden en samenwerkingspartners. Alleen met hen is het mogelijk goed onderwijs te bieden aan onze leerlingen in de stad. Dat we in 2023 gefocust hebben gewerkt aan samenwerking en verbinding binnen onze eigen organisatie en met onze partners in de kinderopvang, zorg, welzijn, cultuur en sport was wenselijk en noodzakelijk. De tekorten in het onderwijs lopen nog steeds op, met name in de grote steden als Den Haag. Dankzij dit netwerk zijn we in staat geweest om zoveel mogelijk continuïteit in het onderwijs te bieden en realiseren we goede resultaten in de brede ontwikkeling van onze leerlingen. Zo laten de eindtoetsresultaten in 2023 ten opzichte van eerdere jaren een positief beeld zien, wat een enorm compliment verdient voor onze scholen.

Ondanks, of dankzij de personeelstekorten en een complexere instroom van leerlingen zijn veel van onze scholen versneld in ontwikkeling. In 2023 hebben zes van onze scholen aangegeven met ondersteuning en budget vanuit De Haagse Scholen versneld te werken aan een andere organisatie van het onderwijs. Een andere mooie ontwikkeling is dat wij de scholen een prominentere plek hebben gegeven in onze beleidsprocessen om de praktische effectiviteit van het beleid te versterken. Zo neemt nu elke schooldirecteur deel in een van de beleidsgroepen, aan de hand van zes thema's die we aan het begin van dit schooljaar samen hebben geformuleerd. Een van deze beleidsgroepen gaat aan de slag met het herijken van onze strategische koers. Het komende jaar gaan we de scholen, leerlingen, ouders en externe partners betrekken bij deze nieuwe koers. In dat proces gaan we ons ook bezinnen op een goede aanpak voor de uitdagingen van deze tijd en met het oog op de toekomst.

In het licht van deze uitdagingen en de toename van complexiteit op scholen onderzoeken we in nauw overleg met onze schooldirecteuren hoe we hen beter kunnen ontzorgen. We hebben al stappen gezet door het aantrekken van een aantal nieuwe collega's met expertise op het gebied van toepassing van technologie in het onderwijs, HRM-beleid en de beweging naar inclusiever onderwijs. Interim bestuurder René Peeters was een belangrijke aanjager rondom dit laatste onderwerp. Afgelopen mei namen we afscheid van hem en startte Karen Peters als nieuw lid van het college van bestuur. Met haar komst hebben we ook een enorme hoeveelheid en diversiteit aan ervaring in het onderwijs en wereldburgerschap in huis. Samen zullen wij voor de brede ontwikkeling van onze leerlingen blijven staan.

Wij kijken met veel vertrouwen naar de toekomst van De Haagse Scholen en zetten ons ook dit jaar weer maximaal in om onze leerlingen goed voor te bereiden op de wereld van morgen.

Karen Peters en Wiely Hendricks

College van bestuur
De Haagse Scholen

Deel I Bestuursverslag

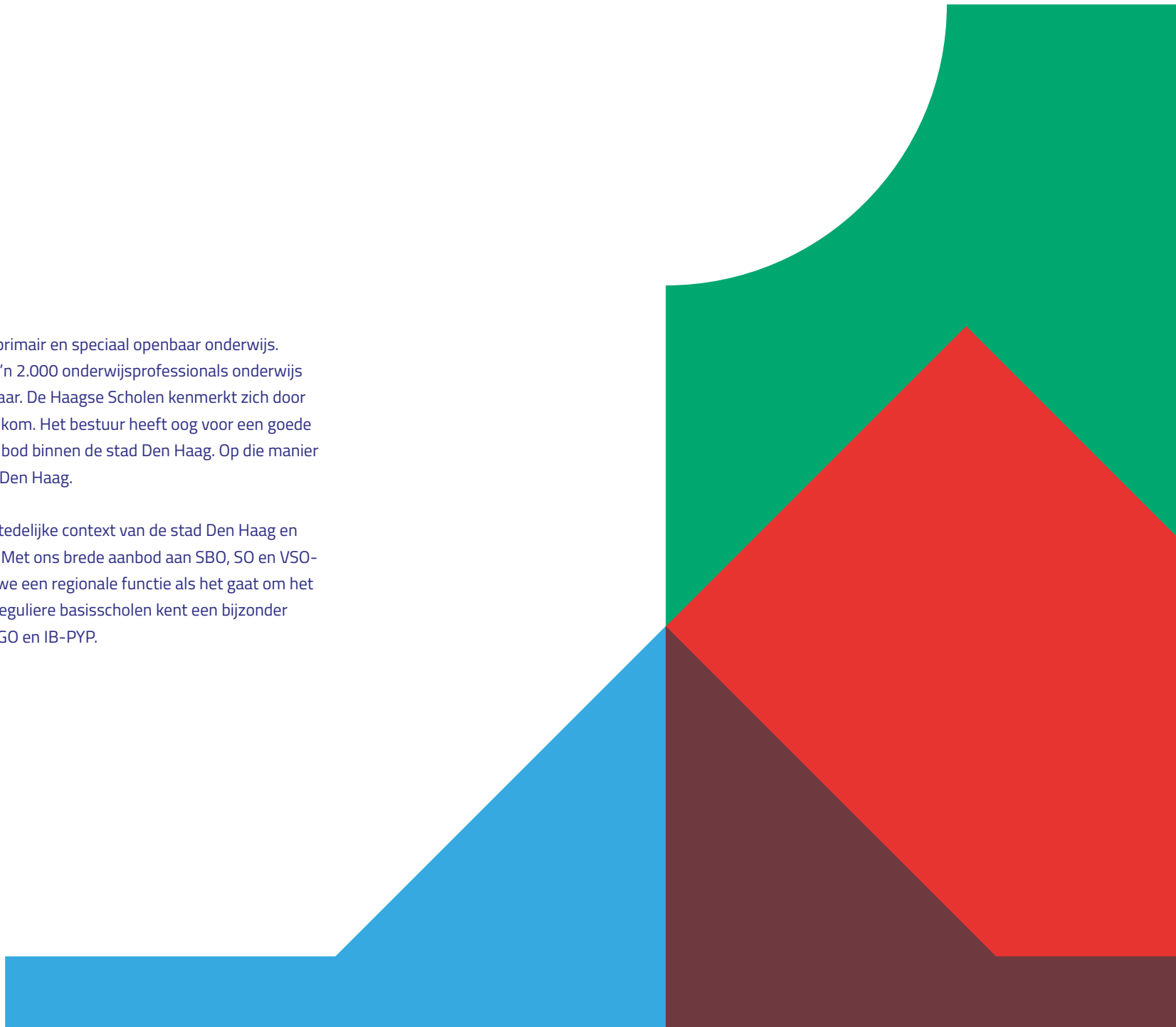
1.

De Haagse Scholen in het kort

Inleiding

De Haagse Scholen is een stichting voor primair en speciaal openbaar onderwijs. Op onze 51 scholen verzorgen wij met zo'n 2.000 onderwijsprofessionals onderwijs aan ruim 15.000 leerlingen van 4 tot 18 jaar. De Haagse Scholen kenmerkt zich door haar openbare identiteit; ieder kind is welkom. Het bestuur heeft oog voor een goede spreiding van het openbaar onderwijsaanbod binnen de stad Den Haag. Op die manier kan elk kind naar een openbare school in Den Haag.

De Haagse Scholen opereert in de grootstedelijke context van de stad Den Haag en kent een grote diversiteit aan leerlingen. Met ons brede aanbod aan SBO, SO en VSO-scholen en expertise op dat vlak hebben we een regionale functie als het gaat om het speciaal onderwijs. Een aantal van onze reguliere basisscholen kent een bijzonder onderwijsconcept; Montessori, Dalton, OGO en IB-PYP.

1.1 Onze missie:

we bereiden onze leerlingen voor op de wereld van morgen

Onderwijsinhoudelijke doelen zijn een brede ontwikkeling, grotere leermotivatie, onderzoekende houding en vaardigheden. **De missie hebben wij vertaald in zes beloften** aan kinderen en hun ouders: vaste waarden om te werken aan goed onderwijs voor iedere leerling. **Hier werken we aan met drie pijlers van het ambitiestatement:** onderwijsvernieuwing, professionalisering en profilering.

Onze missie

We bereiden onze leerlingen voor op de wereld van morgen

Onze beloftes

1. Wij kennen ieder kind.
2. Wij stimuleren verwondering en nieuwsgierigheid.
3. Wij leren onze leerlingen om samen te werken en samen te leven.
4. Wij leren onze leerlingen om verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerproces.
5. Wij verbeteren de dialoog met ouders over de ontwikkeling van leerlingen.
6. Wij onderzoeken en ontwikkelen onze kennis, houding en vaardigheden.

Onze ambities

Onderwijsvernieuwing

Continue ontwikkeling naar toekomstgericht onderwijs, afgestemd op de behoeften van ieder kind. Dit betekent brede ontwikkeling, de leermotivatie vergroten en onderzoekende houding en vaardigheden.

Professionaliteit

Professionaliteit in mens en cultuur, we leren van en met elkaar en werken evidence based en evidence informed in alle onderdelen van de organisatie, gericht op onze ambities.

Profilering

Scholen hebben een sterk profiel en weten welke expertise we met elkaar in huis hebben. De Haagse Scholen is een krachtige partner en een aantrekkelijke werkgever.

1.2 Onze sturingsvisie:

‘Eenheid in verscheidenheid’

In 2023 hebben wij, na intern overleg en in samenspraak met onze interne stakeholders, ons sturingsprincipe op de organisatie aangepast. Het herziene sturingsprincipe vatten wij samen onder de noemer: “Eenheid in verscheidenheid”.

In vergelijking met een aantal jaren terug zijn de omgevingsfactoren voor het geven van goed onderwijs ingrijpend gewijzigd; eind 2022 is met het oog op grote personeelstekorten, toenemende complexiteit rond de instroom van kinderen, dienstverlening vanuit welzijn en jeugdzorg die onder druk staat en in algemene zin de turbulente situatie in de wereld om ons heen een eerste aanzet gegeven tot een periodieke herijking van onze uitvoeringspraktijk. De gewenste richting is eind 2022 beschreven in een bericht aan de organisatie getiteld ‘Versterking van de organisatie van De Haagse Scholen’ in de vorm van een aantal ontwikkelrichtingen. De uitkomsten hiervan verwachten we medio 2024.

In onze sturingsvisie creëren wij de voorwaarden voor scholen om het aanbod van hun school zo goed mogelijk af te stemmen op de schoolpopulatie.

Even belangrijk vinden wij de ruimte van onze medewerkers bij de uitvoering van hun werk. Verantwoordelijkheid kunnen nemen biedt de beste kansen voor duurzame ontwikkeling. Bij die verantwoordelijkheid en ruimte hoort het nemen van eigenaarschap voor de eigen ontwikkeling, die van de school en die van de stichting als geheel. Hierover wordt aan het bestuur en de omgeving verantwoording afgelegd. In samenwerking met elkaar bereiken wij de beste resultaten, het bestuur zal deze samenwerking stimuleren en de juiste voorwaarden daarvoor creëren.

1.3 Organisatiestructuur;

komst van Karen Peters, lid college van bestuur

Binnen onze stichting zijn in het kader van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' de functies van bestuur en interne toezichthouder gescheiden. Deze functiescheiding is gerealiseerd door de vorming van een apart orgaan voor intern toezicht, een raad van toezicht en een apart orgaan voor bestuur, een college van bestuur, het bevoegd gezag van De Haagse Scholen. .

Het college van bestuur bestaat op grond van de statuten uit twee leden:

De heer mr. W. (Wiely) Hendricks <i>(1 januari 2023 – 31 december 2023)</i>	Voorzitter college van bestuur
---	--------------------------------

Mevrouw dr. C.M.T (Karen) Peters <i>(15 mei 2023 – 31 december 2023)</i>	Lid college van bestuur
--	-------------------------

De heer R. (René) Peeters <i>(1 januari 2023 – 1 juni 2023)</i>	Lid college van bestuur a.i.
---	------------------------------

In 2023 is de werving en selectie van een tweede lid van het college van bestuur, volgens de hiervoor geldende interne regeling, succesvol afgerond. Per 15 mei 2023 is mevrouw Peters gestart als lid van het college van bestuur. Het dienstverband met de bestuurder a.i., de heer Peeters, is per 1 juni 2023 beëindigd.

Het college van bestuur kent een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het geheel aan activiteiten en werkzaamheden binnen De Haagse Scholen. Binnen deze collegiale taakopvatting zijn de taken verdeeld op basis van expertise en achtergrond, jaarlijks vindt actualisatie hiervan plaats.

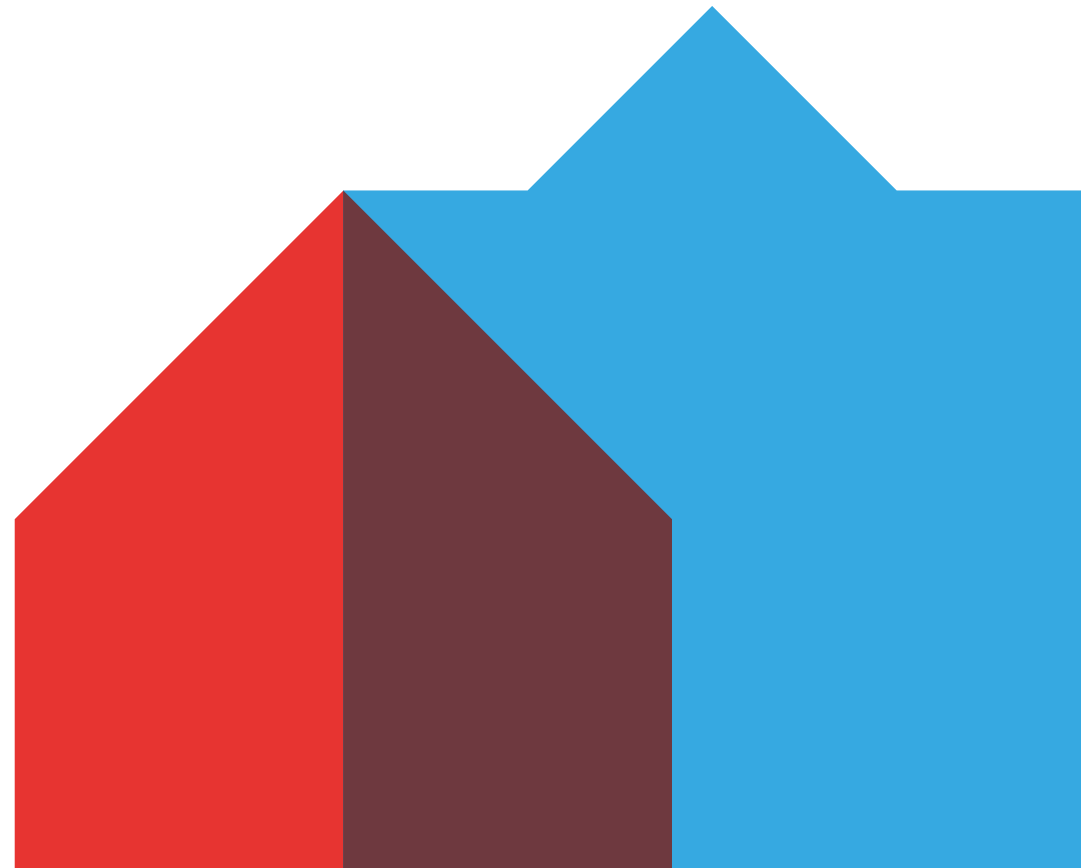
Een overzicht van de nevenfuncties van de bestuurders is opgenomen in de bijlage. Nevenfuncties worden vooraf voorgelegd aan de voorzitter van de raad van toezicht. Er is geen sprake van conflicterende nevenfuncties in het kader van de code 'Goed onderwijs, goed bestuur'. Het overzicht van de leden van de raad van toezicht en het rooster van aftreden is opgenomen in de bijlage.

1.4 Overzicht scholen;

schoolsluiting Ypenburg definitief, personeelsleden en leerlingen vinden nieuwe plek

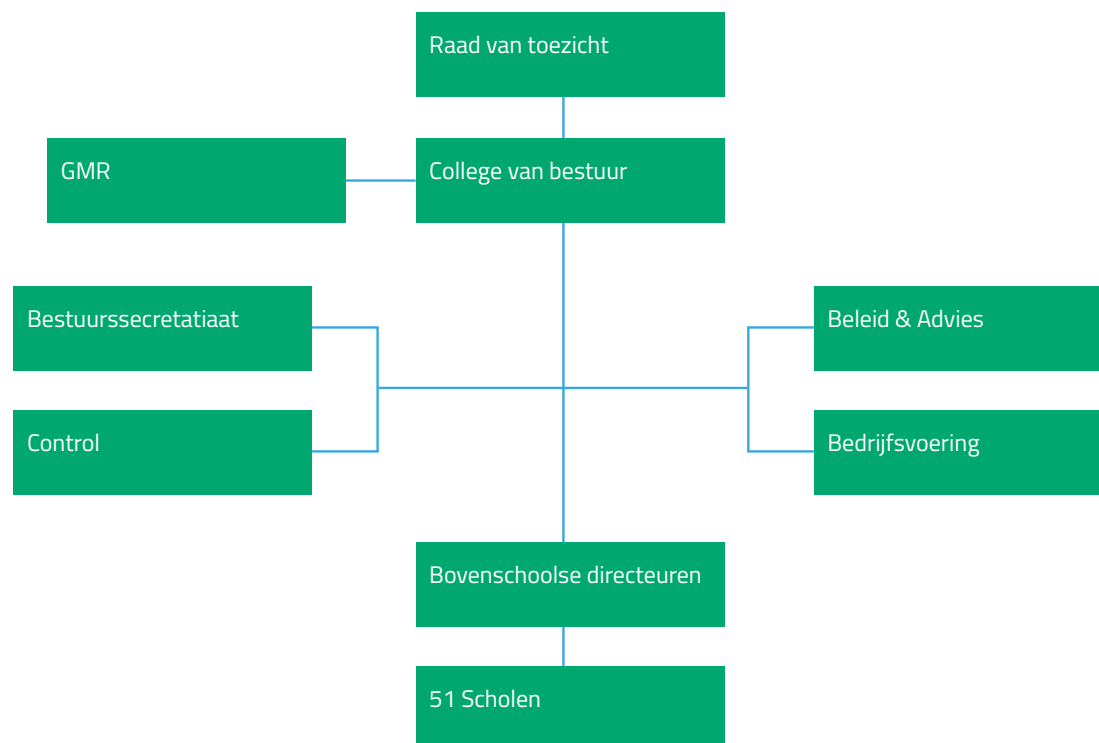
De Haagse Scholen kent 51 scholen, goed verspreid over de stad. Een overzicht van alle scholen is te vinden in de bijlage. Daarnaast zijn alle scholen ook te vinden op de website van De Haagse Scholen en op [Scholenwijzer Den Haag](#).

In 2022 is besloten obs Ypenburg te sluiten. Belangrijkste reden is het lage leerlingenaantal van de school in combinatie met de demografische ontwikkelingen in de wijk. In goed overleg met betrokken partijen, zoals de vakbonden en de medezeggenschapsraad zijn afspraken gemaakt over de schoolsluiting. Per 1 augustus 2023 is de school daadwerkelijk gesloten. Het personeel en de kinderen van de school zijn herplaatst, voor een substantieel deel op andere DHS-scholen.

1.5 Organisatiestructuur;

nieuw toegevoegd de afdeling Bestuurssecretariaat

Organogram van De Haagse Scholen

1.6 De (gemeenschappelijke) medezeggenschap;

onderzoek naar de staat van de medezeggenschap op decentraal niveau

Op onze scholen is de medezeggenschap geregeld door een eigen medezeggenschapsraad (MR). Taken en bevoegdheden zijn geregeld in de Wet medezeggenschap op scholen en het eigen medezeggenschapsreglement. De medezeggenschap is de 'brug' tussen ouders en leerkrachten. Goede medezeggenschap is van belang voor iedere school; in verband met een toename van bevoegdheden van de MR neemt het belang van een goed functionerende MR op schoolniveau toe. In 2023 is in opdracht van het college van bestuur een onderzoek gestart naar de staat van de medezeggenschap op decentraal niveau. De eerste fase van het onderzoek, een digitale enquête onder schooldirecties en leden van de MR is eind 2023 afgerond. Begin 2024 vinden verdiepende gesprekken plaats met betrokkenen, oplevering van het onderzoeksrapport staat gepland voor het tweede kwartaal van 2024.

De medezeggenschap op bovenschools niveau verloopt via de gemeenschappelijke medezeggenschap (GMR). De GMR heeft in totaal zestien zetels. Van deze zetels worden er acht vervuld door ouders en acht vervuld door medewerkers van De Haagse Scholen. Binnen de personeels- en oudergeleding zijn twee zetels gereserveerd voor het speciaal onderwijs. De GMR vergadert maandelijks, het college van bestuur schuift op uitnodiging aan bij het overleg van de GMR voor het geven van een toelichting en het beantwoorden van vragen. Het jaarverslag van de GMR van De Haagse Scholen is opgenomen in de bijlage.

1.7 Het bestuurskantoor;

de realisatie van een nieuwe afdeling, het Bestuurssecretariaat

Het bestuurskantoor staat onder leiding van drie afdelingshoofden en bestaat uit de afdeling Beleid & Advies, de afdeling Bedrijfsvoering en het Bestuurssecretariaat. Het bestuurskantoor verricht ondersteunende werkzaamheden voor de scholen en het totaal van de organisatie op het gebied van bovenschoolse beleidsontwikkeling, advisering, ondersteuning van scholen bij de implementatie van beleid en de financiële-, personele- en salarisadministratie, verzuim, huisvesting en facilitair. De afdeling Bestuurssecretariaat is per 1 januari 2023 gestart en richt zich op de secretariële en inhoudelijke ondersteuning van de organisatie en raad van toezicht, de afhandeling van klachten en de implementatie van AVG-voorschriften.

1.8 Governance;

De Haagse Scholen voldoet aan de bepalingen uit de Code Goed bestuur

De Haagse Scholen voldoet aan de leidende principes en de verplichtende bepalingen uit de Code Goed bestuur van de PO-Raad, er zijn geen (meldingen over) afwijkingen op de Code geconstateerd in 2023. De beginselen van deze code werken door in richtinggevendende documenten als het managementstatuut, het toezichtskader van de raad van toezicht, het medezeggenschapsstatuut en het GMR-reglement. Op basis van een periodieke toetsing door het college van bestuur in 2023 van de leidende principes en verplichtende bepalingen uit de Code is een aantal accenten gezet; de bestaande klokkenluidersregeling is geactualiseerd in relatie tot Europese regelgeving. Met het oog op het belang van een goed functionerende medezeggenschap heeft het college van bestuur een onderzoek ingesteld naar het functioneren van de medezeggenschap op schoolniveau. Daarnaast is met het oog op de continue dialoog tussen college van bestuur en raad van toezicht over de onderwijskwaliteit en -visie een aparte Commissie Onderwijskwaliteit en HRM als onderdeel van de raad van toezicht ingesteld. Naast de hiervoor genoemde code kent De Haagse Scholen een Gedragscode, met bindende afspraken omtrent gedrag en integriteit en een privacyregeling met verplichte afspraken over het gebruik van persoonsgegevens.

Binnen De Haagse Scholen is sprake van een functionele scheiding (two-tier) tussen het college van bestuur, tevens bevoegd gezag en de raad van toezicht, intern toezichthouder. De raad van toezicht houdt op grond van wettelijke bepalingen, de statuten en interne reglementen toezicht op de gang van zaken binnen de stichting.

De raad van toezicht kent drie adviserende commissies; de Auditcommissie, de commissie Onderwijskwaliteit en HRM en de Renumeratiecommissie. In 2023 heeft de raad van toezicht zijn toetsingsvisie en kader geactualiseerd. Meer hierover is te lezen in de bijlage bij het jaarverslag. Het college van bestuur is belast met het besturen van de organisatie en is bevoegd tot alle taken die niet krachtens de wet of de statuten bij anderen zijn belegd. De invulling van horizontale verantwoording op bestuurlijk niveau vindt in eerste instantie plaats in het overleg tussen het college van bestuur en de GMR. Op voorzittersniveau vindt regelmatig (in)formeel overleg plaats tussen het college van bestuur en de GMR. Het college van bestuur woont daarnaast de overlegvergaderingen van de GMR bij voor het geven van een toelichting op beleidsinitiatieven en het beantwoorden van vragen vanuit de raad van toezicht over voorliggende advies- en of instemmingsverzoeken. Het college van bestuur hanteert een open dialoog, waarbij naast de formeel verplichte documentatie de GMR breed geïnformeerd wordt over actuele ontwikkelingen en beleid, onder meer door het delen van de interne managementrapportages. Parallel hieraan is ook sprake van horizontale verantwoording tussen afzonderlijke scholen en hun MR.

Naast de dialoog met de GMR voert het college van bestuur overleg met verschillende stakeholders; op lokaal niveau met de schoolbesturen in de stad, de organisaties voor kinderopvang waarmee wordt samengewerkt, lerarenopleidingen, instellingen voor jeugdzorg en welzijn en de verschillende samenwerkingsverbanden.

Een belangrijke gesprekspartner voor het college van bestuur is het gemeentebestuur en het ambtelijk apparaat van de gemeente Den Haag. Naast de statutair verplichte gespreksonderwerpen, zoals de begroting en de samenstelling van de raad van toezicht vindt periodiek overleg plaats over het lokaal onderwijsbeleid in Den Haag en de huisvestingssituatie van de scholen. In 2023 zijn daarnaast informele gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van lokale politieke partijen. Naast contacten op lokaal niveau is het college van bestuur nauw aangesloten bij de ontwikkelingen op landelijk niveau, in de contacten met de PO-Raad en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

1.9 Samenwerkingspartners en verbonden partijen;

organisatorische aanpassingen in de relatie met de samenwerkingsverbanden

De Haagse Scholen werkt structureel samen met andere onderwijsorganisaties en schoolbesturen, samenwerkingsverbanden, kinderopvangorganisaties, hogescholen, gemeenten, rijksoverheid en kennisplatformen om uitvoering te geven aan onze missie en ambities. Hierbinnen is een aantal verbonden partijen waarmee De Haagse Scholen een bestuurlijke samenwerking heeft of die zeggenschap hebben. Een belangrijke ontwikkeling binnen de verbonden partijen in 2023 was een wijziging van de samenwerkingsrelatie met de verschillende samenwerkingsverbanden; de samenwerkingsverbanden hebben een organisatorische wijziging doorgevoerd waarbij de “oude” bestuursleden van het samenwerkingsverband opgaan in een zogenaamde raad van aangeslotenen, die op basis van omschreven advies- en instemmingsrechten invloed kunnen uitoefenen op het strategisch beleid van het samenwerkingsverband. Voor het toezicht op de samenwerkingsverbanden zijn daarnaast (interne) raden van toezicht geïnstalleerd, bestaande uit onafhankelijke leden. De Haagse Scholen maakt voor alle samenwerkingsverbanden deel uit van de raad van aangeslotenen. Zie ook de bijlage voor een overzicht van de verbonden partijen.

Voor een overzicht van belangrijke samenwerkingspartners zie de onderstaande tabel:

Organisatie of groep	Beknpte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
AanmeldenPO	Stedelijk, gemeente; aanmelden kinderen tot 4 jaar
Andersom Den Haag	Ondersteunt onze scholen bij het vinden van externe professionals, die ‘anders bevoegd’ voor de klas mogen staan.
Bouwstenen voor sociaal	Participatie in de werkgroep onderwijs. Doel: werken aan ontwikkelingen en delen van ervaringen en kennis m.b.t. het verduurzamen van schoolgebouwen
BOVO Haaglanden	Stedelijk; overstap leerlingen van basis- naar voortgezet onderwijs
CultuurSchakel	Implementeren van kunst- en cultuurarrangementen in onze scholen
DUO	Overleg data leerlinggegevens, deelname aan de landelijke werkgroep doorontwikkeling bron/PO ketendag
Gemeente Den Haag	Samenwerking met andere besturen m.b.t. Kopklassen (begeleidingscommissie), HEA-aanvragen, lerarentekort, onderwijsachterstandenbeleid, onderwijshuisvesting, Veiligheidsregio, Leerplicht
Bazalt groep	Voor trainingen, begeleiding en leerlingonderzoek

Organisatie of groep	Beknpte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
IBo	Organisatie voor International Baccalaureate scholen i.v.m. lopen-de trajecten op onze IB-PYP scholen
Iedereen een Meester	Vrijwilligersorganisatie die extra handen en gastlessen verzorgd op onze scholen
Inspectie van het Onderwijs, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	Houdt toezicht op de bestuurlijke verantwoordelijkheid dat de kwaliteit van onze scholen voldoende is, en onderzoekt of scholen voldoen aan wet- en regelgeving en of de financiën op orde zijn.
Kennisnet (incl. CERT en Dienst Verwerkersovereenkomsten)	Ontwikkeling Nationaal Diensten Centrum, centrale security en compliance oplossing voor het PO (samen met Glaslokaal en SIVON), afsluiten eb beheren verwerkersovereenkomsten
Kinderopvangorganisaties in de regio Den Haag	Samenwerking m.b.t. voor- en vroegschoolse educatie (vve) en beter passend onderwijs/ passende opvang voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte en kindcentrumontwikkeling.
KOO Den Haag	Samenwerking in kunstonderwijs op scholen
Lerarenopleidingen pabo	Haagse Hogeschool (Stuurgroep Opleidingsschool Zuid-West Holland), Hogeschool Inholland (Stuurgroep Hogeschool Inholland Ad PEP) en Hogeschool Leiden
Platform PO Den Haag	Stedelijk platform schoolbesturen voor PO
Platform VO	Regionaal platform schoolbesturen voor VO
Platform KO	Stedelijk platform voor kinderopvanginstellingen
PO-Raad	Landelijk overleg met andere schoolbesturen over allerlei direct en indirect onderwijs gerelateerde kwesties
Opleidingsschool Zuid-west Holland	Samenwerking tussen schoolbesturen en de Haagse Hogeschool om basisschoolleerkrachten op te leiden in de regio.s

Organisatie of groep	Beknpte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Onderwijsregio Haaglanden	Samenwerking tussen schoolbesturen en lerarenopleidingen in de regio Haaglanden, met als doel het bevorderen van voldoende goed opgeleid onderwijspersoneel.
Samenwerkingsverbanden: ▪ SPROH ▪ SPOW ▪ Zuid Holland West ▪ PPO Delflanden	Samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs, die een passende plek en gelijke onderwijskansen bieden aan ieder kind
SIVON	Inkoopcoöperatie PO/VO
Stichting Brede Buurtschool	Samenwerking opzet integraal kindcentrum, organisatie rondom Studenten voor Educatie
Stichting Glaslokaal	Deelname aan het technisch comité, raad van aanbesteders
Stichting Leergeld	Gemeentelijk initiatief voor devices en leermiddelen
Universiteit Leiden	Onderzoek, inzet (vak)leerkrachten, Universitaire Lerarenopleiding Grootstedelijk Onderwijs

1.10 Gerechtelijke procedures en klachtenbehandeling;

continue aandacht en blijvende inzet is nodig

Het kan voorkomen dat een ouder en/ of medewerker ontevreden is over de gang van zaken op school. De eerste stap is altijd om de klacht te bespreken op school. De meeste klachten kunnen in goed overleg op school worden opgelost. Op het moment dat een klacht in de ogen van klager niet naar tevredenheid wordt afgedaan, kan een klacht worden ingediend. Een ouder en/ of medewerker kan op verschillende manieren een klacht indienen. De meest voorkomende manier is om een klacht in te dienen bij het bestuur. In geval een ouder en/ of medewerker de klacht eerst wil bespreken met een onafhankelijk persoon, kan contact worden opgenomen met een van de twee onafhankelijke vertrouwenspersonen. Voor de afhandeling van klachten hanteert De Haagse Scholen een klachtenregeling.

In 2023 zijn 45 klachten ingediend bij het bestuur (in 2021 en 2022 respectievelijk 54 en 64). Het aantal meldingen bij de onafhankelijk vertrouwenspersonen bedroeg in 2021 en 2022 respectievelijk 54 en 92. De rapportage van de vertrouwenspersonen wordt een keer in de twee jaar opgesteld, cijfers over 2023 zijn nog niet bekend. De bovenstaande cijfers geven in absolute zin een vertekend beeld van het totaal aantal klachten en meldingen; een formele klacht bij het bestuur is regelmatig ook bekend bij de vertrouwenspersonen en omgekeerd.

Voor het merendeel van de klachten geldt dat na toepassing van hoor- en wederhoor en met een of twee gesprekken met partijen een passende oplossing getroffen wordt.

Tegelijkertijd is in een klein aantal gevallen sprake van ernstig verstoorde verhoudingen tussen school en klager, inclusief een opeenstapeling van klachten en (gerechtelijke) procedures. De aard en onderliggende oorzaak van de klachten is divers; voor een aantal klachten is de onderliggende oorzaak buiten de school gelegen (gescheiden ouders, probleemgezinnen, ruziënde ouders). We zien ook dat maatschappelijke ontwikkelingen zich vertalen in klachten (Paarse Vrijdag, Week van de Lentekriebels). 2023 Kende een substantiële toename van het aantal klachten over het onderwijsaanbod (passend onderwijs, zorgplicht, schorsing en verwijdering). Andere observatie is dat vanuit de scholen meer dan voorheen en regelmatig een beroep wordt gedaan op (juridische) ondersteuning vanuit het bestuur bij situaties op school, ter voorkoming van klachten.

Mede met het oog op bovenstaande ontwikkelingen is in 2023:

- Als handreiking richting de scholen een notitie opgesteld over zorgplicht, mede in relatie tot toelating, verwijdering en een schorsing van leerling. De notitie is tijdens een management dag gepresenteerd aan de directies van de scholen. Ook is personele capaciteit op het bestuurskantoor vrijgemaakt om scholen en ouders te ondersteunen bij hulpvragen op dit gebied;
- In overleg met het samenwerkingsverband is de aanmeldroute voor het speciaal onderwijs aangepast en verduidelijkt;

- De informatie over klachten en juridische zaken zijn gebundeld op een aparte pagina op het intranet;
- De huisadvocaat is twee dagen in de week werkzaam op het bestuurskantoor om vragen van scholen en het bestuurskantoor te beantwoorden;
- In urgente gevallen is beoogd een integrale oplossing te vinden door middel van mediation.

In 2024 wordt in samenwerking met het samenwerkingsverband (SPPOH) de (gewijzigde) aanmeldroute voor het speciaal onderwijs uitvoerig onder de aandacht gebrachte van de scholen. Tijdens de jaarlijkse studiebijeenkomst voor schooldirecteuren in 2024 staat het onderwerp polarisatie, culturele verschillen en hoe hiermee om te gaan op de agenda.

Naast de mogelijkheid tot het indienen van een (formele) klacht bij het bestuur zijn er nog verschillende andere instanties om een klacht in te dienen dan wel een (gerechtelijke) procedure te starten:

- **Landelijke Klachtencommissie Onderwijs.** Indien een klager ontevreden is met de klachtafhandeling van het schoolbestuur, kan klager deze voorleggen aan de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs. De Commissie bekijkt dan de zaak en brengt een advies uit aan het college van bestuur over de situatie. In 2023 is 1 kwestie behandeld bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs, het bestuur is hierbij in het gelijk gesteld.
- **Landelijke geschillencommissie Passend Onderwijs.** In 2023 is in een geval door ouders een zaak aanhangig gemaakt bij de Landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs inzake een onterechte verwijdering. De ouders in kwestie zijn door de commissie in het gelijk gesteld.

- **Commissie Bezwaarschriften DHS.** In het kader van de Algemene Wet Bestuursrecht kan een ouder een bezwaar indienen tegen een besluit van De Haagse Scholen bij de Commissie Bezwaarschriften DHS. In de praktijk betreft het hier met name bezwaren over besluiten over toelating, verwijdering en schorsing van een leerling. In 2023 zijn 5 bezwaren ingediend bij de Commissie voor Bezwaarschriften DHS. In 4 van de 5 gevallen is De Haagse Scholen in het gelijk gesteld.
- **College voor de Rechten van de Mens.** In 2023 heeft een ouder het College voor de Rechten van de Mens ingeschakeld met een klacht over kledingvoorschriften tijdens de gymles. In deze situatie is de school in het gelijk gesteld.
- **Gerechtelijke procedures.** In 2023 is De Haagse Scholen 3 keer voor de rechter gedaagd, tweemaal als belanghebbende vanwege de (ver)bouw van een van onze scholen, een maal voor een schadevergoeding in verband met een schorsing van een leerling. In alle gevallen is De Haagse Scholen in het gelijk gesteld.

In 2023 is De Haagse Scholen in 4 gevallen aansprakelijk gesteld naar aanleiding van een ongeval op school met een leerling dan wel personeelslid. De behandeling hiervan loopt via onze verzekeraar. Over de gegrondheid van de verschillende aansprakelijkheidstellingen is nog geen uitspraak gedaan door de verzekeraar.

Tabel; overzicht klachten- en bezwarencommissies en (gerechtelijke) procedures

	2021 Aantal/Gegron	2022 Aantal/Gegron	2023 Aantal/Gegron
Landelijke Klachtencommissie Onderwijs	2/0	3/1 (deels)	1/0
Landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs	0/0	1/0	1/1
Landelijke Commissie voor Geschillen WMS	0/0	0/0	0/0
Bezwaren personeel Commissie van Beroep	0/0	2/0	0/0
Commissie Bezwaarschriften	0/0	3/2	5/1
College voor de Rechten van de Mens	0,0	0/0	1/0
Gerechtelijke procedures	3/ nnb	4/ nnb	4/0

2.

Ontwikkeling onderwijs

2.1 Algemeen

In dit hoofdstuk verantwoordt het bestuur het gevoerde beleid op de beleidsterreinen van onderwijskwaliteit, passend onderwijs, onderwijskansen en onderwijs in transitie. De ambities en doelen uit het Bestuursplan 2023-2026 staan hierbij centraal. De wijze waarop hieraan wordt gewerkt, is in september 2023 veranderd als gevolg van de beweging 'Versterking DHS'. Sinds het najaar 2023 werken in zes beleidsgroepen schooldirecteuren en beleidsmedewerkers samen aan de beleidsontwikkeling.

2.2 Onderwijskwaliteit

De Haagse Scholen streeft een brede onderwijskwaliteit na. Hiermee doen we meer dan de Inspectie van het Onderwijs van ons verwacht.

2.2.1 Wat waren onze doelen op bestuursniveau?

Ten eerste hebben we het afgelopen jaar ons gericht op het verbeteren van de basisvaardigheden. Met name gericht op referentieniveaus lezen, taalverzorging en rekenen en extra inzet (wereld)burgerschap. Daarbij:

- Streven we ernaar dat ieder kind het fundamentele niveau voor lezen, taalverzorging en rekenen (1F-niveau) haalt aan het einde van de basisschool. Leerlingen met een extra uitdaging volgen een aangepaste leerlijn.
- Sluit de schoolambitie voor 2F/1S aan bij de ontwikkeling van de leerlingen en de school én is tegelijkertijd ambitieus.
- Ondersteunen we scholen in het kader van (wereld)burgerschap om vanuit de eigen onderwijsvisie in relatie tot wat leerlingen nodig hebben te komen tot een congruent burgerschapsplan.

Ten tweede hebben we ingezet op de doorontwikkeling van ons kwaliteitssysteem. Zie verderop in deze paragraaf.

2.2.2 Onderwijsresultaten

In vergelijking met vorig schooljaar en het jaar ervoor laten de eindtoetsresultaten van onze scholen in 2023 een positiever beeld zien, wat een enorm compliment verdient in deze tijden van tekorten. In 2022 hadden 3 scholen de norm voor signaleringswaarde 1F (85%) niet gehaald, dit jaar zijn dat nog 2 scholen. Daarnaast scoorden in 2022 7 scholen onder de norm voor 2F/1S, in 2023 waren dat 5 scholen.

Zoals we ook landelijk zien, zien we ook bij De Haagse Scholen achterblijvende resultaten voor rekenen. Daar besteden de scholen extra aandacht aan. Scholen maken hierbij onder andere gebruik van de subsidie basisvaardigheden (zie hieronder).

Ondanks het feit dat we trots zijn op de eindopbrengsten van onze scholen, zien we dat de eindtoetsresultaten beperkt zicht geven op de leergroei van leerlingen ten opzichte van de referentieniveaus. Vooral de wijze waarop scholen de informatie vanuit de kwaliteitscyclus gebruiken en vertalen naar hun aanbod en pedagogische-didactische aanpak, vraagt doorontwikkeling. Daartoe is inmiddels een belangrijke stap gezet door actief te werken met schoolambities en leerjaarambitie op de referentieniveaus. Ondanks de extra bestuurlijke ondersteuning zien we dat de doelstelling van 100% nog niet is bereikt. Ook in 2024 zal hier aandacht voor blijven,

- Kortom we zijn op de goede weg en we zien verbetering in de eindopbrengsten. Niettemin blijft, binnen de huidige grootstedelijke context met de enorme personeelstekorten, extra aandacht voor de (sturing op de) basisvaardigheden noodzakelijk.
- Drie scholen komen voor wat betreft het 2F/1S niveau onder de correctiewaarde uit. Deze scholen lieten in 2023 ook verbeterde resultaten boven de signaleringswaarde zien.
- 26 scholen scoren met hun driejaargemiddelde boven het landelijk gemiddelde voor 1F, voor 1S/2F zijn dit 20 scholen.
- Bij scholen waar dit nodig was, zijn in de afgelopen jaren extra interventies ingezet. Dit heeft resultaat gehad: alle scholen die onder de signaleringswaarde zaten in het vorige schooljaar zitten daar nu boven.

Indicatoren basiskwaliteit	2021	2022	2023	2023-2026 Streefwaarde (3-jaars- gemiddelde)
1F: aantal scholen op of boven de signaleringswaarde 1F	37 84%	41 93%	42 95%	44 100%
2F/1S: aantal scholen op of boven de signaleringswaarde (afhankelijk van schoolweging en s(b)o niet meegerekend)	34 77%	35 80%	39 89%	44 100%
Alle (51) scholen hebben een schoolambitie passend bij hun populatie en visie	90%	90%	90%	100%

2.2.3 Extra inzet op (wereld)burgerschap

De burgerschapsopdracht schrijft basisscholen voor om bij te dragen aan actief burgerschap en sociale cohesie. In artikel 8, derde lid, van de Wet op het primair (2021) onderwijs staat:

Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze, waarbij het onderwijs zich in ieder geval herkenbaar richt op:

- a) Het bijbrengen van respect voor en kennis van basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals verankerd in de Grondwet, en de universeel geldende fundamentele rechten en vrijheden van de mens, en het handelen naar deze basiswaarden op school;
- b) het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de Nederlandse democratische samenleving; en
- c) het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele geaardheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden.

De Haagse Scholen heeft in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in (wereld) burgerschap. In 2023 hebben alle leerlingen van groep 7 de vragenlijst ‘meten burgerschap’ ingevuld. Deze vragenlijst geeft zicht op de resultaten van burgerschap en kan helpen bij het ontwikkelen van beleid, zowel op school- als bestuursniveau. Echter de stap naar het schrijven van een wereldburgerschapsplan dat voldoet aan alle eisen van de wet, is nog niet overal gemaakt. De ondersteuning wordt daarom versterkt en het streven is dat in 2024 alle DHS-scholen een integraal wereldburgerschapsplan hebben.

2.2.4 Kwaliteitszorg is altijd in ontwikkeling

Het afgelopen jaar is de bovenschoolse kwaliteitszorg verder door ontwikkeld.

- Het kwaliteitskader van De Haagse Scholen is geactualiseerd, onder andere aan de hand van het vernieuwde onderzoekskader van de Inspectie van het Onderwijs. Dit kader vormt de onderlegger voor de interne audits en de schoolbezoeken van de bovenschoolse directeuren. Ook de beloften van De Haagse Scholen hebben expliciet een plek gekregen.
- We maken gebruik van data-analyse om het kwaliteitsbeeld per school te verrijken teneinde ook op bestuursniveau betere sturingsinformatie te hebben.
- Samen met intern begeleiders is in 2023 een nieuwe richtlijn ontwikkeld voor het volgen en toetsen van leerlingen met een (facultatief) analyseformat en interventieplan om de kwaliteitscyclus op schoolniveau te ondersteunen.
- Ook hebben we de ontwikkeling naar kwaliteitscoördinator en de bijbehorende beroepsstandaard opgepakt. De Landelijke Beroepsvereniging Begeleiders Onderwijs (LBBO) heeft in samenwerking met het onderwijsveld een herziene beroepsstandaard voor de intern begeleider uitgebracht. Belangrijke aanleidingen zijn de landelijke verscherpte focus op onderwijskwaliteit en de noodzakelijke ontwikkeling van curatief werken (kind centraal) naar preventief werken (leerkracht centraal).

De herziene beroepsstandaard biedt belangrijke aanknopingspunten voor onze scholen om de kwaliteit te blijven ontwikkelen door een aantal cruciale rollen goed en in samenhang met elkaar te ontwikkelen binnen het team. In november is met alle directeuren en intern begeleiders gesproken over de betekenis van de nieuwe beroepsstandaard IB voor onze scholen. Vanaf januari 2024 start een eerste leergang 'ontwikkeling tot kwaliteitscoördinator'.

2.2.5 Voldaan aan herstelopdracht Inspectie van het Onderwijs

N.a.v. het bestuurlijk inspectieonderzoek in 2022 is in 2023 gewerkt aan een herstelopdracht van de inspectie. Hiertoe is met de scholen voor Speciaal onderwijs een kader voor de sturing op resultaten voor taal en rekenen van het SO ontwikkeld. Dit kader sluit aan bij de uitgangspunten en werkwijze voor het volgen van resultaten in het regulier onderwijs. Hoofdpijnen zijn dat alle scholen gaan werken met het doelgroepenmodel, dat er vierjarige schoolambities worden gesteld voor de kernvakken en jaarlijkse ambities voor de verschillende leerroutes. Hiermee verwachten we te voldoen aan de herstelopdracht.

2.2.6 Sociale veiligheid en schoolklimaat

Bespreking van schoolklimaat en sociale veiligheid maken onderdeel uit van de kwaliteitsgesprekken op de scholen. Input daarvoor is onder meer het veiligheidsplan van de school en de jaarlijkse monitorresultaten 'sociale veiligheid en welbevinden' die scholen onder hun leerlingen afnemen. Lange tijd voerden we die monitor centraal binnen De Haagse Scholen uit via de vragenlijst van Scholen met Succes. In 2023 maakten nog steeds veel scholen daar gebruik van, maar ongeveer een kwart van de scholen koos voor een ander, voor hun school beter passend (gestandaardiseerd en goedgekeurd) instrument om dit in beeld te brengen. Alle scholen leveren jaarlijks deze monitordata aan bij de Inspectie van het Onderwijs.

2.2.7 Samen beter omgaan met maatschappelijke dilemma's die de school inkomen

Ook sociale veiligheid voor onze werknemers krijgt aandacht op schoolniveau. Daarnaast hebben wij naast de vertrouwenspersonen op de school ook bovenschools twee vertrouwenspersonen. In 2022 gaven diverse scholen aan ondersteuning te willen bij de aanpak van lastige conflicten, dilemma's, incidenten, gevoel van onveiligheid en polarisatie. Diverse relevante sprekers hebben in 2023 informatie gedeeld binnen De Haagse Scholen. Kamel Essabane over burgerschapsonderwijs in een gekleurde samenleving en Bart Brandsma over polarisatie en inzicht in de dynamiek van wij-zij denken. De beleidsgroep 'De Haagse Scholen en de maatschappij' heeft dit vraagstuk in het laatste kwartaal van 2023 als opdracht aangenomen. Hierbij staat de behoefte van scholen om (te leren) beter om te gaan met maatschappelijke dilemma's en inclusie ('diversiteit mag zichtbaar zijn') centraal.

2.2.8 Samenwerking onderzoek en praktijk

Binnen De Haagse Scholen gebruiken we kennis uit (praktijkgericht) onderzoek om de kwaliteit van het onderwijs te vergroten. Op verschillende scholen wordt nauw samengewerkt met universiteiten en hogescholen. Lopende initiatieven binnen De Haagse Scholen zijn:

- In 2023 is het onderzoek 'Rondom het kind' afgerond, waaraan met het lectoraat Jeugdhulp in transformatie (Haagse Hogeschool) is samengewerkt. Mogelijk komt hier een vervolg op.
- In schooljaar 2023-2024 is op OBS de Wissel het eerste primoraat van De Haagse Scholen gestart, met een Primor die onderzoek doet rondom wereldburgerschap.
- Met een aantal leerkrachten met een master- of academische pabo-opleiding wordt verkend of en hoe ze zich kunnen inzetten binnen De Haagse Scholen in de verbinding tussen onderzoek en praktijk.
- Voor borging van de verbinding tussen de onderwijspraktijk en het (wetenschappelijke) onderzoek oriënteert een werkgroep zich op deelname aan 'Ontwikkelkracht'. Ontwikkelkracht brengt onderwijspraktijk en -onderzoek samen. Met middelen uit het Nationaal Groeifonds worden scholen gefaciliteerd om deel te nemen aan het programma.

2.3 Passend onderwijs

In 2023 lag de bestuurlijke focus bij passend onderwijs op het op het versterken van de basisondersteuning die op alle scholen beschikbaar is voor onze leerlingen. Daarnaast hebben we de beweging ingezet om te komen tot inclusiever onderwijs.

2.3.1 Sterke positie interne begeleiders voor versterking basisondersteuning

Om beter voorbereid te zijn op meer inclusief onderwijs, versterken we onze basisondersteuning door de positie van de interne begeleiders te versterken. Dat gebeurde onder ander in de leernetwerken, waar interne begeleiders en specialisten kennis en ervaring uitwisselen en van elkaar leren. Dit krijgt in 2024 een vervolg binnen het leergang kwaliteitscoördinator. Zie hierboven.

2.3.2 Stevige basis door preventieve inzet ambulante diensten

Om de basisondersteuning te verstevigen en scholen te helpen bij de beweging naar inclusiever onderwijs, zetten we onze ambulante diensten meer preventief in. Om zicht te krijgen op de professionaliteit van onze ambulante diensten is in 2023 een onderzoek uitgezet. Dit onderzoek is een startpunt voor een nadere verkenning van de rol, positionering en samenwerking tussen de ambulante diensten binnen De Haagse Scholen en de samenwerkingsverbanden. Door de inzet van de ambulante diensten willen we de

reguliere scholen in onder andere Haaglanden preventiever ondersteuning zodat meer leerlingen in het regulier onderwijs kunnen blijven.

2.3.3 Toename vragen omtrent zorgplicht

Schoolbesturen en hun scholen moeten ervoor zorgen dat elk kind een passende plek krijgt. Deze verplichting voor scholen heet zorgplicht. De zorgplicht geldt voor kinderen die al op school zitten en kinderen die worden aangemeld. Het doel van de zorgplicht is dat de school samen en in overleg met ouders zoekt naar een passende onderwijsplek. Vanwege de ingewikkelde regelgeving bij zorgplicht zien we een toenemende behoefte bij onze scholen naar informatie en advies over zorgplicht en specifieke casuïstiek. Daarom is hier een nieuwe collega voor aangenomen, zodat we hiervoor structureel meer capaciteit hebben.

2.3.4 Een specifiek inspectie onderzoek in het kader van passend onderwijs

De Inspectie van het Onderwijs heeft bij zowel De Haagse Scholen als bij Stichting Primair Passend Onderwijs Haaglanden (SPPOH) een specifiek onderzoek uitgevoerd naar het handelen volgens wet- en regelgeving van De Haagse Scholen en SPPOH om passend onderwijs te realiseren en thuiszitters te voorkomen. In antwoord op de onderzoeksvragen is naar voren gekomen dat het bestuur veel zaken op orde heeft.

Alleen het punt van de borging van het passend onderwijs was niet afdoende georganiseerd, omdat niet voldaan werd aan de ondersteuning die past bij de behoefte van de leerlingen. Volgens de wet moet het onderwijs gericht zijn op de individuele begeleiding, die is afgestemd op de behoefte van de leerlingen. Het bestuur heeft hiervoor een herstelopdracht gekregen. Voorafgaand aan de herstelopdracht hadden we al ingezet op het verbeteren van de afstemming als ook de borging. Daar wordt, ook in samenwerking met SPPOH, in 2024 verder aan gewerkt.

2.3.5 Inspecteur de Vriesschool heeft meer plek

Al langere tijd was duidelijk dat er binnen Den Haag een groot tekort was aan plaatsen voor leerlingen die zeer moeilijk leren. SO Inspecteur de Vriesschool kon dit aanbod doen. Uiteindelijk duurde het tot eind 2023 voordat er ook fysieke ruimte was georganiseerd, waardoor twee nieuwe SO-groepen konden starten.

2.3.6 DHS participeert in 4 samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs

De Haagse Scholen is vanwege de wettelijke regio-indeling aangesloten bij 4 samenwerkingsverbanden. Al onze primair onderwijs scholen en bijna alle speciaal onderwijs scholen maken deel uit van Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden (SPPOH). De twee voortgezet speciaal onderwijs scholen maken deel uit van samenwerkingsverband Zuid Holland West (ZHW). Daarnaast maken twee locaties van SO de Strandwacht deel uit van Passend Primair Onderwijs Delflanden (PPO Delflanden) en samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland. (SPOW). Na de governance verandering in 2022 bij PPO Delflanden, gingen in 2023 ook SPPOH, SPOW en samenwerkingsverband ZHW over tot een nieuw governance model. In dit nieuwe

model wordt nu gewerkt met een directeur-bestuurder, een onafhankelijke raad van toezicht en een raad van aangesloten. De Haagse Scholen maakt deel uit van de raad van aangesloten.

2.3.7 Middelen uit het samenwerkingsverband SPPOH

Elke school ontving in 2023 een geldbedrag ter ondersteuning van de basisondersteuning inclusief interventies. In kalenderjaar 2022-2023 betrof dat een vaste voet van € 8.500 plus € 106 per leerling. Voor een gemiddelde school met 200 leerlingen betekende dit een bedrag van € 149 per leerling. De basisondersteuningsgelden gaan volledig naar de scholen aan wie zij waren toegekend. De scholen gebruikten de middelen om de onderwijs ondersteuningsstructuur, beschreven in het school ondersteuningsprofiel of SOP, te bekostigen. De invulling daarvan verschilde per school. Veel scholen gebruikten de middelen om personeel voor extra ondersteuning in te zetten.

Daarnaast ontvingen de scholen middelen voor individuele (leerlinggebonden) arrangementen. Deze middelen werden ingezet per arrangement en verantwoord aan het samenwerkingsverband. De middelen werden meestal ingezet voor ambulante leerlingbegeleiding en begeleiding van de leerkracht.

Ontwikkelingen binnen SPPOH

Afspraak: samen werken aan inclusie

In Haaglanden hebben schoolbesturen binnen SPPOH, samen met jeugdhulporganisaties, gemeenten, kinderopvangorganisaties en andere partners van het primair onderwijs, de ambitie uitgesproken om inclusiever onderwijs te realiseren. Dit in aansluiting op de landelijke koers van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Op 23 maart 2023 werden in het Nutshuis in Den Haag de belangrijke bestuurlijke uitgangspunten vastgesteld rond inclusie. Ook binnen samenwerkingsverband Zuid-Holland West, waarmee onze VSO-scholen samenwerken, PPO Delflanden en SPOW, worden vergelijkbare stappen gezet richting inclusiever onderwijs.

Minder kinderen naar het SBO in 2026

Alle schoolbesturen binnen SPPOH spraken af om te gaan werken aan een verlaging van het deelnamepercentage SBO van maximaal 2% in 2026. Dat betekent dat meer kinderen binnen het reguliere onderwijs gaan blijven. Gesprekken binnen De Haagse Scholen als ook binnen het samenwerkingsverband hoe we hier samen toe komen, leiden tot een aantal concrete stappen. Een van die concrete stappen is de 'startklas', die vanaf het voorjaar 2024 kleuters in het reguliere onderwijs en met ondersteuning van de ambulante dienst opvangt.

Nieuwe TLV procedure

SPPOH ontwikkelde, als herstelopdracht en in samenwerking met scholen, een nieuwe procedure voor het aanmelden, toeleiding en plaatsen van leerlingen binnen het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs. Deze nieuwe procedure ging op 1 januari 2024 in werking.

2.4 Onderwijskansen

Met goed onderwijs werken we aan de onderwijskansen van onze leerlingen. Zeker in relatie tot de uitdagingen in de stad en de kwetsbare omstandigheden waar te veel kinderen in opgroeien is op een aantal vlakken extra inzet nodig. In 2023 lag onze focus op het jonge kind (2 tot 6 jaar) en ons onderwijs aan de kinderen van nieuwkomers. Daarnaast liep de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs, gericht op het tegengaan van de onderwijsachterstanden die door de corona-periode ontstonden, op bovenschools en schoolniveau door.

2.4.1 We blijven investeren in het jonge kind in het kader van voor- en vroegschoolse educatie

Goed onderwijs voor het jonge kind (kleuters/peuters) is cruciaal, maar het staat onder grote druk door veel verschillende zaken. Denk daarbij aan complexe thuissituaties, personeelstekorten en het bereik van voorschoolse educatie. In de stad zijn er kleine en grote initiatieven:

- De gemeente maakt voor een deel van de ouders de voorschool per 2024 gratis en de werving wordt (onder andere via peuterconsulenten) geïntensiveerd. Maar andere ontwikkelingen lopen traag, zoals het verbeteren van het aanbod voor jonge kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte. Er zijn wachtlijsten thuiszitters.
- De expertise van het DHS-leernetwerk Jonge kind benutten we om intern de vele anders bekwamen in de onderbouw (als gevolg van de lerarentekorten) beter te kunnen begeleiden of bijscholen.

2.4.2 Grip op wachtlijst nieuwkomers

In 2023 is er meer grip gekomen op de wachtlijst voor nieuwkomers: van 250-350 naar 10-20 kinderen. De georganiseerde overcapaciteit blijkt nog steeds nodig om het onderwijs aan nieuwkomers goed vorm te kunnen geven. In de herijking van het nieuwkomersonderwijs, ingezet door de gemeente Den Haag, is een goede spreiding over de stad een onderwerp. Het is een aandachtspunt om bovenbestuurlijk de (financiële) risico's van overcapaciteit te dragen. Gezien het grote aandeel aan nieuwkomersonderwijs dat door De Haagse Scholen wordt verzorgd is dit een belangrijk vraagstuk.

2.4.3 NPO voortgezet

Om de effecten van de coronapandemie voor leerlingen op te vangen heeft het ministerie van OCW het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ingericht. Sinds 1 augustus 2021 ontvangt De Haagse Scholen middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs. Het Nationaal Programma Onderwijs is aanvankelijk ingericht voor 2 schooljaren: 2021-2022 en 2022-2023. Eind februari 2022 is bekend gemaakt dat het NPO met twee jaar wordt verlengd: er komen geen extra middelen beschikbaar voor het programma, maar er is voor scholen meer tijd om de middelen in te zetten, namelijk tot en met schooljaar 2024-2025. De schoolprogramma's zijn wat betreft looptijd dus verlengd naar 2024/2025, maar inhoudelijk is in grote lijnen vastgehouden aan de in 2021 gekozen inhoudelijke insteek.

De inzet van de NPO-middelen is gericht op het inhalen van leer- en ontwikkelvertraging bij leerlingen én op ontwikkeling van het onderwijs. Binnen De Haagse Scholen is bij aanvang van het NPO gekozen om het in te zetten op een wijze die past bij onze visie op onderwijs, onze ambities en eigen ontwikkeling. In de 52 schoolprogramma's krijgen alle ontwikkelgebieden aandacht, waarbij we zien dat het accent ligt op de basisvakken rekenen, begrijpend lezen en motorische ontwikkeling. Om de NPO-middelen ook een duurzaam effect te laten hebben, kiezen onze scholen voor diverse vormen van professionalisering en voor ondersteuning en begeleiding door externe deskundigen en voor individuele scholing op specifieke expertise (zoals leescoördinator, rekencoördinator).

Binnen De Haagse Scholen is aan de scholen gevraagd om een klein deel middels hun schoolprogramma beschikbaar te stellen voor bovenschoolse activiteiten, zoals professionalisering, verbetercultuur, evidence informed werken en ondersteuning voor scholen bij de uitvoering van het NPO-programma op hun school. Dit met instemming van de MR op school en de GMR. De focus van de inzet lag in 2023 op versterkte ondersteuning van de bovenschoolse leernetwerken en op de inzet van STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics).

2.4.4 DHS-lab en STEAM: Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics

Binnen De Haagse Scholen kan men voor vragen over het concreet breder en rijker maken van het onderwijs terecht bij de STEAM-specialist. Scholen worden gekoppeld aan een groeiend netwerk van organisaties en andere scholen binnen en buiten De Haagse Scholen. Organisaties als Cultuurschakel, de Binckhorst kunstenaars, KOO Den Haag, de Historische Vereniging Ypenburg, het Corbulo College, TU Delft, Haagse Hogeschool, Maris College, Hotspots Techniek, ROC Mondriaan en diverse musea zijn betrokken bij STEAM-projecten op scholen. Om scholen te ondersteunen bij hun ontwikkelingsvraag zijn in 2023 vijftien scholen begeleid door de STEAM-specialist. STEAM is geborgd binnen het DHS-lab, waar samen innoveren en ontwikkelen wordt gestimuleerd. Hierdoor is synergie met de jaarlijkse 'Innovatievonken' die aan leerlingen, leerkrachten en/of schooldirecteuren worden uitgereikt en met de pioniersscholen die eerder een Innovatievonk toegekend hebben gekregen.

2.5 Strategische prioriteiten:

Onderwijs in transitie

Het onderwijs is aan het veranderen. In het land en binnen onze stichting zien we dat steeds meer scholen ervoor kiezen om hun onderwijs fundamenteel anders in te richten. Hieraan ten grondslag liggen verschillende redenen als hoger wordende lerarentekorten, verwachtingen vanuit de overheid zoals 'Route naar inclusief onderwijs 2035' en maatschappelijke ontwikkelingen.

2.5.1 De veranderingen gaan verder dan een andere organisatievorm

Tot nu toe zien we de volgende transitierichtingen binnen ons onderwijs: slimmer & slanker, breder & rijker, inclusiever en integraler. Verschillende richtingen kunnen tegelijk aanwezig zijn op een school. Denk aan slimmer en slanker organiseren door het samenvoegen van jaargroepen. Daarnaast bieden vakkrachten vaklessen aan op vaste momenten in de week. Dit maakt het onderwijs breder & rijker op inhoud. Zo is onderwijs in transitie meer dan alleen het anders organiseren van het onderwijs.

2.5.2 Versnellingsscholen

De versnellingsscholen gaan voorop in het anders organiseren

In het najaar van 2022 deed het college van bestuur een oproep aan de scholen om voorop te gaan in het anders organiseren. Zes van onze scholen gingen in op deze oproep en organiseren versneld hun onderwijs anders – de versnellingsscholen. Zo doen we ervaring op met het omgaan met tekorten om voorbereid te zijn op de toekomst. De versnellingsscholen schreven een vernieuwend plan in voorjaar 2023. In schooljaar 2023-2024 startten de versnellingsscholen met de uitvoering van hun plannen. Zij krijgen meerjarig ondersteuning in hun verandertraject met extra financiële middelen en extra ondersteuning vanuit het bestuur.

De versnellingsscholen bereiden de weg naar anders georganiseerd en toekomstgericht onderwijs voor al onze andere scholen voor

De versnellingsscholen zijn gestart met de uitvoering van hun plannen. Alle vier de transitierichtingen zijn vertegenwoordigd in de bewegingen van de versnellingsscholen. We volgen de scholen nauwgezet en leren van hun complexe verandertrajecten. Zo bereiden zij de weg naar anders georganiseerd en toekomstgericht onderwijs voor al onze andere scholen voor. Hieronder een beknopt overzicht van de elementen die onderdeel zijn van de transities van de versnellingsscholen en de aandachtspunten daarbij.

P.C. Hooftschool

De P.C. Hooftschool zet in op een andere dag- en weekindeling met een breed onderwijsaanbod onder begeleiding van vakkrachten, zodat er minder bevoegde leraren nodig zijn. Dit gebeurt vanuit een sterke onderwijsvisie en in vergaande samenwerking met vakkrachten, waarbij de integratie van vaklessen het speerpunt is.

Maria Montessori

Op de Maria Montessori wordt kernonderwijs en groepsdoorbroken werken gefaseerd ingericht. Na de transitie bestaat de school uit vier bouwen. Elke bouw wordt geleid door een team bestaande uit een leerkracht per stamgroep, ondersteuning per bouw en intern begeleider per bouw. Binnen de bouw wordt er intensief samengewerkt en is er sprake van taak- en functiedifferentiatie. Kernonderwijs bleek niet geschikt voor alle leerlingen. Daarom is er ook een zorggroep ingericht. Binnen de zorggroep wordt gewerkt met een multidisciplinair team, waaronder een externe pedagoog en een IB'er. In de ochtend zijn de leerlingen in de zorggroep, in de middag in de stamgroep.

De Kleine Keizer

De Kleine Keizer zet in op intensieve samenwerking met kinderopvangpartner JongLeren. Onder andere door het inzetten van combinatiefunctionarissen die werkzaam zijn in opvang en onderwijs en het organiseren van kwalitatieve dagarrangementen. Daarnaast combineert De Kleine Keizer jaargroepen en zet de school vrijwilligers in van ledereen een Meester. Op het gebied van techniekonderwijs vindt samenwerking plaats met het voortgezet onderwijs.

P.H. Schreuderschool

De P.H. Schreuderschool beoogt een andere dag- en weekindeling door het aanbieden van 4,5 dag les per klas, waarbij een deel van de leerlingen op woensdagmiddag en een deel op vrijdagmiddag naar school gaat. Binnen deze 4,5 dag staan onderwijsassistenten gemiddeld een halve dag per week zelfstandig voor de klas. Ook worden vakkrachten ingezet. Zo is het mogelijk om met minder benodigd bevoegd personeel het onderwijs te verzorgen.

De Tweemaster

De Tweemaster werkt met clusteronderwijs en combinatieklassen, zodat er aan grotere clusters en gecombineerde klassen onderwijs kan worden verzorgd. Daarnaast zet de school in op STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts & Mathematics) onderwijs. Er is een schoolcoach voor de leerlingen die wat extra zorg nodig hebben en de school bouwt het werken met mini masterplannen (maatwerk per leerling) verder uit. Verder is er sprake van een andere dag- en weekindeling. Vakkrachten via KOO worden structureel ingezet om ontwikkeltijd voor de clusters te creëren.

Dr. Willem Drees

De Dr. Willem Drees werkt in jaargroepen. Binnen de jaargroepen is sprake van teamgericht organiseren, waarbij verschillende mensen met verschillende functies met elkaar verantwoordelijk zijn voor het onderwijs binnen de jaargroepen. Ook is er een andere dag- en weekindeling op de Dr. Willem Drees. Zo worden net als op De Tweemaster via KOO-vakkrachten structureel ingezet in de school om ontwikkeltijd voor de jaargroepen te creëren.

2.5.3 De schoolleider als verandermanager

Onderwijs in transitie vraagt veel van personeel. Immers de ‘winkel’ is open en veel nog onbevoegd en startend personeel vraagt ook om specifieke aandacht voor de lespraktijk. Daar oog voor houden en tegelijkertijd een groot verandertraject inzetten is complex.

Zo hebben leerkrachten vaak grotere groepen te ‘bedienen’ en moeten meer en anders samenwerken binnen een jaargroep, cluster, unit of kern. Hierdoor wordt de onderlinge afhankelijkheid groter. Dit vraagt ook andere vaardigheden van schoolleiders, die naast onderwijskundige inhoud ook veranderingen moeten managen.

We hebben gemerkt dat het planmatig en in samenhang aanvliegen van een dergelijk traject van groot belang is. Zo geeft het lesgeven aan grotere units, ook huisvestings-uitdagingen. Daarnaast kunnen er nieuwe functies ontstaan, omdat het vak van leerkracht anders wordt ingericht. In 2023 hebben we veel geleerd van de stappen die de eerste versnellingsscholen hebben gezet. Lessen die we het komende jaar zowel intern als extern delen. De versnellingsscholen zijn overigens slechts één van de manieren waarop we binnen De Haagse Scholen de beweging maken naar anders georganiseerd en toekomstgericht onderwijs (zie hieronder).

2.5.4 Onderwijs in transitie

Samenwerking met kinderopvang kan nog meer opleveren

Met onze belangrijkste kinderopvangpartners probeerden we ook in 2023 actief tot intensievere samenwerking en andere organisatievormen van onderwijs en opvang te komen. We zien hier voordelen in voor leerlingen, ouders en personeel. Op enkele scholen werken collega’s zowel bij de kinderopvang (BSO) als in het onderwijs via een zogenoemde combinatiefunctie. Er liggen kansen om dit aantal uit te breiden en zo aantrekkelijkere contracten voor personeel te bieden, maar dit vraagt om veel

afstemming en oplossingen vinden voor systeemdrempels. In de ideale situatie komen we met kinderopvang tot een duurzame samenwerkingsvorm waarbij integraliteit op grotere schaal tot stand kan komen. Ook gezien de oplopende personeelstekorten en de ambitie voor inclusiever onderwijs gaan we hier in 2024 met meer prioriteit aan werken.

Kansen en uitdagingen door subsidies voor een rijke schooldag

Meer scholen binnen onze organisatie organiseerden in 2023 met de subsidie School en Omgeving een langere en rijkere schooldag voor leerlingen. Deze subsidie riep de Rijksoverheid in 2022 in het leven om kinderen die opgroeien in minder kansrijke thuissituaties een stimulerend naschools programma te kunnen bieden. Vijf scholen gingen in schooljaar 2022-2023 van start; nog eens 8 scholen startten in augustus 2023 of januari 2024. Voor 14 scholen bestaat de mogelijkheid om in april 2024 nog subsidie aan te vragen. Elke school kiest eigen accenten in het programma en werkt samen met vertrouwde samenwerkingspartners. Deze subsidie biedt mogelijkheden om kansen voor kinderen te vergroten, maar door het vooralsnog tijdelijke karakter en de versnippering in het naschoolse aanbod (met buitenschoolse opvang, activiteitsaanbod via andere subsidies) is laten aansluiten op- en/of integreren binnen het schoolprogramma een (te) grote uitdaging.

Binnenstadsscholen in Samen10 zetten hun samenwerking voort

De scholen van De Haagse Scholen in Schilderswijk en Transvaal (“Samen10”) hebben in 2023 voortgebouwd op hun in 2022 opgestelde plan. In dat plan verwoordden zij ambities om de onderwijskwaliteit op hun scholen te borgen en te verbeteren, ook gezien de toenemende personeelstekorten. Meer samen opleiden en delen van personeel zien zij als één van de mogelijkheden om hieraan te werken. Verder stellen zij zich als doel om nog inclusiever te worden. Om kennis en inspiratie over dit onderwerp op te doen, gingen zij in het najaar van 2023 op studiereis naar Canada waar inclusief onderwijs de standaard is. Het streven is om in 2024 verdere stappen richting deze ambitie te zetten, in lijn met de visie van SPPOH en De Haagse Scholen.

Belangstelling voor hybride onderwijs neemt toe

De doelstelling was om met behulp van digitale technologie het lerarentekort te dempen en te helpen opvangen. Inmiddels maken 5 scholen in de bovenbouw gebruik van het digitale klaslokaal als format. Directeuren en leerkrachten gebruiken dit format ter ondersteuning op de basisvaardigheden als er tijdelijk geen leraar of onderwijsondersteuner beschikbaar is. We werken meestal vanuit het digitale klaslokaal met de leerlingen in de school onder pedagogische begeleiding van een onderwijsassistent. Soms zetten we deze toepassing in om afstandsonderwijs te verzorgen wanneer er geen onderwijsgevende beschikbaar is. Het gaat dan om een dag per week of incidenteel een dag. Het aantal directeuren dat belangstelling heeft voor deze werkwijze groeit. In 2024 vindt de verdere doorontwikkeling van het digitale klaslokaal plaats.

Het International Baccalaureaat Primary Years Programme (IB-PYP)

Door de ontwikkeling van IB-PYP scholen binnen De Haagse Scholen vanaf 2020 komen interessante en belangrijke speerpunten samen. Het duurzaam verbeteren (en borgen) van kwalitatief hoogstaand en inclusief onderwijs door hoogopgeleide leerkrachten die onder leiding van een kundig leiderschapsteam staan, maakt het aanbod breder en rijker. Leerlingen en schoolteams worden aangemoedigd om vanuit internationaal burgerschap actieve, levenslang lerende wereldburgers te worden. Bovendien biedt het De Haagse Scholen de mogelijkheid op een andere manier personeel aan te trekken en te behouden, bijvoorbeeld uit het buitenland. Zij-instromers voelen zich vaak thuis in deze manier van onderwijs geven en dat geldt ook voor de studenten van de Spring pabo waarmee we samenwerken.

De Haagse Scholen heeft als enige stichting in Nederland twee Nederlandstalige geautoriseerde IB-PYP scholen: Startpunt International is in 2020 als eerste Nederlandstalige school ter wereld geautoriseerd en Springbok International voegde zich in 2022 hieraan toe. Obs Anne Frank is officieel kandidaat en hoopt hen snel te volgen. Steeds meer van onze scholen, waaronder het Galjoen en de Baanbreker, en

scholen buiten De Haagse Scholen tonen interesse voor het IB-PYP als raamwerk voor het ontwikkelen en borgen van beter onderwijs en daarom onderzoeken de IB-organisatie en De Haagse Scholen of Startpunt International opleidingsschool kan worden. Bovendien zijn er verkennende gesprekken gaande rondom samenwerking met het VO over doorstroom IB-PYP naar IB-MYP (Middle Years Programme).

Pilot integrale curriculumverbreding van start

Wij werken al langer samen met partners die kunst- en cultuur-, natuur- en milieu-, wetenschap- en techniekeducatie verzorgen. Waar eerder kortdurende programma's werden ingezet in de scholen is de vraag naar de inzet van vakkrachten in het onderwijs nu vaker structureel. We zijn daarom samen in 2023 met KOO (Kunst Onderwijs Organisatie) een pilot gestart: Integrale Curriculumverbreding. Centraal staat de wens het externe aanbod zo te organiseren dat dit naast verrijking en verbreding van het onderwijscurriculum ook integraal aangeboden wordt in het curriculum van de school. Dat wil zeggen: gekoppeld aan lesdoelen en jaarplan, door de lesweek heen verweven, een bijdrage leverend aan het omgaan met lerarentekort en met behoud van onderwijskwaliteit. De uitkomsten van de pilot zijn in 2024 beschikbaar.

In 2024 maken alle scholen van De Haagse Scholen de beweging naar anders georganiseerd en toekomstgericht onderwijs

In 2024 is het anders en toekomstgericht organiseren van ons onderwijs bestuurlijke prioriteit één. Alle scholen moeten in 2024 voor de zomervakantie een protocol klaar hebben liggen voor 'acute nood'. Daarnaast heeft in 2024 iedere school het proces om te komen tot een plan voor duurzaam anders organiseren ingezet. We hebben hierbij aandacht voor de mogelijkheden van digitale ondersteuning en zetten stappen in de bovenschoolse ondersteuningsstructuur hierop. We ontsluiten ook andere interventies en onderwijsconcepten die kansen bieden op anders georganiseerd en toekomstgericht onderwijs. Een van de doelen hierbij is om de aantrekkingskracht van ons onderwijs te vergroten, want interessante schoolconcepten trekken mensen aan om te komen en blijven werken.

3.

Ontwikkeling organisatie

3.1 Algemeen

De ontwikkeling van de organisatie volgt het meerjarenbeleid dat op de onderliggende terreinen is vastgesteld. Parallel hieraan is in 2023 gestart met de beweging 'Versterking DHS'. De beweging beoogt een versterking van de organisatie en de ondersteuning die aan scholen wordt geboden. In 2023 zijn daartoe de processen voor beleidsvorming aangepast, waardoor schooldirecteuren een sterkere positie in de beleidsvorming hebben. Dit betekent concreet dat sinds het laatste kwartaal van 2023 maandelijks met alle schooldirecteuren samen wordt gewerkt aan beleidsvorming en de verbinding tussen praktijk en beleid fundamenteel verstevigd is. De volgende stap is om ook te bezien hoe we ook de verbinding met andere medewerkers kunnen verbreden. Ook is een versterking van de ondersteuning op de collectieve bewegingen gedaan wat betreft beleids capaciteit. Eind 2023 is bovendien een stap gezet om in 2024 te komen tot nieuw strategisch beleid gericht op het formuleren van een organisatie brede agenda. Daarnaast zal in 2024 ook onderzocht worden hoe we de ondersteuning van schooldirecties op het vlak van de bedrijfsvoering kunnen versterken.

3.2 HR

3.2.1 Lerarentekort concentreert zich in achterstandswijken, stabiliseert op korte termijn, maar zal verder stijgen

Op dit moment kennen Almere, Amsterdam en Den Haag de hoogste totale lerarentekorten van Nederland. Naar verwachting stabiliseren de cijfers in 2024, maar zal het tekort in de komende jaren verder stijgen. Deze inschatting is gemaakt op basis van de ontwikkeling in de personeelsopbouw en tegelijkertijd zien we een lichte stijging van het aantal leerlingen. Bovendien trekken leerkrachten die geen woonruimte in de stad kunnen vinden weg, wat het tekort versterkt.

Den Haag is een van de meest gesegregeerde grote steden van Nederland. In de data is zichtbaar dat het lerarentekort onevenredig groot is op scholen in de kwetsbare wijken van Den Haag. De 51 scholen van De Haagse Scholen zijn verspreid over de stad, maar ten opzichte van de andere grote Haagse schoolbesturen is ons schoolbestuur in kwetsbare wijken zoals Schilderswijk, Laakkwartier en Escamp meer vertegenwoordigd.

Binnen De Haagse Scholen is het lerarentekort eind 2023 opgelopen naar 26,3%, waar het een jaar eerder 16,5% betrof. Deze ontwikkeling vraagt veel van schoolteams en zet daarmee de onderwijskwaliteit steeds verder onder druk.

3.2.2 Samenwerking onderwijsregio van start gegaan

Vanuit de onderwijsregio's nemen we met onze stakeholders verantwoordelijkheid voor een goed werkende regionale onderwijsarbeidsmarkt. Door meer samen te werken in de regio bij het werven, opleiden, begeleiden en professionaliseren wordt meer ingespeeld op de personeelstekorten. De Haagse Scholen participeert in de Haagse onderwijsregio vanuit de opleidingsschool Zuid-Holland West. We bouwen in de onderwijsregio voort op de bovenbestuurlijke samenwerking binnen Den Haag die middels het Noodplan Lerarentekort al sinds 2022 actief is.

3.2.3 Meerjarige HR agenda in uitvoer

Ons strategisch personeelsbeleid is vastgelegd in de meerjarige HR-agenda 2022-2025. Hieronder een kort overzicht van de belangrijkste activiteiten die in 2023 zijn ondernomen.

Werven en opleiden

De Haagse Scholen werkt met andere schoolbesturen en de gemeente Den Haag samen in de werving. We voeren hiervoor onder andere het penvoerderschap van het stedelijk programma Zij-instroom tot en met december 2025. In de zoektocht naar nieuwe (zij-)instroom zijn ook in 2023 verschillende initiatieven ingezet. In navolging van Leiden is Expeditie Leerkracht voorbereid, waarbij mensen die een carrièreswitch

naar het primair onderwijs overwegen tijdens een 2-daagse expeditie in de basisschool geënthousiasmeerd worden. De nieuwe samenwerking met de organisatie Echt Onderwijs ontsluit exclusieve toegang tot een database met hbo en wo geschoolde professionals die we voorheen nog niet wisten te bereiken.

Het aantal zij-instromers (in opleiding) binnen De Haagse Scholen bedraagt eind 2023 totaal 67 medewerkers (55,3 fte).

Waar landelijk een tekort is aan schooldirecteuren weten we binnen De Haagse Scholen de vacatures van schooldirecteuren nog goed te vervullen. Belangrijk instrument hierbij zijn de werkervaringsplaatsen die we toekomstige directeuren bieden.

In aanvulling op de werving van medewerkers die in dienst komen, maken onze scholen ook gebruik van uitzendkrachten en ander tijdelijk personeel. In 2023 is hiervoor samen met collega-schoolbesturen een aanbesteding uitgevoerd en afgerond. Schooldirecteuren maken sinds 1 april hiervan gebruik middels één centrale inhuurdesk.

Anders organiseren ook ondersteund met personeelsbeleid

Onze scholen organiseren hun onderwijs steeds vaker anders en meer toekomstgericht (zie ook paragraaf 2.5). Ook met ons personeelsbeleid ondersteunen we dit. In 2023 is vooruitlopend op de nieuwe cao, beleid ontwikkeld gericht op een uniforme beloning van onderwijsondersteuners die regelmatig lesgevende taken uitvoeren onder verantwoordelijkheid van een leerkracht. Een volgende stap in 2024 is om de professionalisering van deze groep medewerkers te versterken. Naast een andere inzet van onze onderwijsondersteuners werken scholen ook steeds vaker samen met anders bekwamen op het vlak van bijvoorbeeld cultuur, kunst en sport. Een mooie aanvulling op deze inzet is onze samenwerking met Iedereen een Meester. Inmiddels zijn op de helft van onze scholen vrijwilligers van deze organisatie actief, met name als extra handen in de klas of als gastdocent.

Alle interventies die ons personeelstekort kunnen mitigeren worden verkend. Zo zijn we in 2023 ook op verzoek van het ministerie van OCW in gesprek gegaan over varianten van een meerurenbonus. Onze variant -de mobiliteitstoeslag voor contractuitbreidingen ten gunste van een andere school- is, in samenspraak met de medezeggenschap en schooldirecties, in schooljaar 2024-2025 als pilot ingericht.

Opleiden en ontwikkeling professionele cultuur

Samen leren in (bovenbestuurlijke) leernetwerken

Wij stimuleren het leren tussen scholen vooral via bovenschoolse leernetwerken. Dit werd in 2023 ondersteund met de NPO-middelen. In 2023 zijn, naast de bestaande leernetwerken, de leernetwerken Taal/ lezen en Hoogbegaafdheid gestart.

In 2023 zijn vanuit de HEA-subsidie de volgende bovenbestuurlijke netwerken actief: Urban Education, Gedragsspecialisten, Taalontwikkeling groep 1-2 en Meertaligheid. In 2024 starten de leernetwerken Begeleiden van nieuwkomers, Talentgericht onderwijs en Rekencoördinatoren.

Ontwikkeling Onderwijsondersteuners extra aandacht

De toename van het aantal onderwijsondersteuners voor de klas maakt dat er bestuurlijk op verschillende wijzen extra aandacht is voor het verstevigen van hun professionaliteit. Zo werken we sinds 2022 samen met andere Haagse besturen en de gemeente in het traject Ontwikkeldoor gericht op de professionalisering van onderwijsondersteuners. Dit traject loopt in 2024 af en gekeken wordt hoe borging plaatsvindt. Daarnaast is in 2023 voor onderwijsondersteuners een leertraject 'Verdieping: Het Jonge Kind' vanuit de Opleidingsschool Zuid-West Holland en de pabo van de Haagse Hogeschool ontwikkeld. Bij succesvolle afronding van de modules levert dit vrijstellingen voor de pabo op. In februari 2024 gaat het traject als pilot van start. Mede door voorgenoemde initiatieven kiezen meerdere onderwijsondersteuners voor de pabo of de opleiding Ad PEP.

Inzicht in ontwikkelingsmogelijkheden voor leerkrachten

Onze leerkrachten gaven middels een uitvraag in 2022 aan dat zicht op ontwikkelingsmogelijkheden voor hen van belang is om als leerkracht werkzaam te blijven. We maken deze horizontale doorgroeimogelijkheden voor leerkrachten inzichtelijk door het palet van uniforme rollen die een leerkracht naast de lesgevende taken kan vervullen te beschrijven. We verwachten dat dit voor de leerkracht zelf in het ontwikkelgesprek met leidinggevende, in teamverband over de rollen in de school en voor interne mobiliteit behulpzaam is. Begin 2024 wordt dit project afgerond.

Duurzame inzetbaarheid

Duurzame inzetbaarheid heeft zich in 2023 gericht op reductie van het verzuim, het herzien van de gesprekscyclus en de peiling van de medewerkerstevredenheid. Hoewel het gemiddelde verzuimpercentage in 2023 ten opzichte van 2022 niet is gestegen, is sprake van een hoog verzuim (gemiddeld 7,4%). In 2023 is het Vervangingsfonds/ Participatiefonds gevraagd om hierin te ondersteunen, waarbij we eerst risicogericht hebben ingezet op een aantal scholen. Daarnaast is AFAS (nieuwe e-hrm applicatie) verder ingericht om ondersteunend te zijn in het verzuimproces en hebben schooldirecteuren een training daarin gekregen. Ook in 2024 blijft de aanpak van verzuim binnen het terrein van duurzame inzetbaarheid een belangrijk aandachtspunt.

In 2023 is de gesprekscyclus herzien naar een meer ontwikkelgerichte dialoog. Een belangrijke stap in het behoud van medewerkers. In dat opzicht heeft ook het medewerkerstevredenheidonderzoek inzicht gegeven in het behoud van medewerkers. De resultaten van de laatste meting kwamen begin 2023 beschikbaar en zijn toen besproken op schoolniveau. Sommige scholen hebben behoefte om na 1 jaar opnieuw een meting te doen. Bij wijze van proef is bij deze meting een aanvullend aanbod gedaan om schooldirecties meer te ondersteunen bij het bespreken van de resultaten. De uitkomsten van deze pilot worden gebruikt bij de volgende meting van het medewerkerstevredenheidonderzoek in januari 2025.

3.2.4 AFAS live

Een belangrijke stap is dat de AFAS-applicatie voor onze personeels- en salaris-administratie en andere HR-registratie per 1 januari 2023 in gebruik is genomen. Hiermee hebben medewerkers meer mogelijkheden om zelf zaken te regelen. In de tweede helft van 2023 zijn de gesprekkencyclus en exit-formulieren gedigitaliseerd. In de eerste helft van 2024 werken we naast verdere optimalisatie van AFAS eraan om de registratiemogelijkheid van personeel niet in loondienst, een gedeelte van het onboardingprogramma en de werving en selectie in AFAS te integreren.

3.2.5 Uitkeringen na ontslag

Besturen in het primair onderwijs zijn eigen risicodragers voor werkloosheidsuitkeringen. Dit is wettelijk geregeld. Voor de dekking van het werkloosheidsrisico van (oud) medewerkers is De Haagse Scholen verplicht aangesloten bij het Vervangingsfonds/ Participatiefonds.

Ieder schoolbestuur heeft de verantwoordelijkheid om de eigen werkloosheidskosten beperkt te houden. Door wijzigingen in het reglement van het Vervangingsfonds/ Participatiefonds wordt de eigen bijdrage vanaf augustus 2022 niet meer verrekend door DUO met de Rijksbekostiging, maar het Participatiefonds stuurt maandelijks een nota naar de werkgever.

Het bedrag dat in 2023 bij ons in rekening is gebracht voor de uitkeringen na ontslag bedroeg €163.995,-. In 2023 is een totaalbedrag van €223.737,- aan transitievergoeding uitbetaald. Een deel van deze transitievergoeding is uitbetaald in verband met beëindiging van het arbeidscontract na langdurige arbeidsongeschiktheid. Voor dit deel is een compensatievergoeding aangevraagd bij het UWV. Deze aanvragen zijn in 2023 toegekend voor een bedrag van €76.918,-.

3.3 Huisvesting & facilitaire zaken

3.3.1 Prachtige nieuwe gebouwen voor de Annie M.G. Schmidtschool en de Galvanischool

In de zomer van 2023 konden personeel en leerlingen van de Annie M.G. Schmidtschool en van kinderopvangpartner 2 Samen verhuizen naar hun nieuwe gebouw aan de Jacob de Graefflaan. Daarnaast vond in december 2023 de oplevering van de deels gerenoveerde, deels nieuwgebouwde Galvanischool plaats. Het geduld van alle betrokkenen, en vooral van personeel, leerlingen en ouders, is bij beide projecten zwaar op de proef gesteld, maar het resultaat mag er zijn. Onder andere bezwaarprocedures en een faillissement zorgden voor veel vertraging en ook voor extra kosten, met name bij de Galvanischool. De extra kosten voor dit project deelde De Haagse Scholen met de gemeente.

3.3.2 Eerste paal de grond in voor de Inspecteur W.P. Blokpoelschool

In april 2023 startte de nieuwbouw van de Blokpoelschool. Het bouwproces verloopt voorspoedig en de beoogde oplevering is eind april 2024. Een onzekere factor daarbij is de aansluiting van de elektra. Als dit volgens planning verloopt, kan de school waarschijnlijk na de zomervakantie van 2024 op haar nieuwe locatie van start.

3.3.3 Hobbels bij de renovatie van De Strandwacht en De la Reyschool

De renovatieprojecten van De Strandwacht aan het Paddepad en het monumentale gebouw van De la Reyschool liepen om diverse redenen vertraging op. Voor De Strandwacht ligt er een definitief ontwerp, naar tevredenheid van de school en zonder wanklank van de buurt. Op basis daarvan vroegen we in december 2023 de omgevingsvergunning aan. Er bleken echter vervolgonderzoeken nodig vanwege de fauna, de school grenst namelijk aan een duingebied. Om die reden kan de bouw pas op zijn vroegst in september 2025 starten. Voor De la Reyschool heeft de projectleider eind 2023 het voorlopig ontwerp opgeleverd, waar de stuurgroep mee heeft ingestemd. Voordat we hiermee verder kunnen, moeten we met de gemeente onder andere knelpunten in de bekostiging en de vereisten vanwege de monumentstatus oplossen.

3.3.4 Meer scholen krijgen de komende 10 jaar nieuwbouw

In 2023 actualiseerde de gemeente Den Haag het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) en voegde 5 scholen van De Haagse Scholen toe aan het nieuwbouwprogramma voor komende 10 jaar. Daarmee komt het aantal geplande nieuwbouw-/renovatieprojecten (exclusief de hierboven genoemde) in totaal op 10: de Leeuwerikhoeve, Springbok International (Pretoriusstraat), Startpunt International,

de Zonnebloem, de Erasmusschool, Anne Frankschool (Laagveen), de Bonte Vlinder (beide locaties), de Gelderlandschool en de Houtrustschool. We hebben in 2023 ook een schoolgebouw aan de gemeente terug geleverd, namelijk het gebouw van obs Ypenburg. Deze school sloot aan het einde van schooljaar 2022-2023 haar deuren.

3.3.5 Extra investeringen in duurzamere schoolgebouwen

De Haagse Scholen zette in 2023 verdere stappen in het verduurzamen van haar gebouwenvoorraad. Zo ronden we de grootschalige verduurzamingsrenovatie van de Van Ostadeschool af. Voor nog eens drie scholen (De Voorsprong, De Spoorzoeker en de Inspecteur de Vriesschool) hebben we deze in 2023 voorbereid om in 2024 uit te kunnen voeren. Bij deze renovaties isoleren we ramen en/of dak, plaatsen we zonnepanelen en/of LED-verlichting en optimaliseren we de ventilatie in het gebouw. We bekostigen deze ingrepen deels met eigen middelen uit de (Duurzame) Meerjaren Onderhoudsplanning (DMOP) en deels met landelijke en gemeentelijke subsidies. Daarnaast gaven we in 2023 opdracht om in de eerste helft van 2024 op 9 scholen zonnepanelen te plaatsen. Direct daarna bereiden we een nieuwe plaatsingsronde voor op nog eens 10 scholen.

3.3.6 Gebouwaanpassing voorbereid voor les in grotere groepen

Voor De Maria Montessorischool hebben we in 2023 een herinrichtingsplan gemaakt om het werken in grotere groepen in de school beter mogelijk te maken. De reden hiervoor is dat de school vanwege toenemende personeelstekorten overstapt van een klassikaal systeem naar onderwijs in grotere groepen en groepsdoorbroken werken. Dit vraagt om andere les- en werkruimtes. Vandaar het plan voor een interne verbouwing waarbij we binnenwanden verwijderen, deuren vervangen en spreekruimtes creëren

en deels herinrichten. Deze verbouwing zullen we in 2024 uitvoeren. Onze verwachting is dat dergelijke verbouwingen in de toekomst vaker nodig zijn om anders organiseren vanwege personeelstekorten en inclusiever onderwijs mogelijk te maken. Deze ingrepen zijn kostbaar en daar voorziet de reguliere bekostiging niet in. Dit project beschouwen we intern als een pilot om het vraagstuk en de kosten inzichtelijk te maken en met stakeholders zoals de gemeente naar oplossingen te zoeken.

3.3.7 Belangrijkste ontwikkelingen op facilitair gebied

In 2023 kreeg De Haagse Scholen een nieuwe energieleverancier, eindigde de gemeentelijke pilot Afvalscheiding en regelden we met de gemeente het beheer en onderhoud van de Haagse sporttuinen. De overstap naar een nieuwe energieleverancier was noodgedwongen, omdat De Vrije Energie Producent, waar we een contract mee hadden, om financiële redenen genoodzaakt was om de energielevering per 31 december 2023 te stoppen. Zij droegen het contract over naar ENGIE. De vier scholen die deelnamen aan de pilot Afvalscheiding gaan daar na de pilotfase mee door. Uitbreiding met nieuwe scholen is mogelijk, maar er hebben zich niet op grote schaal scholen bij dit initiatief aangesloten. Wat daarbij mogelijk meespeelt is dat de gemeente Den Haag op steeds meer plekken overstapt op nascheiding van afval. De onduidelijke situatie rondom beheer en onderhoud van drie Haagse Sporttuinen losten we in 2023 met de gemeente op. Deze buitensportlocaties voor omliggende scholen en de wijk zijn verbonden aan onze scholen. In 2023 inspecteerden we de sporttuinen volgens NEN 2367, sloten we met de gemeente beheerovereenkomsten af en stelden we formats op voor het gebruik van de sporttuinen door derden.

3.4 Informatiebeveiliging & privacy

3.4.1 Het belang van een digital veilige schoolomgeving; Informatiebeveiliging & privacy

Het is belangrijk dat leerlingen en medewerkers kunnen leren en werken in een digitaal veilige schoolomgeving. Het beschermen van persoonlijke gegevens is in het onderwijs van cruciaal belang. We werken immers met een minderjarige doelgroep. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor een digitaal veilige omgeving voor leerlingen en medewerkers. Het [Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy](#) voor Funderend onderwijs (IBP FO) dat sinds april 2023 is gepubliceerd, beschrijft de normen voor een digitaal veilige schoolorganisatie. Het is daarmee een belangrijk hulpmiddel om schoolomgevingen digitaal veilig te maken. Het normenkader zal naar alle verwachtingen vanaf 2027 juridisch verplicht worden.

3.4.2 Audit (0-meting) IBP; de basis op orde, doorontwikkeling is nodig

In het vierde kwartaal van 2023 is een audit uitgevoerd naar hoe we als organisatie ervoor staan op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. De audit is gebaseerd op het bovengenoemde normenkader. De uitkomst van de Audit is dat de basis met betrekking tot IBP aanwezig is, maar dat het niveau op onderdelen nog onder de landelijke baseline van 2027 zit, dit vraagt een doorontwikkeling. Op gebied van privacy en ICT-beheer scoort De Haagse Scholen goed.

3.4.3 Projectplan

De Haagse Scholen werkt stap voor stap naar het voldoen aan het landelijk normenkader. Daartoe ontwikkelen we in het eerste kwartaal van 2024 een projectplan. Hiermee kunnen onze scholen de doelstellingen vanuit het normenkader in een realistisch tempo bereiken en kunnen we passende maatregelen nemen. We gaan scholen in 2024 ondersteunen met heldere informatie, voorbeelddocumenten en een concreet ondersteuningsaanbod zoals opleidingsmogelijkheden voor personeel.

Prioriteiten binnen het projectplan zijn:

1. Actualiseren en communiceren IBP-beleid
2. Opstellen bewustwordings- en voorlichtingsplan
3. Opstellen noodplan cybercrisis

3.4.4 Relevante ontwikkelingen op een rij

Scheiding taken

Conform het advies van de accountant is een scheiding aangebracht tussen de taken van Privacy Officer (PO) en Functionaris Gegevensbescherming (FG). De FG-taken zijn extern belegd.

Oprichting ambtelijke security en privacy werkgroep + bestuurlijk overleg

In 2023 is een security en privacy overleg opgericht. Leden zijn de FG, PO en beleidsadviseur ICT. Overleggen vinden wekelijks plaats, vaste agendapunten zijn o.a. bewustwording, verwerkersovereenkomsten, datalekken, landelijke ontwikkelingen en actualiseren/ontwikkelen van beleid. Daarnaast vindt er vier keer per jaar een overleg tussen FG/PO en het college van bestuur plaats en is er afstemming met de raad van toezicht en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

Landelijke regiegroep IBP

De Haagse Scholen heeft zitting genomen in de landelijke regiegroep van Informatie Beveiliging & Privacy (IBP). De regiegroep geeft sturing aan het Netwerk IBP (400 schoolbesturen). Ook geeft de regiegroep input voor andere activiteiten, waaronder netwerkbijeenkomsten, webinars of werksessies. Tevens dient de regiegroep als belangrijk klankbord voor medewerkers van de sectorraden (PO en VO Raad), Kennisnet, SIVON en het ministerie van OCW. Hierdoor is De Haagse Scholen steeds goed op de hoogte van de laatste informatie en ontwikkelingen.

Dienst verwerkersovereenkomsten

De Haagse Scholen heeft zich aangesloten bij de Dienst Verwerkersovereenkomsten van Kennisnet. De Dienst Verwerkersovereenkomsten is een beveiligde omgeving voor schoolbesturen waar leveranciers en schoolbesturen verwerkersovereenkomsten met elkaar afsluiten en beheren.

Aanschaf IBP software

In vierde kwartaal van 2023 is er software (YourSafetynet) aangeschaft. De software structureert het ontwikkelproces, omvat een incidenten registratie, een verwerkers overeenkomsten register, en een dashboard met alle operationele informatie. De software faciliteert tevens de PCDA-cyclus van IBP. Vanuit de software is het eenvoudig mogelijk om rapportages te maken voor de accountantscontrole en andere stakeholders.

Datalekken

In 2023 is 1 datalek (2022 0 datalekken) geweest op een van de scholen. Het betrof het versturen van een verkeerd geadresseerde e-mail met een zeer beperkte set persoonsgegevens. Het datalek is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De betrokkenen zijn geïnformeerd en de ontvanger van de e-mail heeft deze verwijderd. We hebben van de AP geen verdere vragen gekregen.

Als organisatie zijn we kritisch op het aantal datalekken wat wordt gemeld gezien de omvang van de organisatie. Dus naast de bewustwording waar we actie op ondernemen en het beveiligd mailen is een button geplaatst op het intranet, zodat elke medewerker op een laagdrempelige manier melding kan doen van een datalek. Deze meldingen worden geautomatiseerd geregistreerd in YourSafetynet.

Cyberverzekering

In 2023 is een landelijke marktconsultatie uitgevoerd naar een cyberverzekering voor het funderend onderwijs. Deze marktverkenning heeft niet geleid tot veel optimisme. Momenteel is het bij een jaarbudget boven de 100 miljoen (wat bij De Haagse Scholen het geval is) überhaupt niet mogelijk een cyberverzekering af te sluiten.

Omdat we ons niet kunnen verzekeren zetten we de komende periode in op een aantal zaken, namelijk:

1. Het opstellen van een noodplan
2. Deelname aan de CERT (zie hierna);
3. Inschakelen van een externe partij om onze systemen door te lichten.

CERT

De Haagse Scholen heeft zich aangemeld voor het Computer Emergency Response Team (CERT) van Kennisnet. Het CERT heeft twee doelen, namelijk effectief en efficiënt security incidenten te helpen voorkomen en als zich toch een cybersecurity incident voordoet, kan de CERT het oplossen daarvan coördineren.

3.5 ICT

Mede vanuit de visie dat er voor leerlingen en medewerkers een flexibele, veilige en doelmatige ICT-schoolomgeving moet zijn, is in januari 2023 het ICT-beleid voor de komende jaren vastgesteld. Het centrale ICT-beleid bestaat uit de volgende pijlers:

- ICT als ondersteunend middel te gebruiken om het onderwijs te moderniseren, en de maatregelen die een oplossing moeten bieden aan het lerarentekort te ondersteunen onder gelijktijdige ontwikkeling van onderwijskwaliteit.
- Aanscherpen van de beveiliging van gegevens, apparatuur, de toegang tot systemen, en de bewustwording van medewerkers rond cyber security en privacy volgens de norm ISO27002. De Haagse Scholen volgt hier de landelijke ontwikkelingen van cyber security voor het primair onderwijs.
- De scholen verder te ontzorgen rondom het beheer van de ICT-infrastructuur, beheer en aanschaf van apparatuur en beveiliging. De ICT-omgeving en organisatie volgt de wensen van de scholen en bestuurskantoor binnen de geformuleerde ambities en binnen de kaders van beveiliging, doelmatigheid, privacy en compliance. Door verschuiving van taken en werkzaamheden ontstaat er op de scholen ruimte die kan worden benut voor de meer onderwijskundige kant van het gebruik van ICT-middelen. Door gebruik te maken van beschikbare technologie kan de bedrijfsvoering efficiënter gemaakt worden.
- Kostenreductie door standaardisatie van internetverbinding, netwerkomgeving, apparatuur en beveiliging.

Als uitvoering van het beleid zijn de volgende stappen gezet:

- Aansluiting scholen op de Dienst Veilig internet van SIVON is gestart op 1 juli 2023.

De stand van zaken aan het einde van het jaar is dat 4 locaties zijn overgezet. Door problemen met de configuratie op de scholen van de bestaande firewall gaat de migratie door de dienstverlener minder snel dan eerder voorzien was.

- Vanuit de verdere centralisatie van het ICT-beheer is in het najaar 2023 gekeken naar de mogelijkheden om aan te sluiten bij de dienst NAAS (Netwerk als een service) van SIVON. Hier is inmiddels een positief besluit over genomen. Dat betekent dat we op alle scholen stappen gaan zetten om de netwerkinfrastructuur verder te standaardiseren en te uniformeren.
- De aanbesteding ICT-hardware is in december 2023 afgerond en het contract is gegund aan Dustin. In Q1 2024 wordt in overleg met de leverancier voor de scholen een bestelportal ingericht met een daaraan gekoppeld bestelproces.
- Om het versturen van (privacy) gevoelige informatie naar derden op een veilige manier te faciliteren hebben we het product Zivver aangekocht. De uitrol van dit pakket is voorbereid in Q2 en Q3 2023. Een aantal scholen zijn als pilot voorzien van Zivver. Na de voorjaarsvakantie 2024 worden alle scholen voorzien van deze aanvullende software. Met het gebruik van deze software voorkomen we dat informatie verkeerd geadresseerd wordt en blijven we controle houden over de verstuurd data.
- De toolkit afstandsonderwijs is ontwikkeld door de expertgroep Hybride onderwijs met Work21 en kan door de scholen worden gebruikt. De Microsoft Teams omgevingen zijn in de zomervakantie hierop ingericht.
- Glaslokaal netwerk. Uit deze aanbesteding is een nieuwe dienstverlener gekomen. De Haagse Scholen is betrokken bij de uitrol van de diensten van deze dienstverlener.

3.6 Communicatie

De afgelopen jaren is de basis voor communicatie op orde gebracht en gemoderniseerd. De Haagse Scholen kreeg een vernieuwde huisstijl, gevolgd door een nieuwe website en werken-bij website. De basis voor onze communicatiemiddelen staat.

Sociale media groeit gestaag

In 2023 lag de focus van Communicatie op profilering van De Haagse Scholen, om onze successen te delen en beter zichtbaar te zijn bij werkzoekenden. Dit deden we met aantrekkelijke publicaties op onze sociale media kanalen en websites. Resultaat: een groei van onze sociale media kanalen die nog steeds doorzet. Ook onze website laat mooie bezoekersaantallen zien, waarbij de meest gezochte informatie gaat over werken bij De Haagse Scholen en schoolvakantiedata.

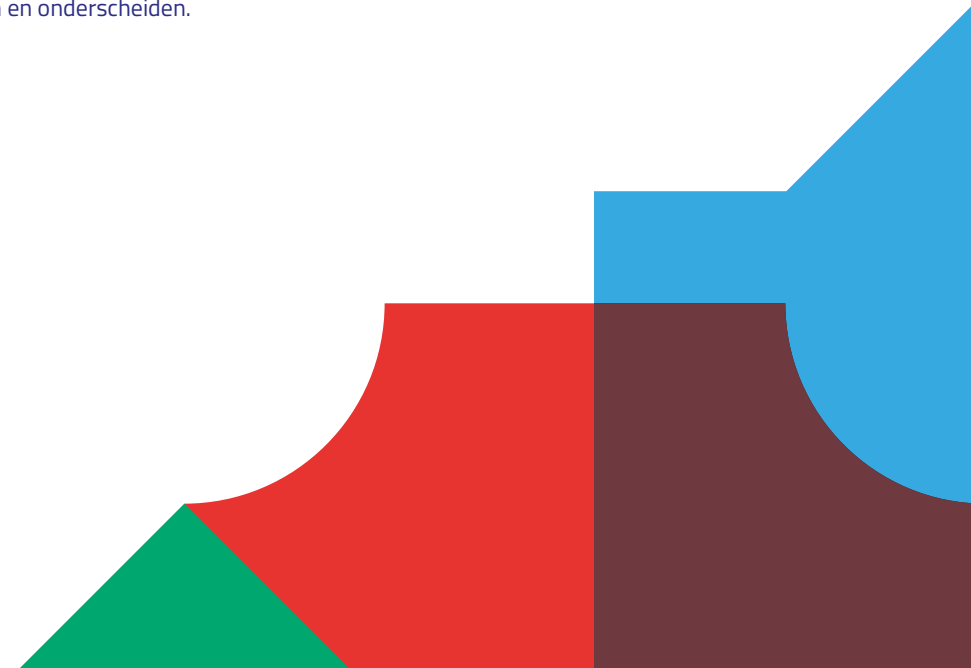
Interne communicatie blijft aandachtspunt

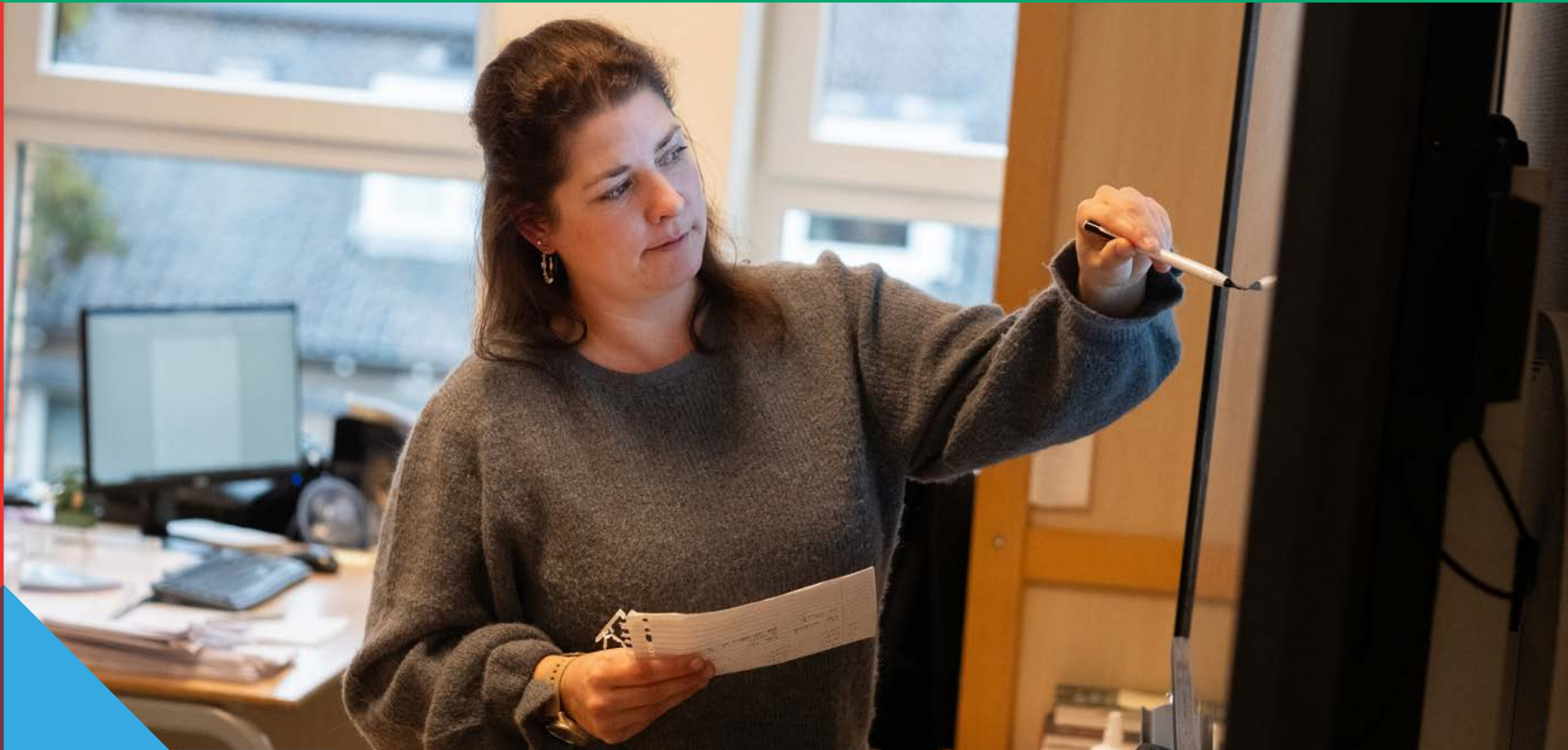
Om de interne communicatie te verbeteren is er in 2023 veel aandacht en energie gestopt in het intranet. Het intranet is opgeruimd, geactualiseerd en er zijn schrijftrainingen gegeven aan collega's van het bestuurskantoor om de kwaliteit van teksten te verbeteren. Ook is er nu standaard twee maal per jaar redactieoverleg om te zorgen dat de informatie op intranet actueel blijft. We zien een stijging (+ 20%) in het aantal unieke bezoekers van intranet, maar merken tegelijkertijd dat het lastig is onze medewerkers te bereiken. Er komt veel informatie op ze af. We moeten dus nog scherper keuzes maken wat we wel en niet delen en vraag en aanbod beter op elkaar aan laten sluiten. Daarvoor zijn richtlijnen nodig die in 2024 worden gemaakt en gedeeld. In het verlengde daarvan hebben we voor het bestuurskantoor een begin

gemaakt aan een samenwerkmatrix. Hiermee formuleren we heldere afspreken over hoe we samenwerken en communiceren en welke programma's daarin ondersteunen.

Vooruitblik 2024: draagvlak creëren voor nieuwe strategische koers

In 2024 gaan we de strategische koers vernieuwen en communicatie gaat daarin een belangrijke rol spelen. Alle belanghebbenden, zoals collega's en leerlingen worden meegenomen in dit proces om zo het draagvlak en verbinding met de nieuwe strategische koers te vergroten. De strategische koers biedt bovendien communicatiehandvatten, waarop De Haagse Scholen zich de komende jaren kan profileren en onderscheiden.

4.

Financiële verantwoording

4.1 Financieel resultaat 2023:

hoger dan begroot

Over 2023 heeft De Haagse Scholen een financieel resultaat behaald van € 3,7 miljoen. Begroot was slechts € 484.000. Meerjarig streven we naar negatieve resultaten, omdat de reserves van de organisatie boven de signaleringswaarde voor bovenmatig vermogen liggen. Dit is het gevolg van grote positieve resultaten in voorgaande jaren. Het hogere resultaat in 2023 heeft in deze context dus een negatieve betekenis.

Er zijn meerdere verklaringen voor het hogere resultaat:

- De salariskosten stegen vanaf juli met 10% door de nieuwe cao, maar dat was lager dan de ontvangen loonbijstelling van het Rijk. Het overschot is nodig om in 2024 salarislasten te dekken die volgen uit de cao.
- Extra doelsubsidies van Rijksoverheid werden door het lerarentekort en late toekenning niet (tijdig, volledig) uitgegeven. Denk aan Rijkssubsidies voor versterking basisvaardigheden, School en omgeving, Noodplan lerarentekort (G5) en bekostiging voor de opvang van asielzoekers.
- De interest op onze banktegoeden en deposito's nam door de hogere rentestand fors toe tot € 1,3 miljoen.
- De dotatie aan de onderhoudsvoorziening was lager dan begroot.
- De gemeentelijke overgangsregeling voor de afbouw van de subsidie 'leerkansenprofiel' was niet begroot.
- De vergoedingen van het UWV voor zwangerschaps- en ouderschapsverlof zijn verder toegenomen.

Naast financiële meevallers ten opzichte van de begroting, zijn er ook enkele posten waar de kosten hoger waren dan begroot. De belangrijkste daarvan waren stijgingen van de kosten voor externe inhuur/ uitzendbureaus en externe begeleiding van leerlingen.

Naar verwachting zullen komende begrotingsjaren financieel veel minder rooskleurig zijn door het wegvallen van de NPO-middelen. Dit dwingt bestuur en scholen om komende jaren ingrijpende beleidskeuzes te maken waarin onderwijsactiviteiten en personeel noodgedwongen gaat worden afgebouwd. Het financieel bestuursbeleid wordt hierop aangepast in 2024.

(*1.000,-)	2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	2024	2025	2026	Verschil 2023 -begr	Verschil 2022 2023
Baten								
Rijksbijdragen	159.705	158.946	168.612	162.323	161.773	161.485	9.666	8.854
Overige bijdragen overheid en subsidies	10.115	9.955	10.684	8.428	7.616	7.179	729	569
Overige baten	7.907	4.779	6.876	6.100	5.462	4.672	2.097	-1.031
Totaal baten	177.779	173.679	186.171	176.850	174.851	173.336	12.492	8.393
Lasten								
Personeelslasten	132.560	141.610	152.741	156.872	155.541	150.339	11.131	19.969
Afschrijvingen	2.801	2.953	3.130	2.565	2.518	2.536	178	329
Huisvestingslasten	11.749	14.850	13.381	13.384	12.489	12.985	-1.469	1.694
Overige lasten	12.846	14.128	14.438	12.445	12.179	12.137	310	1.598
Totaal lasten	159.956	173.540	183.690	185.267	182.727	177.996	10.150	23.591
Saldo								
Saldo baten en lasten	17.770	139	2.481	-8.417	-7.876	-4.661	2.342	-15.198
Saldo financiële baten en lasten	131	345	1.267	-	-	-	922	1.137
Totaal resultaat	17.900	484	3.749	-8.417	-7.876	-4.661	3.265	-14.061

4.2 Staat van baten en lasten meerjarig:

van positieve naar negatieve resultaten

4.2.1 Toelichting baten

De belangrijkste bepalende factor voor de bekostiging is het leerlingaantal. Deze fluctueert jaarlijks. In 2022 en 2023 nam deze in totaal enigszins af, komende jaren zal deze naar verwachting weer wat toenemen. Op stedelijk niveau wordt een daling van het aantal leerlingen verwacht als gevolg van de demografische ontwikkeling in de stad (nieuwbouw e.d.), maar dit werd afgelopen paar jaar steeds gecompenseerd door de komst van migranten.

Tabel: meerjarige ontwikkeling leerlingaantal (A1)

	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026
Basisonderwijs	13.627	13.519	13.634	13.734	13.495
SBO	555	552	565	565	541
SO/VSO	1007	999	1.034	1.034	1.050
Totaal aantal LLN	15.189	15.070	15.233	15.333	15.086

Een andere belangrijke verklaring voor de hogere Rijksbaten, zowel in vergelijking met 2022 als met de begroting 2023, was de indexatie. De begroting 2023 was opgesteld op loon-/prijspeil 2022. Meerjarig nemen de Rijksbaten af door het wegvallen van de NPO-bekostiging. Doelsubsidies van het Rijk zijn juist toegenomen in 2023. Komende jaren verwachten we daarin geen verdere stijging.

De gemeentelijke subsidies waren hoger dan 2022 en ook hoger dan begroot. Dit komt vooral door een (niet begrote) overgangsregeling voor de afbouw van de subsidie voor het leerkansenprofiel. Deze valt vanaf 2024 weg.

De lagere Overige baten zijn het gevolg van een andere boekingswijze van de subsidie Noodplan lerarentekort G5 in combinatie met overlopende posten in 2022 die ook voor 2023 deels begroot waren. In de tweede plaats was er een forse groei van subsidies van het Jeugd Educatie Fonds. _

4.2.2 Toelichting lasten

De salarislasten zijn veruit de grootste kostenpost van De Haagse Scholen. De belangrijkste variabele die de omvang bepalen is het aantal fte in dienst.

Tabel: meerjarige ontwikkeling personeelsformatie (A1)

	2022	2023	2024	2025	2026
Directie/ MT	84	85	85	83	82
Onderwijs ondersteunend personeel	520	583	630	622	613
Onderwijzend personeel	935	922	896	880	876
Totaal fte	1539	1590	1611	1585	1562

In de loop van 2023 is de personeelsformatie onder het ondersteunend personeel toegenomen, ook ten opzichte van de begroting. Op deze wijze vervullen scholen niet vervulde vacatures voor leerkracht en worden ook diverse subsidieactiviteiten uitgevoerd. Het aantal leerkrachten daalde echter en zal komende jaren (o.a. door pensionering) verder afnemen naar verwachting. Door het onderwijs anders te organiseren kunnen we volstaan met minder onderwijzend personeel. Vanaf 2024, als de NPO-middelen uitgeput zijn, zal de personeelsformatie ook in zijn geheel moeten gaan dalen. Dit heeft onvermijdelijk ook gevolgen voor het onderwijsaanbod.

Een tweede bepalend factor voor de loonkosten is de cao primair onderwijs. Medio 2023 is een salarisstijging van 10% ingegaan. Ook de voorgaande cao (+4,75%) leidt in 2023 nog tot hogere lasten in vergelijking met vorig jaar, doordat deze pas halverwege 2022 is ingegaan. Premies voor het Vervangingsfonds/Participatiefonds en pensioenpremies (werkgeversdeel) zijn daarentegen gedaald. De komende jaren zijn begroot tegen het huidige loonpeil.

Onder de personeelslasten staat ook de inzet van externe inhuur. Deze nam aanzienlijk toe in 2023, onder andere worden veel (gesubsidieerde) onderwijsactiviteiten uitbesteed aan bureaus.

De afschrijvingslasten zijn redelijk stabiel door de jaren. De huisvestingslasten namen toe door hogere energielasten en ook duurdere schoonmaak. Ten opzichte van de begroting 2023 waren de dotaties aan de onderhoudsvoorziening lager (in begroting ten onrechte prijsstijgingen in MJOP verwerkt). Door de nieuwe systematiek fluctueren de onderhoudslasten in de komende jaren sterker dan voorheen.

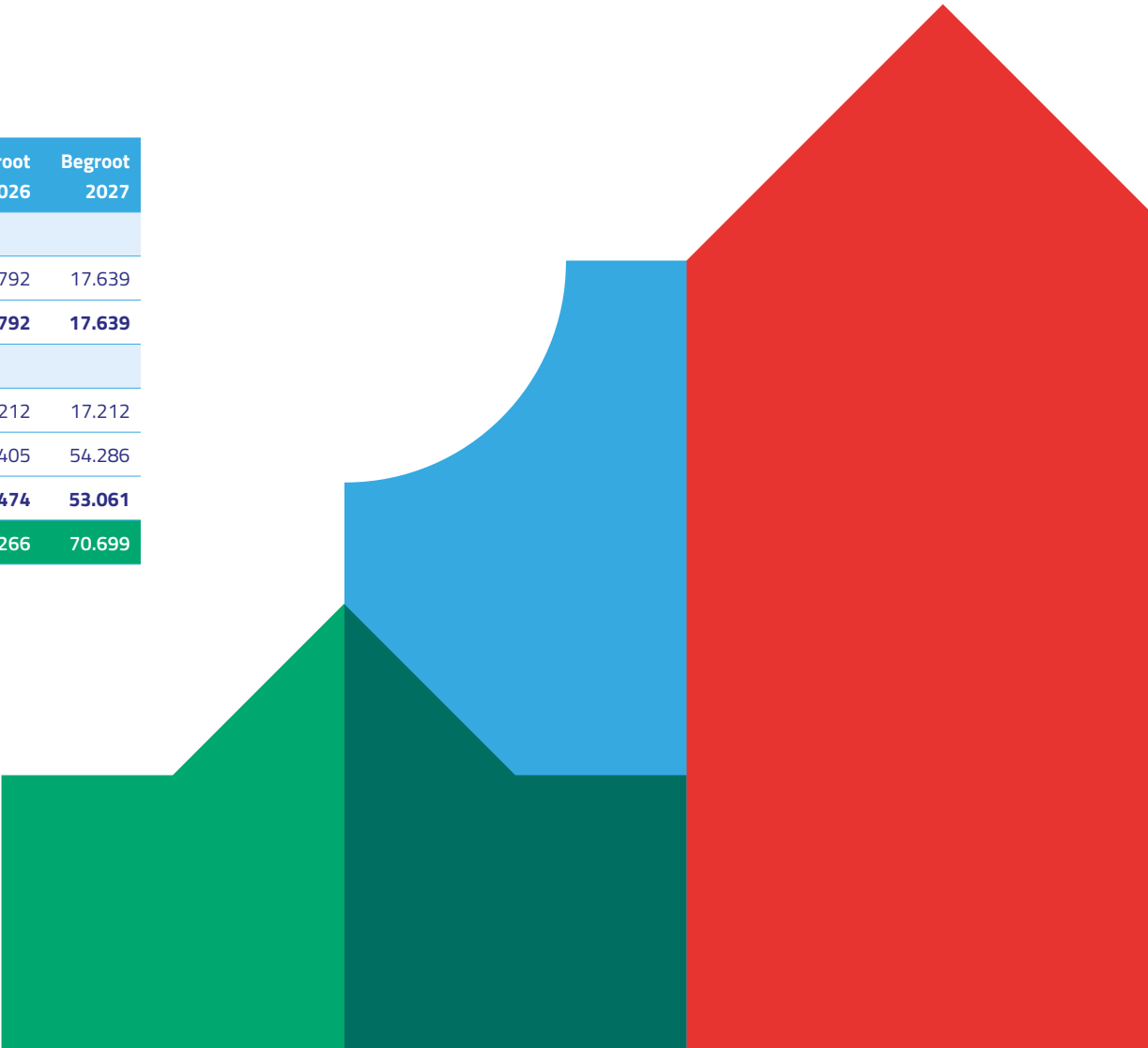
De overige lasten stijgen vooral door de kosten van externe begeleiding van leerlingen. Met de afbouw van de NPO-middelen, zal deze inzet weer teruglopen naar verwachting.

4.3 Balans in meerjarig perspectief:

reserves dalen door nieuwe onderhoudsvoorziening

Balans	Realisa- tie 2021	Realisa- tie 2022	Realisa- tie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Vaste activa							
Materiële vaste activa	13.033	13.562	16.252	17.806	17.940	17.792	17.639
Totaal vaste activa	13.033	13.562	16.252	17.806	17.940	17.792	17.639
Vlottende activa							
Vorderingen	12.809	13.433	23.212	17.212	17.212	17.212	17.212
Liquide middelen	35.293	53.903	56.210	64.453	58.283	54.405	54.286
Totaal vlottende activa	48.102	67.337	79.422	64.172	57.647	53.474	53.061
Totaal activa	61.135	80.899	95.674	81.978	75.587	71.266	70.699

Balans	Realisa- tie 2021	Realisa- tie 2022	Realisa- tie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Eigen vermogen							
Algemene reserves publiek	34.956	52.942	55.962	30.816	23.175	18.809	18.134
Algemene reserve publiek	24.943	41.722	46.340	29.238	23.175	18.809	18.134
Bestemmingsreserves publiek	9.482	10.277	9.438	1.518	-	-	-
Overige reserves en fondsen	532	304	184	60	-	-	-
Reserve privaat	390	812	1.033	1.033	1.033	1.033	1.033
Totaal eigen vermogen	35.346	53.246	56.995	31.849	24.208	19.843	19.167
Vreemd vermogen							
Voorzieningen	12.880	11.893	12.599	30.049	31.299	31.343	31.452
Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	12.909	15.759	26.080	20.080	20.080	20.080	20.080
Totaal vreemd vermogen	25.789	27.652	38.679	50.129	51.379	51.423	51.532
Totaal passiva	61.135	80.899	95.674	81.978	75.587	71.266	70.699

De reserves en liquide middelen stijgen in 2023 door het financieel resultaat. Komende jaren dalen de reserves weer door begrote verliezen. De NPO bestemmingsreserve raakt in de loop van 2024 grotendeels uitgeput. Met deze verliezen dalen ook de liquide middelen.

De kortlopende schulden zijn aanzienlijk toegenomen in 2023. Dit komt door een toename van voorgeschoten doelsubsidies van het Rijk waar nog te verantwoorden prestaties tegenover staan en door een aantal lopende bouwprojecten. Tegenover deze projecten staan toegenomen vorderingen bij de gemeente Den Haag. Met de afrekening van een aantal projecten in 2024 zullen beide posten weer dalen. Verder zijn deze posten meerjarig stabiel begroot, omdat ze moeilijk voorspelbaar zijn (en weinig betekenis hebben voor het financieel management).

De materiële vaste activa nemen toe door investeringen van scholen in vooral ICT en leermiddelen en door bovenschoolse investeringen in verduurzaming van schoolgebouwen.

In de balans van 2024 is de grootste mutatie de toepassing van een nieuwe methode voor de onderhoudsvoorziening. Dit is een structurele, meerjarig doorwerkende, stelselwijziging. Vanwege nieuwe regelgeving koos het bestuur ervoor om de oude egalisatiemethode, die niet langer meer is toegestaan, te vervangen voor de componentenmethode. Het gevolg is een stijging van de voorziening met € 17 miljoen per 1/1/2024 en een gelijktijdige daling van de algemene reserve. Hiervoor heeft het bestuur naast bovenschoolse reserves ook bovenmatige reserves van scholen moeten inzetten. Deze mutatie heeft een impact op de financiële kengetallen, waaronder het weerstandsvermogen en de signaleringswaarde voor bovenmatige reserves.

4.4 Financieel beheer

Deze paragraaf gaat in op aspecten van het financieel beheer waarover verantwoording moet worden afgelegd op basis van de regelgeving.

4.4.1 Vermogenspositie meer dan voldoende

Het weerstandsvermogen van De Haagse Scholen is meer dan toereikend. Dit getal is een indicator waarmee we berekenen in hoeverre we risico's financieel op kunnen vangen. Het beschikbare weerstandsvermogen in de vorm van algemene reserves (publiek en privaat, exclusief bestemmingsreserves) bedroeg eind 2023 € 47,6 miljoen. De laatste risicoanalyse in opdracht van De Haagse Scholen door AON in 2022, kwam uit op een minimaal benodigd weerstandsvermogen van € 17,8 miljoen (circa 12% van de baten).

De algemene indicator die de Inspectie van het Onderwijs hanteert voor het minimale weerstandsvermogen geeft een blijvend positief beeld. Nu en in de toekomst (op basis van de begroting) blijft de score ruim voldoende. Dat betekent dat de reserve >5% van de baten groot is. De Inspectie hanteert ook een signaleringswaarde om de aanwezigheid van bovenmatig eigen vermogen te bepalen. Schoolbesturen moeten eigen vermogen boven de signaleringswaarde verantwoorden.

Begin 2024 bedroeg het totale publieke eigen vermogen van De Haagse Scholen € 56,0 miljoen. Op grond van de formule van de Inspectie zou de bovengrens liggen bij € 25,5 miljoen. Dit overschot aan eigen vermogen is afgelopen drie jaar ontstaan door grote bedragen aan incidentele bekostiging die maar beperkt waren in te zetten als gevolg van het lerarentekort, zie voorgaande paragrafen.

Een groot deel van het eigen vermogen bevindt zich echter in bestemmingsreserves. In de eerste plaats zijn dat middelen voor het Nationaal Programma Onderwijs (€ 9,4 miljoen).

Corrigeren we het eigen vermogen hiervoor en brengen we de vastgestelde mutatie in de onderhoudsvoorziening (€ 17 miljoen) in mindering op de reserve, dan resteert een algemene reserve van € 29,3 miljoen. Het bovenmatige deel van de algemene reserve begin 2024 bedraagt daarmee per saldo nog maar € 3,8 miljoen. In de begroting bouwen de scholen de bovenmatige reserves verder af. Naar verwachting is vanaf 2025 geen sprake meer van bovenmatigheid.

Tabel: kengetallen vermogenspositie

Kengetal	Realisatie 2022	Realisatie 2023	2024	2025	2026	Signalering
Signaleringswaarde ondergrens reserve (eigen vermogen/totale baten)	0,30	0,31	0,18	0,14	0,11	Ondergrens: < 0,05
Signaleringswaarde bovengrens eigen vermogen	2,34	2,19	1,16	0,87	0,71	Bovengrens: > 1,0

4.4.2 Kasstromen nemen toe

Per saldo namen de liquide middelen toe met € 2,3 miljoen, tot een bedrag van € 56,2 miljoen. De toename komt met name door het positieve resultaat (zie vorige paragraaf). Het kasstroomoverzicht in de jaarrekening 2023 geeft nadere detailinformatie. De meerjarenbegroting in het bestuursplan geeft een dalende kasstroom, als gevolg van het negatief begrote resultaat. Ook in de jaren daarna zullen de liquide middelen jaarlijks dalen. In de volgende tabel staan de financiële kengetallen voor liquiditeit.

Tabel: kengetal liquiditeit

Kengetal	Realisatie 2022	Realisatie 2023	2024	2025	2026	Signalering
Liquiditeit (vlottende activa/kort vreemd vermogen)	4,27	3,05	3,20	2,87	2,66	Ondergrens: < 0,75

Liquiditeit is het vermogen om te kunnen voldoen aan alle betalingsverplichtingen op de korte termijn. Uit de tabel blijkt dat dat dit geen enkel risico is op basis van de verwachte kasstromen.

De (operationele) inkomende kasstroom, die bijna volledig bestaat uit betaling van de Rijksbesteding en vergoedingen van de gemeente, is genoeg om aan alle betalingsverplichtingen te voldoen. De uitgaande kasstroom wordt gedomineerd door de personeelslasten en (in mindere mate) betalingen aan crediteuren in de exploitatie.

Kasstromen uit financieringsactiviteiten zijn er niet, op de rentebaten en -lasten van de rekening courant en (spaar)deposito's bij de Nederlandse staat (Schatkistbankieren) na. Eigen liquiditeit dekt volledig alle investeringsactiviteiten in materiële vaste activa. Omdat er geen leningen nodig zijn en het vreemd vermogen beperkt blijft tot vooruitbetaalde bedragen van debiteuren (Rijk, gemeente), is en blijft de solvabiliteit zeer hoog en geen enkel risico.

Tabel: kengetal solvabiliteit

Kengetal	Realisatie 2022	Realisatie 2023	2024	2025	2026	Signalering
Solvabiliteit (eigen ver- mogen +voorzieningen / totale passiva))	0,81	0,73	0,76	0,73	0,72	Ondergrens: <0,30

4.4.3 Risicomijdend treasurybeleid levert (alsnog) veel rente op

Er waren in 2023 geen afwijkingen van de regels in het Treasurystatuut. In dit document staat het beleid voor het aantrekken en wegzetten van liquide middelen, volgens de voorschriften in de Regeling beleggen, belenen en derivaten OCW (gewijzigd d.d. 19 december 2018).

Een risicomijdend treasurybeleid staat centraal. Alleen beleggen in risicoarme financiële producten, waaronder staatsobligaties en deposito's, is mogelijk, na de raad van toezicht geïnformeerd te hebben. Belegging van overtollige liquide middelen in aandelen, opties, derivaten (of financiële instrumenten zoals renteswaps) is niet toegestaan. Het aangaan van leningen vergt goedkeuring van de raad van toezicht.

De enige toegepaste beleggingsvorm in 2023 waren spaardeposito's bij het Schatkistbankieren (Nederlandse Staat). Op 31-12-2023 was € 25 miljoen aan liquiditeiten van De Haagse Scholen belegd in spaardeposito's met verschillende looptijden tot 12 maanden. Een jaar eerder op balansdatum was dit € 31 miljoen. In de jaarrekening is een specificatie van de deposito's opgenomen (o.a. omvang, vrijval van beleggingen en looptijden) conform artikel 10 van de Regeling beleggen, belenen en derivaten. De rest van de liquiditeiten stond op de centrale rekening courant van het Schatkistbankieren en (in beperkte mate) op betaalrekeningen van scholen bij ING.

In 2023 was in totaal sprake van € 1,3 miljoen aan rente-inkomsten (in 2022: € 131k). De stijging is het gevolg van een toegenomen liquiditeit en hogere rentes, in combinatie met afgesloten deposito's.

Er zijn (en waren in 2023) geen uitstaande leningen, aangetrokken leningen en andere beleggingen, zoals afgesloten derivatenovereenkomsten binnen De Haagse Scholen.

4.4.4 Investeringsbeleid ongewijzigd

In 2023 was sprake van € 5,8 miljoen aan investeringen, grotendeels op de scholen (2022: € 3,2 miljoen). Begroot was € 5,6 miljoen. De scholen beslissen over hun investeringen als onderdeel van hun integraal management, zonder beperkingen vanwege de impact op beschikbare liquiditeiten. Om het effect van de investeringen op de jaarlijkse exploitatie van iedere individuele school te bepalen, maakt iedere school een meerjaren investeringsbegroting. Hierin zijn ICT, lesmethodes en meubilair de grootste posten. De komende jaren verwachten we jaarlijkse investeringen die variëren tussen afgerond € 2 miljoen en € 3 miljoen.

De financieel-administratieve kaders voor de verwerking van investeringen liggen vast in een beleidsnotitie "activeren en afschrijven". Voor gebouwonderhoud is een voorziening gevormd, die is gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. Het onderhoudsplan bevat naast de onderhoudslasten (uit de voorziening) ook investeringen in materiële vaste activa voor de verduurzaming van schoolgebouwen. Deze investeringen verdienen zichzelf terug met lagere energielasten.

4.4.5 Scholen dragen een kleiner deel van hun bekostiging af (allocatie van middelen)

De Haagse Scholen wil dat zoveel mogelijk geld vloeit naar de scholen, ten gunste van het onderwijs aan leerlingen. Scholen ontvangen de Rijksbekostiging (per brin-nummer) integraal, waarna zij een percentage van deze bekostiging afdragen voor verschillende doelen. Dit afdrachtpercentage was in 2023 lager dan in eerdere jaren.

Tabel: afdracht van de lumpsum Rijksbekostiging door scholen per bestedingsdoel

	2022	2023	2024
Bestuur en dienstverlening aan scholen	7,5%	7,5%	6,9%
Exploitatie schoolgebouwen	7,1%	6,6%	6,6%
Personele risico's	1,4%	1,0%	1,2%
Financiële knelpunten	1,8%	0,8%	1,4%
Totale inhouding personele en materiële Rijksbekostiging	17,8%	15,3%	15,9%
Waarvan herverdeling tbv bestuur en bovenschoolse dienstverlening	7,5%	7,5%	6,9%
Waarvan herverdeling tbv scholen onderling (solidariteit)	10,3%	8,8%	9,0%

De afdracht valt uiteen in een viertal bestemmingen:

- Bestuur en dienstverlening aan scholen (bestuurskantoor): hieronder vallen de lasten van het college van bestuur, GMR en de (staf)afdelingen Beleid & Advies, Bedrijfsvoering en het Bestuurssecretariaat. Hier zijn naast de strategische beleidsvorming en control de centrale ondersteuning aan de scholen belegd.
- Exploitatie van de schoolgebouwen: de verantwoordelijkheid en daarmee het budget voor de schoolgebouwen (onderhoud, energie, schoonmaak, etc.) is centraal belegd, waarvoor de scholen een deel van de bekostiging afdragen.
- Personele risico's: grote risico's in het personeelsmanagement van de scholen zijn op grond van het uitgangspunt van solidariteit centraal 'verzekerd'. Dit betreft lasten als gevolg van hoog ziekteverzuim, boventalligheid van personeel, eigen risico uitkeringen Vervangingsfonds/Participatiefonds, overgangsregeling BAPO (extra lasten oudere medewerkers) en betaald ouderschapsverlof waarvoor scholen vergoedingen ontvangen.
- Financiële knelpunten: scholen die door (externe) omstandigheden niet in staat zijn om binnen de beschikbare bekostiging basiskwaliteit in hun onderwijsaanbod te realiseren ontvangen financiële steun.

Deze herverdeelsystematiek past De Haagse Scholen alleen toe op de lumpsum Rijksbekostiging. Andere bekostigingen en subsidies (waaronder middelen voor basisondersteuning, arrangementen passend onderwijs, gemeentelijke subsidies, geormerkte Rijkssubsidies) vloeien volledig naar de scholen, zonder dat sprake is van afdrachten.

Het afdrachtspercentage wordt ieder jaar door het bestuur vastgesteld, na een draagvlakpeiling waarin de schooldirecteuren hun stem uitbrengen. Het bestuur stemt in met wijziging van het percentage bij een draagvlak van minimaal 2/3e van de directeuren. De GMR heeft vervolgens nog een adviesrecht voorafgaand aan vaststelling door het college van bestuur.

4.5 Risico's en risicobeheersing

4.5.1 Risicobeheerssysteem ongewijzigd voortgezet

De Haagse Scholen heeft in het risicomanagement geen grote veranderingen doorgevoerd. Eens in de twee jaar stelt De Haagse Scholen een uitgebreide risicoanalyse op. Om en om voert de controller deze uit of besteden we de uitvoering extern uit. In het voorjaar van 2022 heeft AON Risk Consulting deze risicoanalyse uitgevoerd. In 2024 zal de controller deze actualiseren.

In de risicoanalyses identificeren en wegen we de risico's (kans en impact), bepalen we in hoeverre afdoende beheersmaatregelen zijn getroffen en berekenen we de benodigde omvang van het weerstandsvermogen (in euro's) om risico's af te dekken. De beschikbare reserveomvang van de stichting is groter dan noodzakelijk dan het totale risico, zie paragraaf 4.3.

De grootste risico's en hun beheersmaatregelen nemen we op in het bestuursplan. In het bestuursverslag evalueren we het optreden van de risico's. In management-rapportages benoemen we nieuwe risico's, als deze tussentijds geïdentificeerd worden.

Naast deze procedures heeft risicobewustzijn een belangrijke plaats in het dagelijks bestuur en management van de organisatie. De gehanteerde "risk-appetite" van het bestuur is risicoavers. Dit past bij een organisatie met publiek geld in een omgeving met hoge eisen aan ondermeer kwaliteit, rechtmatigheid en doelmatigheid.

4.5.2 Risico's en onzekerheden namen verder toe in 2023

Veel van de belangrijkste risico's uit het bestuursplan zijn in de loop van 2023 toegenomen. Onderstaande tabel vat deze risico's samen. In de laatste kolom staat vermeld hoe de risico's zich hebben gemanifesteerd afgelopen jaar. Het zijn veelal externe factoren buiten de eigen invloedssfeer die het optreden bepalen. Het bestuur volgt uiteraard deze risico's en neemt preventief en correctief (beleids-)maatregelen. Dit beleid is in de voorgaande hoofdstukken aan de orde gekomen.

Tabel: overzicht belangrijkste risico's

Risico	Impact	Kans	Beheersing	2023-optreden
Strategisch en operationeel				
Lerarentekort groeit verder	Onderwijskwaliteit, werkdruk en vernieuwing onderwijs onder druk	Hoog	Zie paragraaf 3.2	In 2023 is het lerarentekort opnieuw verder toegenomen.
Passend/inclusief onderwijs niet gerealiseerd	- Voor veel kinderen geen thuisnabij onderwijs mogelijk. - Sommige kinderen niet op school (thuiszitters) - Groei SO/SBO structureel niet betaalbaar	Hoog	Zie paragraaf 2.3	Groei van het lerarentekort in combinatie met toenemende maatschappelijke problematiek maakt de beleidsagenda voor inclusief onderwijs ambitieus.
Leeropbrengsten dalen	Basisvaardigheden en kansengelijkheid van leerlingen niet genoeg om in de samenleving succesvol te functioneren	Midden	Zie paragraaf 2.2	Dit jaar waren de eindopbrengsten (basisvaardigheden) op alle scholen toereikend, maar in de onderbouw neemt de kwetsbaarheid toe.

Risico	Impact	Kans	Beheersing	2023-optreden
Wet- en regelgeving				
Privacy-/gegevensbescherming	Niet voldoen aan nieuwe normenkader informatiebeveiliging. Risico op datalekken, cyberhacks, ransomware	Midden	Zie paragraaf 3.4	Geen majeure optredende incidenten. Een nul-meting op de nieuwe normen (geldend vanaf 2027) toont aan dat DHS nog niet voldoet. Project is opgestart.
Naleving aanbestedingsregels	Mogelijke claims van leveranciers, afkeurende accountantsverklaring	Laag	O.a. inkoopbeleid en -procedures, periodieke spendanalyse en professionele inkoopbegeleiding.	Onrechtmatige inkopen namen toe op decentraal niveau door inzet van incidentele middelen, maar binnen de foutentolerantie.
Juridisering	Toename van aantal rechtszaken, klachten en bezwaren, leidend tot werkdruk en kosten	Laag	Zie paragraaf 1.10	In 2023 stabiliseerde het aantal zaken ten opzichte van eerdere jaren, mede door preventieve acties.
Financiële positie en verslaggeving				
Financiële onzekerheid en instabiliteit	Toename van incidentele subsidies op ad hoc basis geeft onvoorspelbare financiële resultaten en personele schommelingen	Midden	Zie paragraaf 4.1, 4.2	Afgelopen jaar waren opnieuw niet begrote last-minute subsidieregelingen voor 'versterking basisvaardigheden' en 'school en omgeving' met overschotten tot gevolg.
Nieuwbouw/ renovatie	Projecten zelden kostendekkend, tekorten in de (gemeentelijke) bekostiging, leidend tot onrechtmatigheid	Laag	Zie paragraaf 3.3	Een paar projecten zijn (bijna) afgerond zonder onrechtmatigheid, maar met financiële bijdragen van het bestuur (tekorten).

Deel II Jaarrekening

Balans

Balans na resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000

Activa		Realisatie 31-12-2023	Begroting 31-12-2023	Realisatie 31-12-2022
1.2	Materiële vaste activa	16.252	17.600	13.562
1.5	Vorderingen	23.212	7.433	13.433
1.7	Liquide middelen	56.210	58.221	53.903
Totaal activa		95.674	83.255	80.899

Passiva		Realisatie per 31-12-2023	Begroting 31-12-2023	Realisatie 31-12-2022
2.1	Eigen Vermogen	56.995	53.730	53.246
2.2	Voorzieningen	12.599	11.893	11.893
2.4	Kortlopende schulden	26.080	17.632	15.759
Totaal passiva		95.674	83.255	80.899

Een balans per 31 december is altijd een momentopname en kan als gevolg van incidentele posten op de balansdatum afwijken van een begroting of realisatie van een voorgaand jaar. In de jaarrekening 2023 van dit verslag worden de verschillende onderdelen van de balans toegelicht. De verschillen in de balansposten tussen enerzijds de realisatie en begroting per 31-12-2023 en anderzijds de realisatie 2022 zijn op hoofdlijnen als volgt:

- Materiele vaste activa; Door meer investeringen is de boekwaarde van de activa met € 2,7 mln. toegenomen ten opzichte van 2022.
- De post vorderingen is in 2023 toegenomen met ca. € 9,8 mln. Dit is met name het gevolg van vorderingen op de gemeente voor voorgesloten kosten voor nieuwbouwprojecten van de Annie M.G. Schmidtschool en de Galvani.
- Liquide middelen; de mutatie in de post liquide middelen is feitelijk het saldo van alle andere balansmutaties en wordt in het kasstroomoverzicht van de jaarrekening gespecificeerd. Het saldo is per 31-12-2023 toegenomen met € 2,3 mln. tot € 56,2 mln.
- Eigen vermogen; de toename van deze post ten opzichte van 2022 komt door een positief resultaat van € 3,7 mln. op normale activiteiten.
- Voorzieningen; deze post bestaat uit meerdere voorzieningen met ieder hun eigen dynamiek en karakter. In de jaarrekening worden de mutaties en ontwikkelingen per voorziening toegelicht. Deze post is per 31-12-2023 met € 0,7 mln. toegenomen.
- Kortlopende schulden; deze zijn in 2023 met € 10,3 mln. toegenomen ten opzichte van 2022, door een toegenomen schuld aan het ministerie van OCW, i.v.m. DUSI subsidies met een ander betaalritme ten opzichte van de looptijd.

Staat van baten en lasten

Bedragen x € 1.000

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	168.612	158.946	159.705
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	10.684	9.955	10.115
3.5 Overige baten	6.876	4.779	7.907
Totaal baten	186.171	173.679	177.726
Lasten			
4.1 Personeelslasten	152.741	141.610	132.560
4.2 Afschrijvingen	3.130	2.953	2.801
4.3 Huisvestingslasten	13.381	14.850	11.749
4.4 Overige lasten	14.438	14.128	12.846
Totaal lasten	183.690	173.540	159.956
Saldo baten en lasten	2.481	139	17.770
5 Financiële baten en lasten	1.267	345	131
Totaal resultaat	3.749	484	17.900

Het financieel resultaat over 2023 bedraagt € 3,7 mln. positief en dat is veel hoger dan voor 2023 begroot.

In de afschrijvingslast van € 3,1 mln. is ook het boekverlies op desinvesteringen (€ 317k) verwerkt.

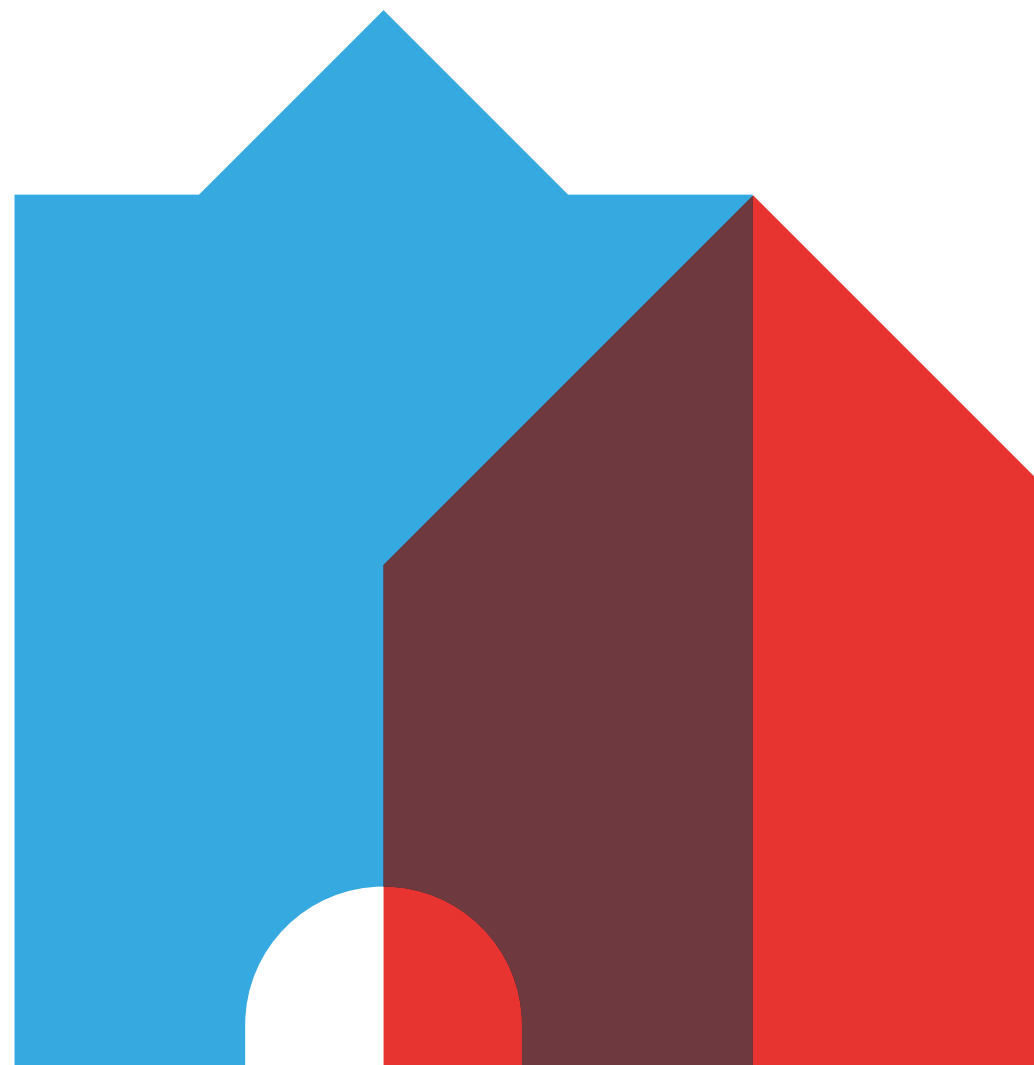
Voorstel resultaatbestemming

Door het college van bestuur zal aan de raad van toezicht worden voorgesteld het gerealiseerde resultaat als volgt te bestemmen:

Resultaatbestemming	Resultaat 2023	Resultaat 2022
2.1.1 Algemene reserve publiek	4.428.664	16.910.074
2.1.1 Algemene reserve privaat	-	-
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	-839.109	795.278
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)	279.110	280.369
2.1.6 Herwaarderingsreserve eerste waardering activa	-119.894	-85.330
Totaal Resultaat	3.748.771	17.900.390

Uit de publiekelijk bestemmingsreserves hebben wij de extra bestede NPO gelden in 2023 voor € 0,8 mln. onttrokken.

De voorgestelde resultaatbestemming is al in de balans van 31 december 2023 verwerkt.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst en besteding van liquide middelen in de periode van 01-01-2023 t/m 31-12-2023.

In die periode is de post liquide middelen met € 2.306.502 toegenomen tot € 56.209.993

	31-12-2023	31-12-2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	2.481.273	17.769.722
Aanpassing voor:		
4.2. Afschrijvingen	2.813.592	2.667.105
1.2. boekverlies desinvesteringen materiele activa	316.612	117.260
2.2. Mutaties voorzieningen	706.066	-987.303
	3.836.271	1.797.062
Veranderingen in werkkapitaal:		
1.5. Vorderingen	-9.778.859	-624.928
2.4. Schulden	10.320.776	2.850.546
	541.917	2.225.618

	31-12-2023	31-12-2022
5.1. Ontvangen interest	1.267.559	131.231
5.5. Betaalde interest	-61	-562
	1.267.498	130.669
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	8.126.959	21.923.071
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
1.2. Investerings in materiële vaste activa	-5.820.457	-3.312.783
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-5.820.457	-3.312.783
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Totaal kasstroom	2.306.502	18.610.288
Stand liquide middelen per eind voorgaand boekjaar		
	53.903.492	35.293.204
Stand liquide middelen per eind boekjaar		
	56.209.993	53.903.492
Mutatie liquide middelen	2.306.502	18.610.288

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De Regeling jaarverslaggeving onderwijs is van toepassing. Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de wettelijke voorschriften betreffende de jaarrekening van het Burgerlijk Wetboek, Titel 9, boek 2 en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) toegepast, met in het bijzonder RJ 660 voor onderwijsinstellingen. Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de

voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Bij de bepaling van het resultaat wordt onder andere rekening gehouden met het voorzichtigheidsprincipe, het matchingprincipe en het realisatieprincipe. Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de stichting.

De waarderingsgrondslagen zijn gedurende het verslagjaar niet gewijzigd. De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Financiële instrumenten

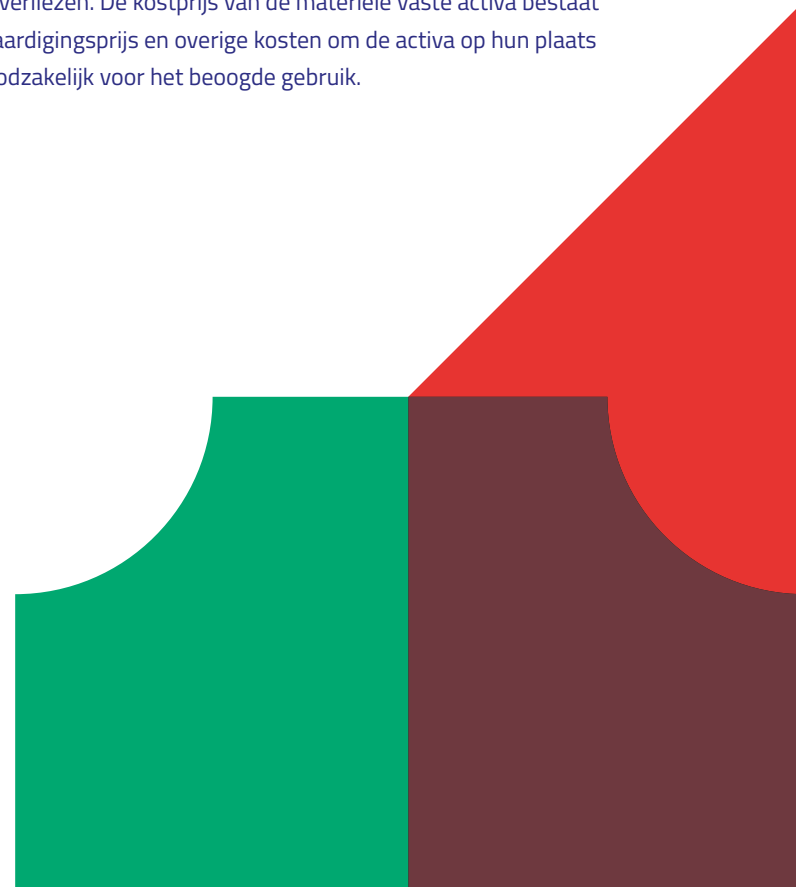
De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten. Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: overige vorderingen en overige financiële verplichtingen.

De stichting heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen en verliezen. De kostprijs van de materiële vaste activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De lineaire afschrijvingen vinden plaats op basis van de verwachte gebruiksduur en de eventuele restwaarde. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Item	Onderliggende activa	Termijn
Meubilair	Bureaus, Kasten, Tafels, Stoelen, Keukenmeubilair, Overig meubilair	20 jaar
Bureaustoelen (arbostoelen)		10 jaar
Speellokaal inrichting		8 jaar
Gymzaalinrichting (Midden)		10 jaar
Gymzaalinrichting (Lang)		20 jaar
Leermiddelen (OLP)	- Methodisch materiaal: leermiddelen, leerboe-ken, spel/sport materiaal, speeltoestellen, ge-reedschap - Audiovisuele middelen: digiborden (alleen het bord), audio/video installatie	8 jaar
ICT hardware	Servers, computers, printers, beeldschermen (tv) en beamers	5 jaar
ICT infrastructuur en bekabeling	Patch/server kasten, kabelgoten en bekabeling	15 jaar
Vervoermiddelen	Auto's, personenbus	5 jaar
Temperatuurbeheersing	Warmtepomp, airco, zonneschermen, raambekleding binnen	15 jaar
Luchtbehandeling	WTW units, luchtbehandelingskasten	20 jaar
Energieopwekking en -besparing	PV-panelen, zonlichtcollectoren (water), (nood) verlichtingsarmaturen LED	20 jaar
Verhoging isolatiewaarde gebouwen	Glas, dakpakket	30 jaar

In januari 2010 is begonnen met het activeren en afschrijven van meubilair, OLP en ICT. Op de beginbalans van 2010 is aan de activazijde per saldo de boekwaarde opgenomen van alle activa die zijn aangeschaft voor 1 januari 2010 met als tegenwaarde aan de passivazijde van de balans voor dezelfde waarde de herwaarderingsreserve eerste waardering activa.

Op de materiële vaste activa die zijn aangeschaft vóór 1 januari 2010 wordt jaarlijks (tot het einde van de afschrijvingstermijn) afgeschreven waarbij tegelijkertijd eenzelfde bedrag uit de herwaarderingsreserve eerste waardering activa via de resultaatverdeling ten gunste van de algemene reserve publiek wordt gebracht. Op deze investeringen wordt afgeschreven volgens de lineaire methode zonder restwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarden. Na eerste opname worden deze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Eigen Vermogen

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten. Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans. Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen. De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is. Indien (een deel van) de uitgaven, die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen, waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd. Alle personele voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen. Voor de berekening van de voorzieningen wordt een verdisconteringspercentage van 2,3% gehanteerd, gebaseerd op de 10 jaars markterente per 31 december 2023.

Onttrekkingen vinden direct ten laste van de voorziening plaats. Dotaties en vrijval lopen via de exploitatie.

Voorziening spaarverlof

Binnen het onderwijs heeft het personeel de mogelijkheid om te sparen voor een extra lange verlofperiode. Op basis van een spaarcontract worden afspraken gemaakt over de spaarperiode en het tijdstip waarop het verlof opgenomen zal gaan worden. In de voorziening spaarverlof is het bedrag opgenomen dat De Haagse Scholen verschuldigd is om in de toekomst tijdens de opname van het gespaarde verlof het salaris door te betalen.

Voorziening toekomstige jubilea uitkeringen

Deze voorziening is gevormd conform de richtlijnen van de jaarverslaglegging om alle toekomstige verplichtingen voor jubilea-uitkeringen van het personeel in vaste dienst te dekken.

Voorziening personele risico's

De voorziening personele risico's heeft betrekking op de personele juridische risico's die De Haagse Scholen loopt met betrekking tot oude claims van het Participatiefonds betreffende (het niet voldoen aan) de instroomtoets en het eigen risico bedrag van de nieuwe WW regeling die per 1 augustus 2022 is ingegaan. Naar gelang van de omstandigheden van het ontslag bedraagt dit 10% of 50%.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Medewerkers van 57 jaar en ouder kunnen maximaal $130 + 40 = 170$ uren per jaar sparen (deeltijders naar rato). Op basis van de vanaf 2015 afgesloten "spaarovereenkomsten" is een voorziening gevormd ter dekking van de kosten van de gespaarde uren.

Voorziening geschillen

De voorziening geschillen heeft betrekking op de juridische risico's die De Haagse Scholen loopt met betrekking op (toekomstige) claims.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurige zieken heeft betrekking op personeel van De Haagse Scholen waarvan de verwachting is dat ze na een periode van 2 jaar ziek geweest te zijn, niet meer terugkomen in hun functie.

Voorziening transitievergoeding

De voorziening transitievergoeding heeft betrekking op mogelijke toekomstige verplichtingen die volgen uit de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB).

Voorziening planmatig onderhoud

Deze is gevormd om de jaarlijkse schommelingen in de omvang van het planmatig onderhoud te elimineren. Jaarlijks worden de werkelijke onderhoudskosten ten laste van de voorziening gebracht. Op basis van de meerjaren onderhoudsbegroting wordt een vast bedrag aan de voorziening planmatig onderhoud gedoteerd. De Haagse Scholen maakt voor deze voorziening gebruik van de overgangsregeling, die is verlengd tot en met het verslaggevingsjaar 2023.

Pensioenen

Op grond van de Nederlandse pensioenwet worden de Nederlandse regelingen primair volgens een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" in deze jaarrekening verwerkt. In deze benadering wordt de verplichting voortvloeiende uit een door de rechtspersoon gedane pensioentoezegging gebaseerd op de financieringsafspraken zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen De Haagse Scholen en pensioenuitvoerder. De Haagse Scholen heeft de verplichtingen inzake de pensioenrechten van haar personeel ondergebracht bij stichting Pensioenfonds ABP. De Haagse Scholen betaalt hiervoor premies, waarvan 2/3 door de werkgever worden betaald en 1/3 door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Pensioenfondsen moeten vanaf 2015 gebruikmaken van de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. De beleidsdekkingsgraad was eind 2023 113,9%.

Om de pensioenen (gedeeltelijk) te kunnen indexeren moet de beleidsdekkingsgraad minimaal 110% zijn en voor volledige indexatie moet de beleidsdekkingsgraad 123% zijn. Het pensioenfonds heeft per januari 2023 de premie verhoogd naar 27,9%. Het ABP heeft medio 2017 een geactualiseerd herstelplan ingediend bij De Nederlandse Bank (DNB). De belangrijkste punten uit het herstelplan zijn:

- Zolang de dekkingsgraad lager is dan 104% worden de pensioenen niet aangepast aan de loonontwikkeling.
- De premie moet minimaal kostendekkend zijn en bij een lage dekkingsgraad (dekkingsstekort) bijdragen aan herstel van het fonds. Om de financiële positie te verbeteren geldt er een tijdelijke herstelopslag op de premie voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen.
- Het beleggingsbeleid is aangepast waardoor het beleggingsrisico lager is.
- In het herstelplan is ruimte opgenomen om tegenvallers op te vangen. Als het herstel trager verloopt dan verwacht, kunnen bijvoorbeeld de pensioenen worden verlaagd.

De Haagse Scholen heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Haagse Scholen heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Opbrengsten algemeen

Als baten worden de bedragen verwerkt die de stichting voor eigen rekening ontvangt. Bedragen die de stichting voor derden ontvangt worden niet als opbrengsten verwerkt. Wanneer de stichting in een transactie in plaats van als hoofdpartij als tussenpersoon optreedt, betreffen de in de staat van baten en lasten verwerkte baten het saldo van de door de stichting voor de transactie ontvangen commissies.

Baten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de staat van baten en lasten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Baten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de baten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiële exploitatie opgenomen, die verstrekt zijn door het ministerie van OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het

jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Niet-geoordeelde OCW-subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten. De niet bestede niet-geoordeelde OCW-subsidies worden verantwoord als vooruit ontvangen OCW-subsidies (overlopende passiva).

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies voor een specifiek doel waarbij het overschot geen verrekening-clausule heeft), worden naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord. De subsidies waarvoor nog niet alle activiteiten of prestaties per balansdatum zijn verricht, worden ook verantwoord als vooruit ontvangen OCW-subsidies (overlopende passiva), zolang de bestedingstermijn niet is verlopen.

Geoordeelde OCW-subsidies (G2-doelsubsidies met verrekening clausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de werkelijke subsidiabele lasten komen (naar rato van de aan het verslaggevingsjaar toe te rekenen werkelijke subsidiabele uitgaven).

De niet bestede middelen worden verantwoord als schuld aan het ministerie van OCW onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen.

Samenwerkingsverbanden

Onder de ontvangen rijksbijdragen SWV worden de ontvangen doorbetalingen van de samenwerkingen opgenomen. De ontvangen bijdragen worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het ministerie van OCW voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten

Onder de overige baten worden opgenomen alle overige baten die kunnen worden toegerekend aan de exploitatie van het bevoegd gezag. Huuropbrengsten worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten, worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt.

Personeelslasten en personeelsbeloningen

Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de kosten van Personeel niet in loondienst en de overige personele lasten.

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

De verplichting uit hoofde van beloningen tijdens dienstverband wordt gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria rekening houdend met de economische levensduur.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1.2 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Cat. 1.2.2	Cat. 1.2.3	Totaal
Aanschafprijs cumulatief 1-1-2023	19.261.546	8.400.483	27.662.029
Afschrijving cumulatief 1-1-2023	-8.910.368	-5.190.065	-14.100.433
Boekwaarde per 1-1-2023	10.351.178	3.210.418	13.561.596
Investerings 2023	4.449.183	1.371.274	5.820.457
Desinvesteringen 2023	-247.985	-68.628	-316.612
Afschrijvingen 2023	-1.901.050	-912.542	-2.813.592
Mutaties 2023	2.300.149	390.104	2.690.253
Aanschafprijs cumulatief 31-12-2023	21.572.428	8.398.301	29.970.730
Afschrijvingen cumulatief 31-12-2023	-8.921.101	-4.797.780	-13.718.881
Boekwaarde per 31-12-2023	12.651.327	3.600.522	16.251.849

De specificatie van de in de tabel genoemde categorieën is als volgt:

- 1.2.2. Inventaris en apparatuur (meubilair, ICT-hardware, gymzaal- en speelplaatsinrichting en vervoermiddelen)
- 1.2.3. Andere vaste bedrijfsmiddelen (onderwijsleerpakketten en de digiborden)

Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen en –percentages wordt verwezen naar de grondslagen voor de waardering van de activa en passiva.

In totaal is in het boekjaar 2023 voor € 5,8 mln. geïnvesteerd in vaste activa. Deze investeringen hadden voornamelijk betrekking op meubilair en ICT-hardware, voor € 4,4 mln. Investerings in onderwijsleerpakketten en digiborden bedroegen € 1,4 mln.

Per eind van het boekjaar zijn op basis van opgaves van de scholen desinvesteringen gedaan. Het betreft items die per ultimo 2023 niet meer op de scholen aanwezig c.q. in gebruik waren. De boekwaarde van de desinvesteringen ad € 316.612 heeft betrekking op diverse items die per 31 december 2023 niet volledig afgeschreven waren en als boekverschil genomen zijn. Voor een groot deel kwam dit door het afstoten van OBS Ypenburg.

Van de totale afschrijvingslast heeft € 119.894 betrekking op items die vóór 2010 zijn aangeschaft. Dit bedrag is via de resultaatverdeling onttrokken aan de herwaarderingsreserve eerste waardering activa.

1.5 Vorderingen

De specificatie van de per balansdatum openstaande vorderingen is als volgt:

Vorderingen	31-12-2023	31-12-2022
1.5.1 Debiteuren	2.643.110	727.970
1.5.2 Ministerie van OCW	-	-
1.5.6 Overige overheden	16.880.308	9.122.379
1.5.7 Overige vorderingen	624.523	1.701.963
1.5.8 Overlopende activa	3.085.493	1.903.762
1.5.9 Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-21.135	-22.635
Totaal vorderingen	23.212.298	13.433.439

Dit betreffen vorderingen met een looptijd korter dan een jaar. De stichting loopt kredietrisico over vorderingen. De vorderingen hebben hoofdzakelijk betrekking op kortlopende vorderingen op de Gemeente Den Haag. Als gevolg hiervan is het rente – en kredietrisico dat de stichting loopt als laag aan te merken.

De totale vorderingen zijn met € 9,8 mln. toegenomen ten opzichte van 2022. De afzonderlijke onderdelen van de vorderingen worden in het onderstaande nader toegelicht.

1.5.1 Debiteuren

De post debiteuren betreft vorderingen op derden, niet zijnde het ministerie van OCW of gemeentelijke instellingen. Het betreft vorderingen met betrekking tot detacheringen, huur en werkzaamheden in het kader van Passend Onderwijs. De ouderdomsanalyse van de openstaande posten is als volgt:

Ouderdomsanalyse openstaande debiteuren

Aantal dagen	Bedrag	%
Korter dan 30 dagen	2.352.789	89%
Tussen 30 en 60 dagen	79.824	3%
Tussen 60 en 90 dagen	7.697	0%
Langer dan 90 dagen	202.800	8%
Totaal debiteuren	2.643.110	100%
Afloop 07-02-2024	2.062.184	78%

Van de openstaande posten per 31 december 2023 was op 7 februari 2024 78,0% voldaan.

Het grootste deel van de debiteuren die langer dan 90 dagen openstaan zijn subsidieverstrekkers die een beschikking hebben afgegeven, maar nog niet volledig betaald hebben, omdat volledige betaling slechts geschied na verantwoording aan de subsidieverstrekkers.

Er is binnen de openstaande posten per 31-12-2023 sprake van enkele dubieuze debiteurenposten.

Deze posten worden in 2024 verder uitgezocht en we hebben hiervoor een voorziening van +/- € 21.000 gevormd.

1.5.2 Ministerie van OCW

Onder deze post worden de vorderingen met betrekking tot de beschikkingen van het ministerie van OCW opgenomen die vallen onder het boekjaar 2023, maar die per jaareinde nog niet volledig zijn ontvangen in verband met het gehanteerde betaalritme. Openstaande vorderingen worden conform het in de beschikkingen opgenomen betaalritme afgewikkeld. Per jaareinde 2023 is er geen vordering op het ministerie van OCW.

1.5.6 Overige overheden

Onder deze post zijn voornamelijk de vorderingen opgenomen op de gemeente Den Haag, Dienst OCW, in verband met gedeclareerde en nog te declareren huisvestingsprojecten. De vordering op de gemeente valt uiteen in een aantal onderdelen:

Vorderingen op overige overheden	31-12-2023	31-12-2022
Reeds ingediende einddeclaraties en voorschotnota's	1.022.110	694.715
Onderhanden werk lopende bouwprojecten	15.816.885	8.154.232
Reeds ingediende schadedeclaraties	27.670	31.468
Nog te declareren inzake 1e inrichting	-	-
Nog te declareren WOZ en overige	13.642	241.965
Totaal vordering overige overheden	16.880.308	9.122.379

De post ingediende einddeclaraties bevat een eindfactuur voor nieuwbouw die in 2024 is betaald.

De post Onderhanden werk betreft nieuwbouw- of renovatieprojecten bij de Annie M.G. Schmidtschool (opgeleverd eind 2023) en de Galvanischool (opgeleverd feb 2024) waarvan wij de kosten hebben voorgeschoten en deze dienen nog ingediend te worden bij de gemeente. Deze kosten worden in het eerste kwartaal van 2024 ingediend.

De post vorderingen overige overheden is in totaliteit met € 7,7 mln. toegenomen ten opzichte van vorig jaar, met name door de voorgeschoten kosten voor de nieuwbouwprojecten.

1.5.7 Overige vorderingen

De specificatie van de post overige vorderingen is als volgt:

Overige vorderingen	31-12-2023	31-12-2022
Waarborgsommen	225.119	329.719
Nog door te berekenen aan derden	303.474	133.255
Overige vorderingen	95.931	1.238.990
Totaal overige vorderingen	624.523	1.701.963

De post waarborgsommen heeft voornamelijk betrekking op geleasede tablets waarvoor bij inlevering de borgsom wordt terugontvangen.

Onder de post nog door te berekenen aan derden vallen kosten die in verband met het medegebruik van panden aan derde partijen in rekening kunnen worden gebracht. Deze bedragen voor het medegebruik van de diverse panden worden in het eerste kwartaal van 2024 gefactureerd.

1.5.8 Overlopende activa

Overlopende posten	31-12-2023	31-12-2022
1.5.8.1 Vooruitbetaalde kosten	2.830.898	1.789.411
Nog te ontvangen rente	254.595	114.351
1.5.8.3 Overige overlopende activa	-	-
Overlopende activa	3.085.493	1.903.762

De overlopende activa hebben betrekking op vooruitbetaalde kosten voor de boekjaren 2024 en verder. Deze zijn toegenomen ten opzichte van vorig jaar, voornamelijk op het vlak van licentie- en opleidingskosten en het meer toepassen van maandelijkse permanence. De nog te ontvangen rente is begin 2024 ontvangen en heeft betrekking op 2023.

1.5.9 Voorziening wegens oninbaarheid

Deze voorziening heeft betrekking op een aantal openstaande debiteurenposten per 31-12-2023 die mogelijk oninbaar zijn. Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

Voorziening wegens oninbaarheid	31-12-2023	31-12-2022
Stand per begin boekjaar	22.635	23.520
Onttrekking	-1.500	-884
Dotatie	-	-
Vrijval	-	-
Stand per einde boekjaar	21.135	22.635

Er is binnen de openstaande posten per 31-12-2023 sprake van enkele dubieuze debiteurenposten. Deze posten worden in 2024 verder uitgezocht en we hebben hiervoor een voorziening van +/- € 21.000 gevormd.

1.7 Liquide middelen

De specificatie van de per balansdatum aanwezige liquide middelen is als volgt:

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
1.7.1 Kasmiddelen	18.240	15.681
1.7.2 Tegoeden op bankrekeningen	238.242	240.798
1.7.3 Schatkistbankieren	55.917.105	53.614.112
1.7.4 Kruisposten	36.405	32.901
Totaal liquide middelen	56.209.993	53.903.492

Conform het Treasury-statuuut houdt De Haagse Scholen uitsluitend gelden aan in de vorm van lopende banktegoeden of spaartegoeden met een zo hoog mogelijke opnamevrijheid. De stichting bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. De tegoeden op bankrekeningen betreffen de ING-bankrekeningen die door scholen worden aangehouden. Bij de schatkist wordt ook een deel van het saldo in deposito's gezet om een beter rendement op de spaarrekening te ontvangen.

Overzicht deposito's per 31 december 2023

Productnummer	RC-nummer	Ingangsdatum	Einddatum	Rente	Hoofdsom
D020544	RC17631	20-06-2023	20-06-2024	3,32%	€ 5.000.000,00
D020365	RC17631	28-02-2023	29-02-2024	3,16%	€ 20.000.000,00

2.1 Eigen vermogen

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. De samenstelling en het verloop van het eigen vermogen zijn als volgt (na resultaatbestemming):

Eigen vermogen	31-12-2022	Resultaat	Overige mutaties	31-12-2023
2.1.1 Algemene reserve publiek	41.853.216	4.428.664	57.859	46.281.880
2.1.2 Bestemmingsreserve NPO (publiek)	10.276.789	-839.109	-	9.437.679
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)	812.028	279.110	-57.859	1.091.138
2.1.6 Herwaarderingsreserve eerste waardering activa	304.223	-119.894	-	184.330
Totaal Eigen vermogen	53.246.256	3.748.771	-	56.995.027

Het in het boekjaar behaalde positieve resultaat is volledig ten gunste gebracht aan het eigen vermogen. De onderscheiden posten van het eigen vermogen worden onderstaand toegelicht.

2.1.1 Algemene reserve (publiek)

Binnen De Haagse Scholen kennen de scholen financieel zelfbeheer voor de aan hen toegekende budgetten. Voor het opvangen van schommelingen in het schoolgebonden exploitatieresultaat is het noodzakelijk dat scholen de beschikking hebben over een adequate school-gebonden algemene reserve. Daarnaast zijn binnen De Haagse Scholen een aantal budgetten bovenschools georganiseerd, waarvan de totale exploitatie van de schoolgebouwen de omvangrijkste is. Voor de schommelingen in de bovenscholse budgetten is een adequate algemene reserve wenselijk. De omvang van de algemene reserves publiek van De Haagse Scholen bedraagt ultimo 2023

€ 46,3 mln. (ultimo 2022 € 41,9 mln.), met name veroorzaakt door een positief resultaat op de normale activiteiten.

2.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)

Bestemmingsreserve Publiek	31-12-2022	Resultaat	31-12-2023
2.1.2 Bestemmingsreserve NPO (publiek)	10.276.789	-839.109	9.437.679
Totaal bestemmingsreserve publiek	10.276.789	-839.109	9.437.679

In de bestemmingsreserve NPO worden alle niet-bestede NPO middelen opgenomen na resultaatbepaling. De scholen zijn vrij deze middelen weer te onttrekken aan deze reserves voor de uitvoering van NPO activiteiten in hun exploitatie, Uit de publiekelijk bestemmingsreserves hebben wij de extra bestede NPO gelden in 2023 voor € 0,8 mln. onttrokken.

2.1.3 Bestemmingsreserve privaat

Het verloop van de Bestemmingsreserve privaat is als volgt:

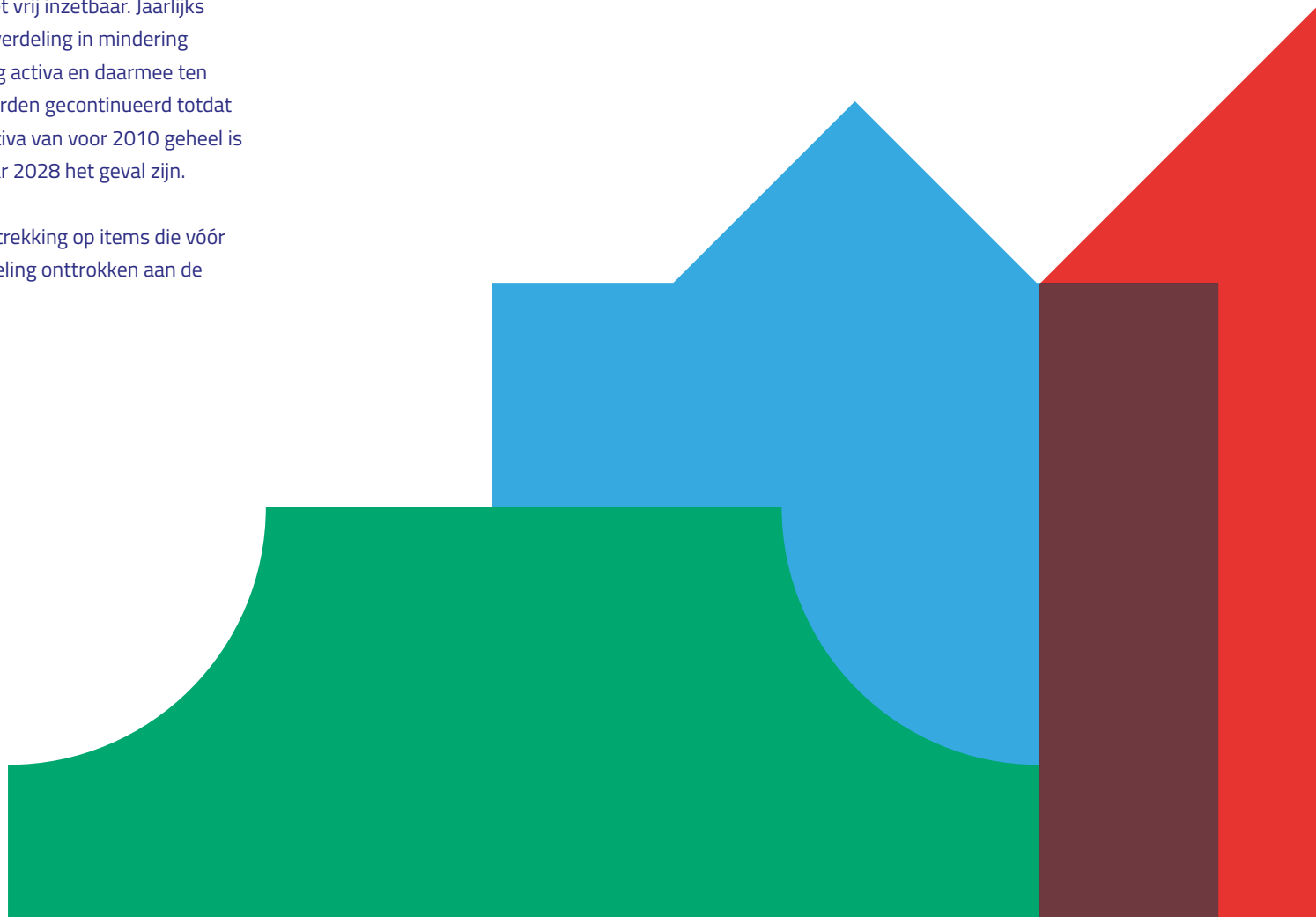
Bestemmingsreserve (privaat)	31-12-2022	Resultaat	Overige mutaties	31-12-2023
2.1.3. Legaat	5.523	-	-	5.523
2.1.3. Overige	806.504	279.110	-57.859	1.085.614
Totaal bestemmingsreserve privaat	812.028	279.110	-57.859	1.091.138

De bestemmingsreserve privaat bestaat voor een deel uit een, in een ver verleden, ontvangen legaat. In 2016 is de eeuwigdurende rente op dit legaat door de gemeente Den Haag afgekocht en dat bedrag is aan het legaat toegevoegd. Een ander deel van de bestemmingsreserve privaat bestaat uit vacatiegelden i.v.m. invulling van bestuursfuncties door leden van het CvB voor derden en TSO gelden.

2.1.6 Herwaarderingsreserve eerste waardering activa

Als gevolg van de invoering van de methodiek van activering en de daarbij behorende 1e waardering van de aanwezige activa heeft De Haagse Scholen per 1 januari 2010 herwaarderingsreserves moeten vormen die in omvang gelijk waren aan de boekwaarde van de vaste activa per die datum. Dit betrof een administratieve handeling die wel invloed heeft op de samenstelling van het vermogen maar geen resultaatteffect kent. Deze herwaarderingsreserves zijn dus geormerkt en niet vrij inzetbaar. Jaarlijks worden de afschrijvingen op deze activa via de resultaatverdeling in mindering gebracht op de herwaarderingsreserve eerste waardering activa en daarmee ten gunste van de algemene reserve. Deze methodiek zal worden gecontinueerd totdat de herwaarderingsreserves nul zijn (respectievelijk de activa van voor 2010 geheel is afgeschreven). Naar verwachting zal dit uiterlijk in het jaar 2028 het geval zijn.

In 2023 had van de totale afschrijvingslast € 119.894 betrekking op items die vóór 2010 zijn aangeschaft. Dit bedrag is via de resultaatverdeling onttrokken aan de herwaarderingsreserve eerste waardering activa.

De specificatie van de bestemmingsreserve eerste waardering activa is als volgt:

Herwaarderingsreserve 1e waardering activa	31-12-2022	Resultaat	31-12-2023
2.1.6. Bestemmingsreserve 1e waardering Meubilair	286.260	-115.171	171.089
2.1.6. Bestemmingsreserve 1e waardering ICT bekabeling	1.596	-1.450	146
2.1.6. Bestemmingsreserve 1e waardering inrichting gymzalen	2.336	-811	1.525
2.1.6. Bestemmingsreserve 1e waardering inrichting speellokalen	14.031	-2.462	11.570
Totaal herwaarderingsreserve	304.223	-119.894	184.330

2.2 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd om toekomstige kosten en risico's te dekken en/of om bepaalde kosten gelijkmatig over de jaren te spreiden. De samenstelling en het verloop van de voorzieningen zijn als volgt:

Voorzieningen	31-12-2022	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	31-12-2023	Kortlopend deel < 1 jaar
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	2.562.992	1.371.281	247.999	368.959	-497.285	2.820.029	781.835
2.2.3 Egalisatievoorz. planmatig onderhoud	9.329.961	2.786.146	2.337.117	-	-	9.778.990	1.152.338
Totaal Voorzieningen	11.892.953	4.157.427	2.585.116	368.959	-497.285	12.599.019	1.934.174

De onderscheiden posten van de voorzieningen worden hierna toegelicht.

2.2.1 Personeelsvoorzieningen

De personeelsvoorzieningen bestaan uit een aantal elementen. De samenstelling en het verloop van de personeelsvoorzieningen zijn als volgt:

Personeelsvoorzieningen	31-12-2022	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	31-12-2023	Kortlopend deel < 1 jaar
2.2.1 Voorziening spaarverlof	87.802	57.235	-	46.080	-2.276	96.680	5.000
2.2.1 Voorziening jubilea	1.069.588	957.632	108.758	-	-471.451	1.447.011	81.480
2.2.1 Voorziening personele risico's	247.842	236.623	111.472	102.607	-6.219	264.167	216.935
2.2.1 Voorziening duurzame inzetbaarheid	244.681	94.791	27.769	91.042	-	220.661	55.165
2.2.1 Voorziening geschillen	80.000	25.000	-	50.000	-	55.000	55.000
2.2.1 Voorziening langdurig zieken	833.079	-	-	79.230	-17.339	736.510	368.255
Totaal Personeelsvoorzieningen	2.562.992	1.371.281	247.999	368.959	-497.285	2.820.029	781.835

Voorziening spaarverlof

Binnen het onderwijs heeft het personeel de mogelijkheid om te sparen voor een extra lange verlofperiode. Op basis van een spaarcontract worden afspraken gemaakt over de spaarperiode en het tijdstip waarop het verlof opgenomen zal gaan worden. In de voorziening spaarverlof is het bedrag opgenomen dat De Haagse Scholen verschuldigd is om in de toekomst tijdens de opname van het gespaarde verlof het salaris door te betalen.

Voorziening toekomstige jubilea uitkeringen

Deze voorziening is in 2008 gevormd conform de richtlijnen van de jaarverslaglegging om alle toekomstige verplichtingen voor jubilea-uitkeringen van het personeel in vaste dienst te dekken. Per ultimo 2023 is de (toekomstige) verplichting voor De Haagse Scholen berekend op basis van het op dat moment aangestelde personeel, rekening houdend met inschaling en ingeschatte vertrekkans. De in 2023 verstrekte jubileumuitkeringen zijn direct op de voorziening in mindering gebracht.

Voorziening personele risico's

De voorziening personele risico's heeft betrekking op de personele juridische risico's die De Haagse Scholen loopt met betrekking tot oude claims van het Participatiefonds betreffende (het niet voldoen aan) de instroomtoets en het eigen risico bedrag van de nieuwe WW regeling die per 1 augustus 2022 is ingegaan. Naar gelang van de omstandigheden van het ontslag bedraagt dit 10% of 50%. Het Participatiefonds stuurt hiervoor maandelijks een factuur.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Medewerkers van 57 jaar en ouder kunnen maximaal $130 + 40 = 170$ uren per jaar sparen (deeltijders naar rato). Op basis van de afgesloten "spaarovereenkomsten" is een voorziening gevormd ter dekking van de kosten van de gespaarde uren.

Voorziening geschillen

De voorziening geschillen heeft betrekking op de juridische risico's die De Haagse Scholen loopt met betrekking op mogelijke (toekomstige) claims.

Voorziening langdurige zieken

De voorziening langdurige zieken heeft betrekking op personeel waarvan de verwachting is dat ze na een periode van 2 jaar ziek geweest te zijn, niet meer terugkomen in hun functie. Hiervoor wordt een overzicht aangeleverd door de afdeling Verzuim door aan te geven wat per zieke de kans op herstel is. De voorziening wordt opgenomen tegen de nominale waarde van de verwachte loonkosten van de langdurige zieken tot het verwachte moment van uit dienst gaan.

2.2.3 Overige voorzieningen

De overige voorzieningen bestaan alleen uit de voorziening planmatig onderhoud. Deze is met ingang van 2010 gevormd om de jaarlijkse schommelingen in de omvang van het groot planmatig onderhoud te elimineren. Jaarlijks worden de werkelijke onderhoudskosten ten laste van de voorziening gebracht. Op basis van de meerjaren onderhoudsbegroting wordt een vast bedrag aan de voorziening planmatig onderhoud gedoteerd. De Haagse Scholen maakt voor deze voorziening gebruik van de overgangsregeling, die is verlengd tot en met het verslaggevingsjaar 2023. Het verloop van deze voorziening in het boekjaar is als volgt:

Overige voorzieningen	31-12-2022	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	31-12-2023	Kortlopend deel < 1 jaar
2.2.3 Voorziening planmatig onderhoud	9.329.961	2.786.146	2.337.117	-	-	9.778.990	1.152.338
Totaal	9.329.961	2.786.146	2.337.117	-	-	9.778.990	1.152.338

Het saldo van de voorziening is ten opzichte van vorig boekjaar iets toegenomen, aangezien we iets minder onttrekkingen hadden dan gepland.

2.4 Kortlopende schulden

De specificatie van de per balansdatum openstaande kortlopende schulden is als volgt:

Kortlopende schulden		31-12-2023	31-12-2022
2.4.3	Crediteuren	5.135.093	2.562.712
2.4.4.1	Ministerie van OCW	11.324.087	5.210.405
2.4.4.3	Overlopende post inkomsten SWV	53.665	168.541
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	295.322	161.602
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	3.371	4.863
2.4.9	Overige kortlopende schulden	4.784.792	3.767.219
2.4.10	Overlopende passiva	4.483.764	3.883.977
Totaal kortlopende schulden		26.080.094	15.759.319

Het betreft uitsluitend schulden met een looptijd korter dan een jaar.
De afzonderlijke onderdelen van de kortlopende schulden worden in het onderstaande nader toegelicht. De post kortlopende schulden is op totaalniveau met € 10,3 mln. toegenomen ten opzichte van ultimo 2022.

2.4.3. Crediteuren

De post crediteuren bevat de nog openstaande facturen per balansdatum die al wel zijn geautoriseerd, maar nog niet betaald. De meeste facturen zijn in januari 2024 betaald. De stijging van de post Crediteuren heeft voornamelijk te maken met de in december 2023 ontvangen facturen voor Nieuwbouwprojecten, zoals ten behoeve van de Galvanischool en de Annie M.G. Schmidtschool (ca. € 2,4 mln.)

2.4.4.1 Schulden ministerie van OCW

De nog af te rekenen subsidies hebben betrekking op in 2023 of daarvoor toegekende en betaalde subsidies van het Rijk, die overlopen naar volgend jaar. Dit geldt met name

voor de Dusi subsidie verbeteringsvaardigheden en de subsidie G5 zij-instroom. In 2023 is er een toename geweest van ongeveer € 6,1 mln. ten opzichte van 2022.

2.4.4.3 Schulden SWV

De schulden SWV hebben betrekking op in 2023 betaalde subsidies die overlopen naar volgend jaar. Het bedrag is ten opzichte van 2022 afgenomen.

2.4.7 Belastingen en sociale lasten

Dit betreft verschuldigde betalingen betreffende loonheffing, premies en omzetbelasting aan de Belastingdienst. De specificatie van deze post is als volgt:

Belastingen en premies sociale verzekeringen		31-12-2023	31-12-2022
2.4.7.1	Loonheffing	129.841	76.068
2.4.7.2	Omzetbelasting	160.455	79.955
2.4.7.3	Premies sociale verzekeringen	5.026	5.580
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen		295.322	161.603

De verschuldigde bedragen voor loonheffing en premies sociale verzekeringen zijn hoger ten opzichte van ultimo 2022. De openstaande posten Loonheffing bevat een bedrag van € 112K voor nog te betalen eindheffing voor WKR, vanwege het overschrijden van de vrije ruimte in 2023.

De omzetbelasting is hoger in verband met BTW afdracht van diensten geleverd door de Loodsboot aan Samenwerkingsverbanden in het laatste kwartaal van 2023 (€ 59K afdracht) en verlegde BTW (buitenlandse leveranciers en inkoop laptops boven de €10K (€ 93K).

De premies sociale verzekering betreffen enkel de extra salarisrun van 2023. De nog verschuldigde bedragen zijn in januari 2024 afgewikkeld en betaald, behalve de loonheffing WKR die in februari 2024 wordt aangegeven en betaald.

2.4.8 Schulden ter zake van pensioenen

Dit betreft per balansdatum verschuldigde pensioenpremies aan het pensioenfonds ABP.

Schulden terzake pensioenen		31-12-2023	31-12-2022
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	3.371	4.863
Totaal schulden terzake pensioenen		3.371	4.863

De post schulden ter zake pensioenen is per balansdatum iets afgenomen in vergelijking tot voorgaand jaar. De openstaande post betreft slechts de extra salarisrun van 2023. De nog verschuldigde bedragen zijn in januari 2024 afgewikkeld en betaald.

2.4.9 Overige kortlopende schulden

Deze post bevat alle overige kortlopende schulden. Alle overige kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar. De specificatie van deze post is als volgt:

Overige kortlopende schulden		31-12-2023	31-12-2022
2.4.9.1	Nog af te rekenen / te besteden subsidies Gemeente	295.686	382.432
2.4.9.5	Nog niet geautoriseerde facturen	578.841	400.127
2.4.9.5	Overige nog te betalen bedragen	3.910.265	2.984.660
Totaal overige kortlopende schulden		4.784.792	3.767.219

De nog af te rekenen gemeentelijke subsidies per 31-12-2023 hebben betrekking op de afrekening van de door de gemeente in de 2022 en 2023 toegekende subsidies.

De post nog niet geautoriseerde facturen betreft facturen die wel reeds zijn ontvangen maar per balansdatum nog niet door de budgetverantwoordelijke zijn geaccordeerd. Deze facturen zijn voorzichtigheidshalve wel reeds als kosten in de jaarrekening verantwoord.

De post overige nog te betalen bedragen heeft betrekking op facturen die per jaareinde nog niet zijn ontvangen maar nog worden verwacht in verband met reeds aan derden verstrekte opdrachten. Hieronder vallen bijvoorbeeld verwachte afrekeningen met betrekking tot energie en andere facilitaire zaken (totaal € 2,8 mln.). Tevens zijn hier de naar 2024 overlopende overige subsidies voor een bedrag van € 0,9 mln. opgenomen.

In totaliteit zijn de overige kortlopende schulden toegenomen met € 1,0 mln. in vergelijking tot 2022.

2.4.10 Overlopende passiva

Overlopende passiva		31-12-2023	31-12-2022
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	4.483.764	3.883.977
Totaal overlopende passiva		4.483.764	3.883.977

Deze post bevat uitsluitend de verplichting met betrekking tot opgebouwde rechten betreffende vakantiegeld, inclusief de daarover verschuldigde sociale lasten.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Vordering op ministerie van OCW

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging veréenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de Minister met een naar hun oordeel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school) jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de Minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 5.849.798,36. Voorzichtigheidshalve is dit bedrag niet als vordering op de balans per 31 december 2022 opgenomen.

De Minister stelt zich op het standpunt dat dit probleem voor het schoolbestuur slechts “een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de veréenvoudiging”. Het bestuur van De Haagse Scholen deelt deze opvatting niet en is van mening dat wel degelijk sprake is van een reductie van toegekende baten aan de schoolbesturen in 2022.

Vandaar dat ons schoolbestuur samen met circa 230 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de Minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met ruim 220 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de Minister.

Binnenkort volgt hierover de uitspraak en volgens onze inschatting zijn we kansrijk om het bedrag mogelijk terug te krijgen.

Verplichtingen

De Haagse Scholen heeft met een aantal leveranciers contracten afgesloten waarmee verplichtingen zijn ontstaan die niet direct uit de balans blijken. In onderstaand overzicht staan de contracten vermeld die voldoen aan de beide volgende voorwaarden:

- Het betreft meerjarige overeenkomsten (exclusief optionele en/of stilzwijgende verlengingen)
- Het betreft meerjarige overeenkomsten met een originele totale contractwaarde van meer dan € 215.000 (exclusief BTW) voor Diensten en Leveringen en meer dan € 5.382.000 (exclusief BTW) voor Werken

Contractuele verplichtingen (excl. BTW)	Totaal	< 1 jaar (=2024)	2-5 jaar
CSU Groep B.V.	13.858.080	2.771.616	11.086.464
Omega Containertransport DH BV	655.500	138.000	517.500
Fris Investment care	629.333	236.000	393.333
Canon	550.000	110.000	440.000
Trigion Beveiliging B.V.	385.465	77.093	308.372
AFAS Software	382.800	76.560	306.240
ArboUnie BV	325.000	325.000	-
Van Dorp Installaties Z'meer	255.285	51.057	204.228
Rovict BV	200.000	200.000	
Hillsafety BV	183.306	183.306	
AON Verzekeringen	80.000	80.000	
Flynth Onderwijsaccountants	49.500	49.500	-
Decolux Services BV	46.550	46.550	-
	17.600.819	4.344.682	13.256.137

Bankgaranties

Ultimo 2023 heeft De Haagse Scholen voor in totaal € 47.346 aan bankgaranties uitstaan. Dit betreft huurgaranties voor de kantoorruimte van het bestuurskantoor.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op het beeld dat de jaarrekening geeft.

Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Toelichting baten

3.1 Rijksbijdragen

De rijksbijdragen bestaan uit de vergoedingen van de personele en materiele bekostiging (gezamenlijk de lumpsumbekostiging), de overige subsidies OCW en de ontvangen rijksbijdragen van de verschillende samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs.

Rijksbijdragen		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	154.070.790	145.079.757	147.221.753
3.1.2	Overige subsidies OCW	10.132.731	9.430.344	6.130.842
3.1.3	Ontvangen rijksbijdrage SWV	4.408.084	4.435.514	6.352.086
Totaal Rijksbijdragen		168.611.605	158.945.615	159.704.681

3.1.1. Rijksbijdragen OCW

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Personele bekostiging lumpsum	123.248.187	93.725.001	59.977.307
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	652		17.506.553
Materiele instandhouding	-		11.241.028
Bekostiging impulsgebieden		36.000	-
Aanvullende bekostiging onderwijs-achterstandenbeleid	14.944.344	14.291.658	13.207.411
Basisbekostiging personeel	12.278	25.239.654	5.978.276
Basis bekostiging Materiele instandhouding			995.499
Bekostiging zware ondersteuning personeel			12.661.287
Bekostiging zware ondersteuning materiele instandhouding			941.775
Bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders	1.519.556	1.447.416	1.444.422

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Nationaal programma onderwijs	10.558.529	10.340.027	17.362.715
Bijzondere bekostiging vreemdelingen	3.707.648		4.903.692
Bijz. bek. personeel voor beloning aan leraren vso			882.230
Overig	79.595		119.558
Totaal	154.070.790	145.079.756	147.221.753

De Rijksbijdragen OCW zijn ten opzichte van 2022 gestegen met 4,6% (€ 6,8 mln.). Per 1 januari 2023 is de vereenvoudiging van de bekostiging van start gegaan. In de eerste drie jaren ontvangen besturen de bekostiging voor een deel via de oude en voor een deel via de nieuwe manier. In het eerste jaar 2023 wordt er 75% ontvangen op de oude manier van bekostigen en 25% op de nieuwe manier van bekostigen. De verschillende bekostiging zijn in 2023 samengevoegd tot de basisbekostiging.

De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt een stijging van de basisbekostiging (€ 13,9 mln.) en meer aanvulling bekostiging onderwijsachterstandbeleid (€ 1,7 mln.), daarentegen hebben we minder NPO gelden ontvangen (- € 6,8 mln.) en minder bekostiging voor opvang vreemdelingen (- € 1,3 mln.).

De arbeidsmarkttoelage leraren vso die gold per 1 augustus 2020 is per 1 januari 2022 komen te vervallen vanwege het met terugwerkende kracht dichten van het loonverschil tussen po en vo. Tot en met 31 december 2022 is deze toelage nog wel beschikt door DUO.

3.1.2. Overige subsidies OCW

Dit betreft rijksbijdragen voor specifieke doelen of doelgroepen. Deze vallen niet onder lumpsumbekostiging.

In de jaarrekening dienen geoormerkte subsidies met verrekeningsclausules verantwoord te worden in bijlage G2 en geoormerkte subsidies zonder verrekeningsclausules in bijlage G1. Zowel in 2023 als in 2022 zijn er geen geoormerkte subsidies met verrekeningsclausules ontvangen.

Overige subsidies OCW		Realisatie 2023	Realisatie 2022
3.1.2.2.1	Geoormerkte subsidies	5.292.963	802.779
3.1.2.3.1	Overige subsidies OCW	4.839.767	5.328.064
Overige subsidies OCW		10.132.731	6.130.842

In tegenstelling tot de geoormerkte subsidies dienen de overige subsidies OCW niet in model G opgenomen te worden.

De geormerkte subsidies zijn als volgt te specificeren:

Overige subsidies OCW (Geormerkt)	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Doorstroomprogramma po/vo 19/20	-	75.943
Doorstroomprogramma po/vo 20/21	-	4.375
Doorstroomprogramma po/vo 20/21 21/22	-	69.598
Doorstroomprogramma po/vo 21/22 22/23	18.218	28.194
Doorstroomprogramma po/vo 22/23 23/24	89.958	-
Doorstroomprogramma po/vo 23/24 24/25	13.072	-
Doorstroomprogramma po/vo 23-11 25-03	14.434	-
Subsidieregeling Expertisedeling Nieuwkomers 22+23	100.312	-
G5 Zijinstroom PO	184.629	141.615
Gelijke Kansen Alliantie 19/21	-	25.519
210329-Imp en innovatie bewegingsonderw 21/23	60.208	-
Inhaal - en ondersteuningsprogramma 20/21 TR1/TR2/TR5	-	-
Internationalisering funderend onderwijs	22.500	8.952
Instroom schoolleiders van buiten	27.000	3.000
Lerarenbeurs	152.897	171.484
School en omgeving	781.272	-
Schoolkracht	-	72.523
Subsidie zij-instroom	397.342	188.629
Teambeurs	-	-
Tegemoetkoming Vervangingskosten Schoolleiders	31.360	-

Overige subsidies OCW (Geormerkt)	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Verbetering basisvaardigheden	3.162.947	5.447
Vrijroosteren leraren	235.980	-
Overige	833	7.500
Totaal geormerkte subsidies	5.292.963	802.779

Ten opzichte van 2022 zijn de geormerkte subsidies met € 4,5 mln. gestegen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door Subsidie verbetering basisvaardigheden (€ 3,1 mln. stijging) en de subsidie school en omgeving (€0,8 mln).

De overige subsidies OCW zijn als volgt te specificeren:

Overige subsidies OCW	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Arbeidsmarktoelage NPO	4.842.867	5.316.614
SOOL	-3.100	10.153
Tegemoetkoming verhuur sportaccomodaties	-	1.297
Totaal geormerkte subsidies	4.839.767	5.328.064

Ten opzichte van 2022 zijn de overige subsidies OCW met € 488 K gedaald door minder subsidie Arbeidsmarkttoelage NPO.

3.1.3 Ontvangen Rijksbijdragen Samenwerkingsverbanden

Met de invoering van Passend Onderwijs (augustus 2014) is nieuwe categorie rijksbijdrage ontstaan. Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Overige subsidies OCW	Realisatie 2023	Realisatie 2022
3.1.3.0.0 Ontvangen rijksbijdragen SWV	4.408.084	6.410.842
Overige subsidies OCW	4.408.084	6.410.842

De meeste van deze inkomsten zijn afkomstig van samenwerkingsverband SPPOH.

Ontvangen rijkssubsidies SWV	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Bekostiging Basisondersteuning	2.282.902	2.314.639
Aanv.Bek.Visueel Gehandicapte Leerlingen	-	16.749
Individueel arrangement	803.455	918.640
Groepsarrangementen	37.000	37.000
Groeibekostiging SO-scholen	4.297	1.822.228
Verplichte herbesteding AB-middelen	-	80.828
Advisering	742.269	535.116
Overige inkomsten SWV	538.161	685.642
Totaal ontvangen rijkssubsidies SWV	4.408.084	6.410.842

Voor de samenwerkingsverbanden geldt dat de groeiregeling voor sbv,so en vso is komen te vervallen. De ontvangen rijkssubsidies SWV zijn ten opzichte van 2022 gedaald met € 2 mln. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een daling van de individuele arrangementen 12,5% en de daling van de basisondersteuning 44,7% (groeibekostiging SO scholen).

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Overige overheidsbijdragen en -subsidies	Realisatie 2023	Realisatie 2022
3.2.1.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	10.683.704	10.114.578
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	10.683.704	10.114.578

Bij De Haagse Scholen bestaan de Overige overheidsbijdragen geheel uit de bijdragen van de Gemeente Den Haag. Het beleid en bekostiging van het lokaal onderwijsbeleid is vastgelegd in de Haagse Educatieve agenda.

Sinds eind 2017 worden er door de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Gemeente Den Haag ook loonkostensubsidies afgegeven in het kader van de subsidieregeling STiP-banen Den Haag 2017 en vindt er via hen ook de afrekening van de ESF-subsidies plaats in het kader van Arbeidstoeleiding Pro-VSO Haaglanden.

De inkomsten uit Gemeentelijke bijdragen zijn met 5,6% (€ 0,57 mln.) gestegen ten opzichte 2022 De regeling voor de subsidie Leerkansenprofiel wordt door de gemeente afgebouwd. In 2023 zijn er bedragen toegekend in het kader van de overgangsregeling.

3.5 Overige baten

Overige baten		Realisatie 2023	Realisatie 2022
3.5.1	Verhuur	2.198.748	1.942.487
3.5.2	Detachering personeel	206.074	201.321
3.5.3	Schenking	21.691	8.896
3.5.4	Sponsoring	16.796	13.183
3.5.5	Ouderbijdragen	1.329.410	1.340.689
3.5.6	Overige	3.066.476	4.307.661
3.5.9	Baten voorgaande boekjaren	36.586	92.369
Overige baten		6.875.781	7.906.604

De overige baten 2023 zijn ten opzichte van 2022 gedaald met € 1,0 mln.. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door minder overige subsidies, met name de subsidie Noodplan lerarentekort, die wij via Lucas Onderwijs hebben ontvangen en in 2022 verantwoordde onder de overige baten, in 2023 is het geboekt via periodeverdeel.

De post ouderbijdragen bestaat uit:

Ouderbijdragen	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Vrijwillige ouderbijdragen	550.335	393.914
Overblijfgelden	779.075	676.399
Ouderbijdragen werkweek/excursies	-	249.780
Diverse overige bijdragen	-	20.595
Totaal Ouderbijdragen	1.329.410	1.340.689

In 2023 is er geen onderscheid meer gemaakt in vrijwillige ouderbijdragen, ouderbijdragen werkweek/excursies en diverse baten ouders en zijn alle inkomsten geboekt onder de vrijwillige ouderbijdragen. De overblijfgelden zijn met 15% gestegen tegenover een lichte daling van 2% in de ontvangen ouderbijdragen. Per saldo zijn de ouderbijdragen gelijk gebleven in vergelijking met 2022.

Toelichting lasten

4.1 Personele lasten

De personele lasten vormen circa 83% van de totale lasten van De Haagse Scholen en zijn dus één van de belangrijkste onderdelen van onze financiële huishouding.

Personeelslasten		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.1.1	Lonen en salarissen	132.983.858	125.862.000	119.251.517
4.1.2	Overige personele lasten	21.642.947	17.247.681	14.843.137
4.1.3	Af: uitkeringen	-1.886.172	-1.500.000	-1.534.848
Totaal personeelslasten		152.740.633	141.609.681	132.559.806

Het aantal fte is ten opzichte van 2022 gestegen met 37 fte van 1.554 fte naar 1.591 fte en de gemiddelde loonkosten zijn met € 6.885 per fte gestegen. De fte stijging betekende een kostenstijging (hoeveelheidsverschil) van € 2,8 miljoen in 2023. De rest van de stijging van de loonkosten wordt hoofdzakelijk verklaard door de CAO afspraken in 2022 en 2023.

De stijging van de overige personele lasten in 2023 wordt hoofdzakelijk verklaard door een toename van de kosten voor externe inhuur/uitzendkrachten.

De post Uitkeringen heeft betrekking op de ontvangen vergoedingen voor Zwangerschaps- en bevallingsverlof en compensaties voor transitievergoedingen die

wij via het UWV ontvangen. Ten opzichte van 2022 zijn deze vergoedingen gestegen met 22,9% oftewel € 351K. Begroten van deze post blijkt in de loop der jaren erg lastig en kan alleen op historische gegevens gebaseerd worden.

4.1.1 Lonen en salarissen

Lonen en salarissen	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	101.221.091	98.254.526	91.258.553
4.1.1.2 Sociale lasten	16.874.929	13.955.935	14.363.928
4.1.1.3 Pensioenpremies	14.887.837	13.651.539	13.601.110
Lonen en salarissen	132.983.858	125.862.000	119.223.592
Aantal Fte	1.591	1.562	1.554
Gemiddelde loonkosten	83.606	80.583	76.720

De omvang van de post Lonen en Salarissen wordt bepaald door de hoeveelheid (aantal fte) en de prijs (gemiddelde loonkosten). Daarbij kan De Haagse Scholen zelf sturen op het aantal fte's, terwijl de gemiddelde loonsom nagenoeg geheel extern wordt bepaald.

De formatiegroei van 37 fte ten opzichte van 2022 komt voor een groot deel voort uit het NPO programma en de activiteiten die volgen uit andere gestegen OCW doelsubsidies.

De gemiddelde loonkosten zijn in 2023 met 9,0% gestegen ten opzichte van 2022. De 4,75% stijging vanaf medio 2022 werkte door in 2023 (12 maanden, in plaats van zes). Vanaf juli 2023 kwam daar een salarisstijging van 10% bij. In november heeft al het personeel een eenmalige uitkering gekregen. Een derde oorzaak voor het verschil tussen 2022 en 2023 waren de premies van het Participatiefonds die tussen augustus en december 2022 niet afgedragen hoefden te worden. Daarnaast zijn diverse (kleinere)

oorzaken voor verschillen aan te wijzen, waaronder aanpassing van pensioenpremies en sociale werkgeverslasten en een daling van de arbeidsmarkttoelage NPO vanaf september 2023.

4.1.2 Overige personele lasten

Overige personele lasten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	1.371.281	880.915	530.138
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	15.998.810	12.058.837	11.268.533
4.1.2.3 Overig	4.272.856	4.307.929	3.044.466
Totaal overige personele lasten	21.642.947	17.247.681	14.843.137

4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen

De personele voorzieningen zijn flink toegenomen ten opzichte van vorig jaar, mede door een toename van de voorziening jubilea van € 375K. De realisatie van 2022 was lager dan normaal vanwege een vrijval voor langdurig zieken van €50K en een vrijval van de voorziening transitievergoeding van € 350K.

4.1.2.2 Personeel niet in loondienst

De post personeel niet in loondienst is als volgt te specificeren:

Personeel niet in loondienst bedragen x € 1.000	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Gemeentelijke subsidies	3.905	3.514
Inhuur bestuurskantoor	1.832	1.378
Inhuur t.b.v. inzet werkdrukmiddelen	243	222
Inhuur scholen t.b.v. vervanging	2.470	1.032
Kosten toezichthouders	38	26
Inzet schoolbegeleidingsdienst HCO	278	557
Overige inhuur scholen	7.232	4.540
Totaal personeel niet loondienst	15.998	11.269

De realisatie van 2023 is veel hoger dan de realisatie 2022, met name door meer inhuur op de scholen, met name door de NPO gelden (€ 3,2 mln.) en inhuur dat wordt ingezet op gemeentelijke subsidies. De inhuur bestuurskantoor is hoger door de implementatie van AFAS en meer bouwkundige ondersteuning (duurzaamheid).

Het wordt steeds lastiger om tijdelijke vervangers in eigen dienst te vinden voor afwezige leerkrachten (vanwege ziekte, studie, zwangerschaps-, bevallings- en ouderschapsverlof e.d.) en er moet daarom nog steeds veel gebruik worden gemaakt van externe inhuur.

4.1.2.3. Overige

Overige	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Reiskosten	253.363	231.799
Dienstreizen en parkeergeld	57.486	68.944
Opleiding en training	3.169.669	2.230.040
Personeel overige kosten	846.315	808.199
Medezeggenschap	20.739	18.745
Kosten re-integratie	137.859	30.264
Werving en selectie	158.082	107.441
Bedrijfsgezondheidszorg	439.136	292.376
Overige	-809.791	-743.342
Totaal	4.272.856	3.044.466

De overige personeelskosten zijn toegenomen in 2023 met € 1,2 mln., met name door meer opleiding en training ten opzichte van 2022 (€ 940K) en meer kosten re-integratie (€ 107K) en hogere bedrijfsgezondheidszorg kosten (€ 147K).

4.2 Afschrijvingen

Afschrijvingen	Realisatie 2023	Realisatie 2022
4.2.2 Materiële vaste activa	3.130.205	2.801.004
Totaal afschrijvingen	3.130.205	2.801.004

De afschrijvingen zijn in 2023 gestegen in verhouding tot 2022 met € 329K. De post afschrijvingen 2023 bevat een bedrag van € 75K dat is bekostigd uit gemeentelijke of overige subsidies. Deze posten worden wel geactiveerd zodat zij t.z.t. ter vervanging in het meerjareninvesteringsplan (MIP) kunnen worden opgenomen. Ze worden direct in het jaar van aanschaf geheel afgeschreven ten laste van de subsidie.

4.3 Huisvestingslasten

Huisvestingslasten	Realisatie 2023	Realisatie 2022
4.3.1 Huur	443.326	407.362
4.3.3 Onderhoud	3.435.965	2.986.491
4.3.3.1 Dotatie groot onderhoud	2.811.080	2.811.080
4.3.4 Energie en water	2.904.020	1.987.155
4.3.5 Schoonmaakkosten	3.556.353	3.350.129
4.3.6 Heffingen	144.062	132.050
4.3.7 Overige	86.055	74.926
Totaal huisvestingslasten	13.380.860	11.749.193

De kosten voor huisvestingslasten zijn op alle posten toegenomen ten opzichte van 2022 met totaal €1,6 mln.. De toenames zaten met name in (klein) onderhoud (€ 450K), Energie en Water (€ 898K) en schoonmaakkosten (€ 206K).

4.4 Overige lasten

Overige lasten	Realisatie 2023	Realisatie 2022
4.4.1 Administratie en beheerslasten	3.227.496	2.986.023
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	7.103.074	6.136.117
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen	25.000	30.000
4.4.4 Overige	4.082.549	3.693.999
Totaal overige lasten	14.438.120	12.846.140

De administratie- en beheerslasten zijn ten opzichte van 2022 toegenomen met € 250K met name door meer kantoorkosten (€ 280K), meer ICT kosten (€ 100K) deels gecompenseerd door minder zakelijke dienstverlening (€ 180K).

De inventaris, apparatuur en leermiddelen zijn voornamelijk gestegen door een toename van inhuur van externe begeleiding van leerlingen voor € 960K.

De post overige lasten is in 2023 gestegen, met name door cateringskosten (€ 480K), meer activiteiten leerlingen (€ 170K) , gedeeltelijk gecompenseerd door minder lasten voorgaande jaren (€200K).

In de realisatie 2023 is een bedrag van € 77.077 opgenomen voor de kosten van de accountant.

Honoraria van de accountant	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Honorarium onderzoek jaarrekening	77.077	67.445
Honorarium andere controle opdrachten	-	-
Honorarium fiscale adviezen	-	-
Honorarium andere niet-controlediensten	-	-
Totaal honoraria accountant	77.077	67.445

5. Financiële baten en lasten

Financiële baten en lasten	Realisatie 2023	Realisatie 2022
5.1 Rentebaten	1.267.559	131.231
5.5 Rentelasten (-/-)	-61	-562
Totale financiële baten en lasten	1.267.498	130.669

De rentebaten zijn een resultaat van de rente die wij ontvangen op ons banksaldo bij de schatkist.

Deze baten zijn fors hoger dan voorgaande jaren. Dit komt met name door de toegenomen liquiditeit en de veel hogere rentestanden bij het schatkistbankieren ten opzichte van de rentes bij particuliere banken.

Deel III

Overige gegevens

Verantwoording subsidies

Model G

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing				
	Beslissingsnummer	Datum	DUO kenmerk	Brin	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond (ONDERHANDEN/JA/NEE*)
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1165938-01	23-08-2021	128946	20IX	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349686-01	23-08-2023	144005	17FE	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349822-01	23-08-2023	139096	17FN	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349842-01	23-08-2023	138595	17MC	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349833-01	23-08-2023	142798	17MR	JA
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1366927-02	22-11-2023	142798	17MR	JA
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349843-01	23-08-2023	142372	17PJ	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349715-01	23-08-2023	138363	17PY	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349797-01	23-08-2023	141024	19LI	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349939-01	23-08-2023	143264	19NW	ONDERHANDEN

*

ONDERHANDEN = De subsidie loopt nog conform de subsidieverplichtingen

JA = De subsidie is afgerond conform de subsidieverplichtingen

NEE = De subsidie is afgerond in strijd met de subsidieverplichtingen

Omschrijving	Toewijzing				
	Beslissingsnummer	Datum	DUO kenmerk	Brin	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond (ONDERHANDEN/JA/NEE*)
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349832-01	23-08-2023	140607	19VB	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349903-01	23-08-2023	140778	20JC	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349902-01	23-08-2023	139807	20JJ	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1349889-01	23-08-2023	141344	20KP	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1350297-01	23-08-2023	139785	26AX	ONDERHANDEN
Regeling lerarenbeurs (Studieverlof)	1350121-01	23-08-2023	140384	27VA	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1308521-01	21-12-2022	228439969	17EK	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1253353-01	23-05-2022	2022/2/18784574	17EU	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1340386-01	21-06-2023	310139998	17EU	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1373693-01	22-11-2023	328239976	17FE	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1164705-01	23-08-2021	116239999	17JE	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1240468-01	21-04-2022	204839998	17JE	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1253445-01	23-05-2022	2022/2/18784574	17JE	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1288125-01	23-11-2022	227039988	17JE	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1348030-01	21-07-2023	313039997	17JE	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1288131-01	23-11-2022	226539987	17MC	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1078830-01	01-04-2020	3439990	17NQ	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1078830-01	01-04-2020	3639994	17NQ	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1334143-02	21-04-2023	306739995	17NQ	ONDERHANDEN

Omschrijving	Toewijzing				
	Beslissingsnummer	Datum	DUO kenmerk	Brin	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond (ONDERHANDEN/JA/NEE*)
Subsidie zij-instroom	1334143-02	21-04-2023	306739996	17NQ	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1355980-01	23-10-2023	324339996	17PY	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1355980-01	23-10-2023	324339995	17PY	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1373667-01	22-11-2023	327239985	17PY	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1102867-01	01-12-2020	28339997	18AR	JA
Subsidie zij-instroom	1282040-01	21-10-2022	225239997	18AR	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1355976-01	23-10-2023	323439988	18AR	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1373719-01	22-11-2023	323439989	18AR	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1085613-01	03-07-2020	14639994	18PQ	NEE
Subsidie zij-instroom	1085613-01	03-07-2020	14739991	18PQ	JA
Subsidie zij-instroom	1085613-01	03-07-2020	14739992	18PQ	JA
Subsidie zij-instroom	1279949-01	21-09-2022	219239992	18PQ	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1340370-01	21-06-2023	310939987	18PQ	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1321379-01	22-02-2023	230639999	19LI	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1335669-01	23-05-2023	308839987	19LI	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1335669-01	23-05-2023	308839985	19LI	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1240529-01	21-04-2022	205639996	19MZ	JA
Subsidie zij-instroom	1373677-01	22-11-2023	327539955	19NN	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1373677-01	22-11-2023	327539954	19NN	ONDERHANDEN

Omschrijving	Toewijzing				
	Beslissingsnummer	Datum	DUO kenmerk	Brin	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond (ONDERHANDEN/JA/NEE*)
Subsidie zij-instroom	1382293-01	14-11-2023	328539910	19NW	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1382293-01	14-11-2023	328539911	19NW	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1288156-01	23-11-2022	225839979	19OC	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1322214-01	22-03-2023	303139998	19OC	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1240550-01	21-04-2022	204739998	19OQ	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1240550-01	21-04-2022	204739997	19OQ	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1240550-01	21-04-2022	204539990	19OQ	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1240550-01	21-04-2022	203939997	19OQ	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1253456-01	23-05-2022	2022/2/18784574	d	NEE
Subsidie zij-instroom	1282041-01	21-10-2022	219339996	19OQ	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1279340-01	23-08-2022	213739987	19QD	NEE
Subsidie zij-instroom	1279345-01	23-08-2022	216039999	19SI	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1279345-01	23-08-2022	216039998	19SI	NEE
Subsidie zij-instroom	1279345-01	23-08-2022	216039991	19SI	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1240531-01	21-04-2022	205439994	19TO	JA
Subsidie zij-instroom	1321358-01	22-02-2023	232539995	19TO	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1253360-01	23-05-2022	2022/2/18784574	19UK	JA
Subsidie zij-instroom	1382304-01	20-12-2023	328239996	19UK	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1355993-01	23-10-2023	324039993	19VB	ONDERHANDEN

Omschrijving	Toewijzing				
	Beslissingsnummer	Datum	DUO kenmerk	Brin	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond (ONDERHANDEN/JA/NEE*)
Subsidie zij-instroom	1350853-01	23-08-2023	316739999	19WO	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1350853-01	23-08-2023	316039997	19WO	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1350853-01	23-08-2023	316039996	19WO	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1240449-01	21-04-2022	206639998	19YL	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1321388-01	22-02-2023	231839989	19YL	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1321388-01	22-02-2023	231839988	19YL	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1321352-01	22-02-2023	234639998	19ZF	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1240532-01	21-04-2022	204839992	19ZJ	JA
Subsidie zij-instroom	1240532-01	21-04-2022	204839991	19ZJ	JA
Subsidie zij-instroom	1097383-01	29-10-2020	24439998	20IX	JA
Subsidie zij-instroom	1097383-01	29-10-2020	24439999	20IX	NEE
Subsidie zij-instroom	1288189-01	23-11-2022	225539993	20IX	NEE
Subsidie zij-instroom	1288190-01	23-11-2022	225639991	20JE	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1382317-01	20-12-2023	328239957	20JE	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1382337-01	20-12-2023	328539995	20JG	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1382337-01	20-12-2023	328539993	20JG	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1189629-01	22-12-2021	128739948	20JJ	JA
Subsidie zij-instroom	1263564-01	21-07-2022	213339994	26AX	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1288218-01	23-11-2022	227639966	26AX	ONDERHANDEN

Omschrijving	Toewijzing				
	Beslissingsnummer	Datum	DUO kenmerk	Brin	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond (ONDERHANDEN/JA/NEE*)
Subsidie zij-instroom	1308571-01	21-12-2022	228639962	26AX	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1382336-01	20-12-2023	328239970	26AX	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1322238-01	22-03-2023	303739998	26PJ	ONDERHANDEN
Subsidie zij-instroom	1240558-01	21-04-2022	205539992	27VA	JA
Subsidie zij-instroom	1335649-01	23-05-2023	307939986	27VA	ONDERHANDEN
Subsidie Doorstroomprogramma po-vo 2021(2021-2023)	-	20-07-2021	DPOVO21086	19VB	JA
Subsidie Doorstroomprogramma po-vo 2021(2021-2023)	-	27-07-2021	DPOVO21134	17EK	JA
Subsidie Doorstroomprogramma po-vo 2021(2021-2023)	-	20-07-2021	DPOVO21158	AD3021A	NEE
Subsidieregeling Doorstroomprogramma po-vo voor gelijke kansen 2022		28-07-2022	DPOVO22100	17EK	ONDERHANDEN
Subsidieregeling Doorstroomprogramma po-vo voor gelijke kansen		28-07-2022	DPOVO22220	AD3021A	ONDERHANDEN
Subsidieregeling Doorstroomprogramma po-vo voor gelijke kansen		08-08-2022	DPOVO22189	AD3021A	ONDERHANDEN
Subsidieregeling Doorstroomprogramma po-vo voor gelijke kansen		20-07-2023	DPOVO23063	19MH	ONDERHANDEN
Subsidieregeling Doorstroomprogramma po-vo voor gelijke kansen		21-07-2023	DPOVO23278	17EK	ONDERHANDEN
Subsidieregeling Doorstroomprogramma po-vo voor gelijke kansen		20-07-2023	DPOVO23151	AD3021A	ONDERHANDEN
Subsidieregeling Doorstroomprogramma po-vo voor gelijke kansen		20-07-2023	DPOVO23299	19XU	ONDERHANDEN
Expertisedeling ten behoeve van onderwijs aan nieuwkomers-leerlingen		28-11-2022	SEN22032	19MH	NEE
Expertisedeling ten behoeve van onderwijs aan nieuwkomers-leerlingen		28-11-2022	SEN22063	19NQ	JA
Expertisedeling ten behoeve van onderwijs aan nieuwkomers-leerlingen		28-11-2022	SEN22068	19OQ	JA
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-5261	17EK	ONDERHANDEN

Omschrijving	Toewijzing				
	Beslissingsnummer	Datum	DUO kenmerk	Brin	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond (ONDERHANDEN/JA/NEE*)
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-5262	17EK01	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4368	17FE	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-5123	17FN	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4394	17FV	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2022		16-10-2020	VBV22-PO-4220	17NF	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4173	17NQ	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4371	17PJ	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2022		11-11-2022	VBV22-PO-4194	18PQ	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-5143	19MP	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2022		11-11-2022	VBV22-PO-4191	19MU	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4373	19MZ	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-2526	19NQ	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2022		11-11-2022	VBV22-PO-4190	19NT	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4362	19NW	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-5265	19NZ	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2022		11-11-2022	VBV22-PO-4188	19OC	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4355	19OQ	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4358	19UK	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2022		11-11-2022	VBV22-PO-4186	19VB	ONDERHANDEN

Omschrijving	Toewijzing				
	Beslissingsnummer	Datum	DUO kenmerk	Brin	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond (ONDERHANDEN/JA/NEE*)
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4361	19WO	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4349	19XU	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4366	19YL	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2022		11-11-2022	VBV22-PO-4183	19YS	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2022		11-11-2022	VBV22-PO-4203	19YX	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4391	19ZJ	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4979	20IX	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4398	20JC	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4347	20JE	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4383	20JF	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV-23-PO-5137	20JG03	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-5270	20JG03	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4918	20JJ	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2022		11-11-2022	VBV22-PO-4177	20KP	NEE
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4352	20KP	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-5028	26AX	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2022		11-11-2022	VBV22-PO-0858	26PP	ONDERHANDEN
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023		31-05-2023	VBV23-PO-4616	27VA	ONDERHANDEN
Instroom schoolleiders po van buiten		15-11-2022	ISPO22020	19NQ	JA

Omschrijving	Toewijzing				
	Beslissingsnummer	Datum	DUO kenmerk	Brin	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond (ONDERHANDEN/JA/NEE*)
Instroom schoolleiders po van buiten		16-11-2023	ISPO23037	19NN	ONDERHANDEN
Instroom schoolleiders po van buiten		16-11-2023	ISPO23040	19SI	ONDERHANDEN
School en omgeving		11-11-2022	RSO-22157	19UK	ONDERHANDEN
School en omgeving		05-12-2022	RSO-22025	19NW	JA
School en omgeving		05-12-2022	RSO-22039	AD3021A	JA
School en omgeving		21-12-2023	RSO-23256	17PJ	ONDERHANDEN
School en omgeving		21-12-2023	RSO-23196	19NZ	ONDERHANDEN
School en omgeving		21-12-2023	RSO-23396	19QD	ONDERHANDEN
School en omgeving		21-12-2023	RSO-23375	19WO	ONDERHANDEN
School en omgeving		21-12-2023	RSO-23382	19YL	ONDERHANDEN
School en omgeving		21-12-2023	RSO-23370	19ZF	ONDERHANDEN
School en omgeving		21-12-2023	RSO-23285	19ZJ	ONDERHANDEN
School en omgeving		21-12-2023	RSO-23373	20JF	ONDERHANDEN
School en omgeving		21-12-2023	RSO-COA23027	AD3021A	ONDERHANDEN
Internationalisering funderend onderwijs		18-01-2023	IFO23087	AD3021A	NEE
vrijroosteren leraren fase III 2021-2023	-	05-07-2021	VRL210027		JA
Subsidieregeling impuls en innovatie bewegingsonderwijs(2021-2023)	-	13-12-2021	IIB210329		ONDERHANDEN
Subsidieregeling tegemoetkomingvervangingskosten schoolleiders PO(2021-2023) - 17EU	-	22-09-2021	TVKS21029		JA
Subsidieregeling zij-instroom PO G5	-	31-07-2020	G5 - Den Haag		ONDERHANDEN

Omschrijving	Toewijzing				
	Beslissingsnummer	Datum	DUO kenmerk	Brin	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond (ONDERHANDEN/JA/NEE*)
Regeling Teambeurs PO(2020-2022)	-	14-10-2019	TEAM19016		NEE
Subsidieregeling tegemoetkoming vervangingskosten schoolleiders primair onderwijs	-	11-11-2019	TVKS19065		NEE
Verbetering Basisvaardigheden		11-11-2022	VBV22-PO-4191	19MU	ONDERHANDEN
Verbetering Basisvaardigheden		11-11-2022	VBV22-PO-4190	19NT	ONDERHANDEN
Verbetering Basisvaardigheden		11-11-2022	VBV22-PO-4188	19OC	ONDERHANDEN
Verbetering Basisvaardigheden		11-11-2022	VBV22-PO-4186	19VB	ONDERHANDEN
Verbetering Basisvaardigheden		11-11-2022	VBV22-PO-4183	19YS	ONDERHANDEN
Verbetering Basisvaardigheden		11-11-2022	VBV22-PO-4203	19YX	ONDERHANDEN
Verbetering Basisvaardigheden		11-11-2022	VBV22-PO-4177	20KP	ONDERHANDEN
Verbetering Basisvaardigheden		11-11-2022	VBV22-PO-0858	26PP	ONDERHANDEN

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslag-jaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslag-jaar
	Kenmerk	Datum			
n.v.t.	-	-	€ -	€ -	€ -
Totaal G2A. Subsidies	-	-	€ -	€ -	€ -

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslag-jaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslag-jaar
	Kenmerk	Datum			
n.v.t.	-	-	€ -	€ -	€ -
Totaal G2A. Subsidies	-	-	€ -	€ -	€ -

Vaststellingsformat schoolbesturen subsidie 2023

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terug-betalen	Overlo-pend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidieregeling duurzame wijkactie Den Haag 2023	Groene Speelplaats	20230717-17685	13-07-2023	20230711-80155	6.000	6.000	1.029		1.029		4.972	-	82,86%	
Subsidieregeling duurzame wijkactie Den Haag 2023	Groene Speelplaats	20230717-52401	13-07-2023	20231009-37981	6.000	6.000	-		-		6.000	-	100,00%	
Subsidieregeling Nationaal Programma Onderwijs professionalisering onderwijsondersteuners Den Haag 2023	01.01.01 Professionalisering onderwijsondersteuners	20230711-80155	01-09-2023	20230711-80155	14.997	14.997	14.997		14.997		-	-	0,00%	
Subsidieregeling Nationaal Programma Onderwijs professionalisering onderwijsondersteuners Den Haag 2023	01.01.01 Professionalisering onderwijsondersteuners	20231009-37981	05-12-2023	20231009-37981	19.132	19.132	19.132		19.132		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20220907-76094	28-02-2023	20220922-00202	38.500	38.500	46.494		38.500		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20220907-76094	28-02-2023	20220922-48989	115.500	115.500	254.429		115.500		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20220907-76094	28-02-2023	20220922-29451	115.500	115.500	97.672		97.672		17.828	-	15,44%	

Type	Activiteitnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terug-betalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20220907-76094	28-02-2023	20220922-26403	47.000	47.000	70.490		59.833		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20230920-25497	06-11-2023	20230920-25497	12.833	12.833								
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20230918-65880	06-11-2023	20230918-65880	38.500	38.500	106.156		38.500		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20220907-76094	28-02-2023	20220922-06227	77.000	77.000	379.720		205.334		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20220907-76094	28-02-2023	20220922-39192	38.500	38.500							0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20220907-76094	28-02-2023	20220922-43972	38.500	38.500							0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20230928-12975	06-11-2023	20230928-12975	51.334	51.334							0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20220907-76094	28-02-2023	20220922-57346	115.500	115.500	427.197		211.750		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20230706-07332	19-10-2023	20230706-07332	96.250	96.250							0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20220907-76094	28-02-2023	20220922-19702	47.000	47.000	78.018		47.000		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20231025-36818	05-12-2023	20231025-36818	57.750	57.750	50.464		50.464		7.286	-	12,62%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20220907-76094	28-02-2023	20220922-90795	38.500	38.500	37.669		37.669		832	-	2,16%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20220907-76094	28-02-2023	20220930-10863	77.000	77.000	119.596		86.792		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.09 Opvanggroepen nieuwkomers	20230920-74892	05-12-2023	20230920-74892	9.792	9.792						-	0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	01.02.01 Leren en innoveren in po-netwerken	20221124-87132	16-12-2022	20221124-87132	19.096	19.096	12.443		12.443		6.652	-	34,84%	
									-		-	-		
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.10 Ondersteunen advisering overstap naar vo	20221019-07374	30-12-2022	20221019-07374	5.000	5.000	3.993		3.993		1.007	-	20,13%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.10 Ondersteunen advisering overstap naar vo	20221124-10899	30-12-2022	20221124-10899	4.500	4.500	-		-		4.500	-	100,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.10 Ondersteunen advisering overstap naar vo	20221019-48771	30-12-2022	20221019-48771	5.000	5.000	15.253		5.000		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.10 Ondersteunen advisering overstap naar vo	20221011-53273	30-12-2022	20221011-53273	5.000	5.000	5.000		5.000		-	-	0,00%	
									-		-	-		
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.08 Kopklas	20220907-76094	28-02-2023	20220902-49226	415.000	415.000	544.411		415.000		-	-	0,00%	
									-		-	-		
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	01.02.03 Programma zij-instroom po Den Haag	20221010-12661	21-12-2022	20221010-12661	600.000	600.000	600.000		600.000		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230606-04415	27-07-2023	20230606-04415	15.280	15.280	16.449		15.280		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230601-08562	17-07-2023	20230601-08562	7.600	7.600	7.600		7.600		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230605-41314	27-07-2023	20230605-41314	11.950	11.950	10.927		10.927		1.023	-	8,56%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230601-61699	26-07-2023	20230601-61699	29.050	29.050	33.474		29.050		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230601-66072	17-07-2023	20230601-66072	17.300	17.300	12.404		12.404		4.896	-	28,30%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230616-68408	18-07-2023	20230616-68408	9.560	9.560	10.480		9.560		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230601-72843	17-07-2023	20230601-72843	9.120	9.120	8.135		8.135		985	-	10,80%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230606-89454	26-07-2023	20230606-89454	13.750	13.750	11.297		11.297		2.453	-	17,84%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230628-97099	26-07-2023	20230628-97099	17.500	17.500	12.325		12.325		5.175	-	29,57%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230609-99934	18-07-2023	20230609-99934	13.360	13.360	16.385		13.360		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230601-46959	29-08-2023	20230601-46959	7.700	7.700	4.663		4.663		3.037	-	39,44%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230605-66019	02-08-2023	20230605-66019	7.100	7.100	7.295		7.100		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230601-83882	29-08-2023	20230601-83882	10.232	10.232	10.522		10.232		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230605-05272	23-09-2023	20230605-05272	4.960	4.960	5.018		4.960		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230920-10061	05-10-2023	20230920-10061	11.560	11.560	8.975		8.975		2.585	-	22,36%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230920-12188	12-10-2023	20230920-12188	4.080	4.080	3.454		3.454		626	-	15,34%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230920-30974	05-10-2023	20230920-30974	7.840	7.840	-		-		7.840	-	100,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230920-34355	05-10-2023	20230920-34355	11.050	11.050	8.710		8.710		2.340	-	21,18%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230920-50271	05-10-2023	20230920-50271	12.350	12.350	11.787		11.787		563	-	4,56%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230920-76949	05-10-2023	20230920-76949	6.009	6.009	6.009		6.009		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231025-28102	26-11-2023	20231025-28102	7.650	7.650	7.987		7.650		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230928-29147	26-11-2023	20230928-29147	20.910	20.910	17.183		17.183		3.727	-	17,82%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231024-29525	22-11-2023	20231024-29525	6.398	6.398	5.259		5.259		1.139	-	17,80%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230928-43286	09-11-2023	20230928-43286	10.120	10.120	10.172		10.120		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231030-44754	22-11-2023	20231030-44754	12.691	12.691	13.420		12.691		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231024-47450	22-11-2023	20231024-47450	6.650	6.650	2.095		2.095		4.555	-	68,50%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231023-97296	22-11-2023	20231023-97296	13.421	13.421	18.397		13.421		-	-	0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231023-00015	05-12-2023	20231023-00015	16.200	16.200	10.267		10.267		5.933	-	36,62%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231025-20406	05-12-2023	20231025-20406	11.900	11.900	7.289		7.289		4.611	-	38,75%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231024-28181	14-12-2023	20231024-28181	11.150	11.150	8.480		8.480		2.670	-	23,94%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231024-38935	11-12-2023	20231024-38935	4.228	4.228	4.228		4.228		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20230928-49972	14-12-2023	20230928-49972	14.250	14.250	14.848		14.250		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231020-54839	05-12-2023	20231020-54839	5.872	5.872	5.872		5.872		0	-	0,01%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231023-84347	05-12-2023	20231023-84347	5.010	5.010	5.738		5.010		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231005-93257	05-12-2023	20231005-93257	11.975	11.975	8.470		8.470		3.505	-	29,27%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.14 Buitenschoolse activiteiten en schoolreisjes voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs	20231024-97216	05-12-2023	20231024-97216	16.300	16.300	12.782		12.782		3.518	-	21,58%	
									-		-	-		
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.09 Conciërgeregeling	20220907-76094	28-02-2023	20220920-33116	144.002	144.002	189.607		144.002		-	-	0,00%	
									-		-	-		
Voorziening onderwijsbeleid Den Haag 2019	02.04.10 Voormalige ID-banen po	20220907-76094	28-02-2023	20220920-27024	30.000	30.000	68.833		30.000		-	-	0,00%	
									-		-	-		
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-01572	6.526	6.526	11.600	-2.171	6.526		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-05620	2.434	2.434	6.860	-3.509	2.434		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-06107	1.597	1.597	4.381	-2.628	1.597		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-08050	1.577	1.577	-	1.577	1.577		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-10560	6.712	6.712	10.192	-1.126	6.712		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-11812	6.975	6.975	6.381	594	6.975		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-15508	5.503	5.503	1.994	3.509	5.503		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-16011	6.944	6.944	4.316	2.628	6.944		0	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-16089	2.837	2.837	5.708		2.837		-	-	0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-16241	1.767	1.767	641	1.126	1.767		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-16609	8.495	8.495	4.772	3.723	8.495		0	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-16819	5.255	5.255	4.286	969	5.255		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-18679	4.759	4.759	6.449		4.759		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-22386	8.835	8.835	9.573		8.835		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-23054	3.364	3.364	2.908	455	3.363		0	-	0,01%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-26187	4.712	4.712	5.372	-455	4.712		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-27691	1.612	1.612	1.060	552	1.612		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-28614	5.410	5.410	2.446	2.964	5.410		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-31786	3.379	3.379	4.411	-552	3.379		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-36553	2.852	2.852	3.133		2.852		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-37548	3.271	3.271	5.938		3.271		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-38202	3.271	3.271	5.472		3.271		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-38447	2.279	2.279	2.382		2.279		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-39777	1.752	1.752	3.189		1.752		-	-	0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terug-betalen	Overlo-pend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-40193	1.984	1.984	2.083		1.984		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-42673	4.790	4.790	5.900	-969	4.790		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-42751	2.806	2.806	3.046		2.806		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-46104	4.309	4.309	10.784	-2.964	4.309		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-47950	6.231	6.231	8.123		6.231		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-52455	3.643	3.643	5.309		3.643		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-53102	3.627	3.627	4.775		3.627		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-55112	2.139	2.139	4.431		2.139		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-55905	3.550	3.550	6.430		3.550		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-61066	2.992	2.992	4.087		2.992		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-64881	4.294	4.294	5.583	-1.027	4.294		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-68154	3.767	3.767	2.740	1.027	3.767		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-69591	2.480	2.480	3.715		2.480		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-70801	2.310	2.310	2.503		2.310		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-71820	4.030	4.030	7.447	-283	4.030		-	-	0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-79262	4.154	4.154	3.871	283	4.154		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220929-79528	3.596	3.596	8.615	-3.723	3.596		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-81439	3.240	3.240	4.612		3.240		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-82517	3.240	3.240	6.555	-388	3.240		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-87650	5.224	5.224	4.835	388	5.223		0	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-87929	5.937	5.937	5.203	735	5.937		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-89759	8.665	8.665	11.987	-735	8.665		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-91157	9.021	9.021	11.416		9.021		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-91338	5.332	5.332	9.237	-2.681	5.332		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-95715	3.891	3.891	1.209	2.681	3.890		0	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-96706	3.116	3.116	3.460		3.116		-	-	0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.04 Cultuureducatie	20220907-76094	28-02-2023	20220927-00581	1.969	1.969	2.612		1.969		-	-	0,00%	
									-		-	-		
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220926-00556	10.000	10.000	20.853		10.000		-	-	0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220927-00871	1.148	1.148	-		-		1.148	-	100,00%	Geen huur gymzaal vo in rekening gebracht gekregen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220927-03469	10.000	10.000	10.257		10.000		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220927-08930	7.800	7.800	23.686		7.800		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220926-18906	15.000	15.000	23.039		15.000		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220927-26234	2.520	2.520	1.121		1.121		1.399	-	55,51%	Meer subsidie ontvangen dabin gebruik sporthal op woensdag middagen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220929-33421	15.000	15.000	18.582		15.000		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220926-33459	15.000	15.000	31.494		15.000		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220927-35166	20.000	20.000	20.585		20.000		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220926-48454	10.000	10.000	112.161		10.000		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220927-81928	15.000	15.000	21.346		15.000		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Schoolsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220927-90082	15.000	15.000	18.503		15.000		-	-	0,00%	
									-		-	-		

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.53 Sportsportclub	20220907-76094	28-02-2023	20220930-76174	18.000	18.000	16.225		16.225		1.775	-	9,86%	Wijziging vervoer en lager tarief
									-		-	-		
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-02347	11.766	11.766	-		-		11.766	-	100,00%	Geen formatie beschikbaar
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-03267	5.883	5.883	15.721		5.883		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-03678	14.707	14.707	13.226		13.226		1.481	-	10,07%	Aanstelling miv 2023-02 ipv 2023-01
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-08772	14.707	14.707	8.039		8.039		6.668	-	45,34%	?
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-09275	8.824	8.824	16.345		8.824		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-11716	7.354	7.354	10.414		7.354		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-14476	8.824	8.824	17.266		8.824		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-14735	11.766	11.766	19.067		11.766		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-14768	5.883	5.883	7.636		5.883		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-17979	14.707	14.707	10.820		10.820		3.887	-	26,43%	Personele mutatie niet goed gegaan
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-22317	7.354	7.354	11.206		7.354		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-25716	7.354	7.354	9.398		7.354		-	-	0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terug-betalen	Overlo-pend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-26503	10.295	10.295	26.184		10.295		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-29549	11.766	11.766	19.386		11.766		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220929-32253	14.707	14.707	18.113		14.707		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-35433	14.707	14.707	23.630		14.707		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-41362	8.824	8.824	14.614		8.824		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220928-44396	14.707	14.707	18.070		14.707		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-45795	14.707	14.707	15.327		14.707		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-46307	5.883	5.883	10.673		5.883		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-49118	5.883	5.883	27.690		5.883		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-49789	11.766	11.766	20.176		11.766		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-49925	14.707	14.707	17.941		14.707		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-50559	11.766	11.766	21.346		11.766		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-50697	14.707	14.707	27.898		14.707		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-64509	11.766	11.766	20.612		11.766		-	-	0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctio-naris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-64572	14.707	14.707	27.898		14.707		-	-	0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-65428	2.941	2.941	3.163		2.941		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-66752	8.824	8.824	13.172		8.824		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-76306	8.824	8.824	10.263		8.824		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-80808	14.707	14.707	16.496		14.707		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-83920	7.354	7.354	12.119		7.354		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-84744	14.707	14.707	19.501		14.707		-	-	0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220929-85856	2.941	2.941	3.175		2.941		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-85988	14.407	14.407	15.516		14.407		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-91244	4.412	4.412	6.738		4.412		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-91353	8.824	8.824	14.488		8.824		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220930-91568	3.480	3.480	-		-		3.480		100,00%	School miv 2023-08 opgeheven
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-92370	5.883	5.883	2.642		2.642		3.241		55,09%	Groot deel vh jaar geen bevoegde docent om taak te vervullen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220922-92815	14.707	14.707	23.117		14.707		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctionaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220929-97278	8.824	8.824	14.207		8.824		-		0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctienaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220927-99875	7.354	7.354	14.204		7.354		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.52 Combinatiefunctienaris op school	20220907-76094	28-02-2023	20220929-33309	14.707	14.707	18.070		14.707		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.54 Haagse sporttuinen	20220907-76094	28-02-2023	20220926-02829	82.500	82.500	97.693		82.500		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.54 Haagse sporttuinen	20220907-76094	28-02-2023	20220927-09480	30.000	30.000	31.061		30.000		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.54 Haagse sporttuinen	20220907-76094	28-02-2023	20220927-10445	40.000	40.000	50.021		40.000		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.54 Haagse sporttuinen	20220907-76094	28-02-2023	20220926-65605	115.000	115.000	143.325		115.000		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.54 Haagse sporttuinen	20220907-76094	28-02-2023	20220927-85411	30.000	30.000	51.749		30.000		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.54 Haagse sporttuinen	20220907-76094	28-02-2023	20220926-00884	82.500	82.500	83.301		82.500		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.03 Schoolveiligheid po	20221010-02545	13-12-2022	20221010-02545	3.750	3.750	5.771		3.750		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.03 Schoolveiligheid po	20221018-06931	03-01-2023	20221018-06931	5.000	5.000	16.223		5.000		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.03 Schoolveiligheid po	20221124-07437	03-01-2023	20221124-07437	5.000	5.000	5.480		5.000		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.03 Schoolveiligheid po	20221013-08822	03-01-2023	20221013-08822	5.000	5.000	4.883		4.883		117		2,33%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.03 Schoolveiligheid po	20221011-09139	13-12-2022	20221011-09139	5.000	5.000	5.700		5.000		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.03 Schoolveiligheid po	20221019-21320	04-01-2023	20221019-21320	5.000	5.000	15.346		5.000		-		0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terug-betalen	Overlo-pend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.04.03 Schoolveiligheid po	20221019-43293	04-01-2023	20221019-43293	5.000	5.000	18.471		5.000		-		0,00%	
											-			
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220926-10162	10.634	10.634	33.881	-9.921	10.634		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220926-11724	5.250	5.250	7.200	-217	5.250		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220927-25189	5.481	5.481	5.264	217	5.481		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220926-37246	10.938	10.938	1.017	9.921	10.938		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220926-46385	13.843	13.843	12.850	993	13.843		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220926-49861	14.700	14.700	16.084	-993	14.700		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220926-56676	11.367	11.367	18.281		11.367		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220926-67618	11.316	11.316	14.742		11.316		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220926-69311	6.770	6.770	10.347		6.770		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220926-70448	7.679	7.679	17.352		7.679		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220926-84397	14.398	14.398	19.385		14.398		-		0,00%	
Subsidieregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.02 Brede talentont-wikkeling	20220907-76094	28-02-2023	20220926-73907	-	-	-		-		-		0,00%	
Subsidieregeling voortgezet onderwijs Den Haag 2022	02.02.10 Brede talentont-wikkeling overig doelgroepen	20220907-76094	28-02-2023	20220926-94351	9.384	9.384	9.384		9.384		-		0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidierегeling voortgezet onderwijs Den Haag 2022	02.02.10 Brede talentontwikkeling overig doelgroepen	20220907-76094	28-02-2023	20220926-32283	2.584	2.584	2.584		2.584		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-07499	329.822	329.822	441.804	-73.874	329.822		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-09770	334.614	334.614	260.740	73.874	334.614		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-10002	79.792	79.792	81.351		79.792		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220922-10412	137.967	137.967	143.515		137.967		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220929-14994	43.913	43.913	24.031	19.882	43.913		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-17169	68.798	68.798	69.469		68.798		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-20194	265.165	265.165	244.626	20.539	265.165		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220922-20221	89.469	89.469	117.065	-19.882	89.469		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-23466	480.401	480.401	521.082		480.401		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-32127	57.137	57.137	46.136	11.001	57.137		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220929-34541	64.355	64.355	81.918		64.355		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-36090	496.113	496.113	622.072		496.113		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-36108	54.771	54.771	57.562		54.771		-		0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-41228	33.980	33.980	56.918	-20.539	33.980		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-43462	65.451	65.451	93.601	-11.001	65.451		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-46602	34.540	34.540	68.391	-2.361	34.540		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-47750	118.540	118.540	196.332	-47.366	118.540		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-48779	68.116	68.116	65.755	2.361	68.116		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-52792	187.366	187.366	393.747	-103.625	187.366		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220928-58947	27.579	27.579	6.183	21.396	27.579		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220930-62456	25.970	25.970	-	25.970	25.970		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-64036	449.928	449.928	488.312		449.928		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220928-65318	67.175	67.175	64.174	3.001	67.175		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-65717	126.974	126.974	134.486	-3.001	126.974		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-67681	53.568	53.568	62.258		53.568		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-70451	260.082	260.082	279.213		260.082		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220927-71609	35.709	35.709	47.260		35.709		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220927-77198	491.955	491.955	388.330	103.625	491.955		-		0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terug-betalen	Overlo-pend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-78371	104.116	104.116	143.094	-31.774	104.116		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-78864	79.128	79.128	47.354	31.774	79.128		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-81475	394.145	394.145	397.063		394.145		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-90684	342.039	342.039	355.625	-4.064	342.039		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-93822	52.499	52.499	97.952		52.499		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-98115	53.537	53.537	55.262		53.537		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.02.01 Extra en intensieve leertijd	20220907-76094	28-02-2023	20220926-05719	42.032	42.032	37.968	4.064	42.032		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221130-51938	15-02-2023	20221130-51938	10.371	10.371	22.647		10.371		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221125-02438	15-03-2023	20221125-02438	8.417	8.417	16.064		8.417		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221114-03359	07-03-2023	20221114-03359	9.018	9.018	26.038		9.018		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221114-05397	10-03-2023	20221114-05397	7.816	7.816	2.834		2.834		4.982		63,74%	Personeels-tekort
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-07312	07-03-2023	20221124-07312	6.613	6.613	11.339		6.613		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-09103	10-03-2023	20221124-09103	16.984	16.984	34.729		16.984		-		0,00%	
Subsidierегeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221117-11192	07-03-2023	20221117-11192	7.064	7.064	14.736		7.064		-		0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terugbetalen	Overlopend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221130-12482	09-03-2023	20221130-12482	7.966	7.966	11.522		7.966		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-17261	15-03-2023	20221124-17261	18.788	18.788	21.242		18.788		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221117-24654	07-03-2023	20221117-24654	10.070	10.070	12.424		10.070		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221114-26708	08-03-2023	20221114-26708	15.782	15.782	19.456		15.782		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-30484	15-03-2023	20221124-30484	5.110	5.110	-		-		5.110		100,00%	Onbekend
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-30749	15-03-2023	20221124-30749	11.874	11.874	19.451		11.874		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221114-37681	08-03-2023	20221114-37681	3.908	3.908	4.376		3.908		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-51783	08-03-2023	20221124-51783	16.984	16.984	22.318		16.984		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-53399	15-03-2023	20221124-53399	6.162	6.162	6.425		6.162		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-68317	15-03-2023	20221124-68317	6.914	6.914	9.431		6.914		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221117-68810	10-03-2023	20221117-68810	10.822	10.822	26.819		10.822		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221125-69005	15-03-2023	20221125-69005	17.735	17.735	23.779		17.735		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221114-69549	10-03-2023	20221114-69549	6.613	6.613	32.509		6.613		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-73506	15-03-2023	20221124-73506	7.816	7.816	9.826		7.816		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-74186	15-03-2023	20221124-74186	11.573	11.573	12.648		11.573		-		0,00%	

Type	Activiteitsnummer en - naam	Hoofdkenmerk	Datum kenmerk	Kenmerk	Toegerekend bedrag	Ontvangen voorschot	Realisatie	Evt. verrekening	Verantwoord bedrag	Toe-lichting	Terug-betalen	Overlo-pend naar 2024	Afwijking Real<> Subs	Opmerkingen
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221125-75009	15-03-2023	20221125-75009	10.822	10.822	35.172		10.822		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221114-75870	09-03-2023	20221114-75870	5.561	5.561	22.696		5.561		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-76952	15-03-2023	20221124-76952	11.723	11.723	18.567		11.723		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221117-79314	10-03-2023	20221117-79314	10.822	10.822	11.305		10.822		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-84717	15-03-2023	20221124-84717	13.226	13.226	25.887		13.226		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221124-88635	15-03-2023	20221124-88635	17.285	17.285	22.665		17.285		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221125-89197	13-03-2023	20221125-89197	7.816	7.816	17.297		7.816		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221114-94114	07-03-2023	20221114-94114	1.653	1.653	11.573		1.653		-		0,00%	
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.03.01 Doorgaande lijn vve naar po	20221114-98521	10-03-2023	20221114-98521	7.966	7.966	2.834		2.834		5.132		64,43%	Personeels-tekort
Subsidiereregeling primair onderwijs Den Haag 2022	02.01.18 Zomerschool po	20230525-84252	16-06-2023	20230525-84252	85.000	85.000	85.000		85.000		-		0,00%	
	54504-Integrale aanpak-2023		01-03-2023	20220926-54504	30.000	30.000	27.364		27.364		2.636			
	59263-Integrale aanpak-2023		01-03-2023	20220926-59263	30.000	30.000	27.432		27.432		2.568			
					10.111.712	10.111.712	12.274.893	-	9.946.065		165.648	-		
Totaal					10.111.712	10.111.712	12.274.893	-	9.946.065	-	165.648	-		

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

WNT-verantwoording 2023 De Haagse Scholen

De WNT is van toepassing op De Haagse Scholen. Het voor De Haagse Scholen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 202.000 (Klasse F).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt³

Gegevens 2023

bedragen x € 1	Dhr. Mr. W. Hendricks	Dhr. R.H.M. Peeters	Mw. C.M.T. Peters
Functiegegevens ⁵	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12	01/01-31/05	15/05-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0	0,7	1,0
Dienstbetrekking ⁸	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging⁹			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	161.299	49.198	88.766
Beloningen betaalbaar op termijn	18.117	0	10.739
Subtotaal	179.416	49.198	99.505
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	202.000	58.110	127.288
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	179.416	49.198	99.505
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022

bedragen x € 1	Dhr. Mr. W. Hendricks	Dhr. R.H.M. Peeters	Mw. Dr. J. van Beek
Functiegegevens ⁵	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/10
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1	0,625	1
Dienstbetrekking ⁸	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging⁹			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	156.056	94.181	93.277
Beloningen betaalbaar op termijn	22.862	0	14.420
Subtotaal	178.918	94.181	107.698
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	196.000	122.500	163.333
Bezoldiging	178.918	94.181	107.698

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing voor De Haagse Scholen in 2023

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen**Gegevens 2023**

bedragen x € 1	Dhr. Drs. M.M. Frequin	Dhr. A. Mohamedajoeb	Dhr. H. Verkerk	Mevr. G. Mohebbi	Mevr. J. Van Bussel	Mevr. I Brummelman
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	10.000	6.700	6.700	6.987	-	6.700
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	30.300	20.200	20.200	20.200	20.200	20.200
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	10.000	6.700	6.700	6.987	0	6.700
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022

bedragen x € 1	Dhr. Drs. M.M. Frequin	Dhr. A. Mohamedajoeb	Dhr. H. Verkerk	Mevr. G. Mohebbi	Mevr. J. Van Bussel	Mevr. I Brummelman
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/02 - 31/12	01/02 - 31/12	01/02 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	5.500	5.000	5.000	4.575	0	4.575
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.4000	19.600	19.600	17.935	17.935	17.935

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Niet van toepassing voor De Haagse Scholen in 2023

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen)

Niet van toepassing voor De Haagse Scholen in 2023

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900.

Niet van toepassing voor De Haagse Scholen in 2023

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Niet van toepassing voor De Haagse Scholen in 2023

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Niet van toepassing voor De Haagse Scholen in 2023

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen¹.

De Haagse Scholen heeft zeventien complexiteitspunten en valt hierdoor in klasse F (totale baten 2021 tussen de € 125 en € 200 miljoen = 9 complexiteitspunten, aantal leerlingen per 1-10-2021 tussen de 10.000 en 20.000 bekostigde leerlingen = 4 complexiteitspunten en vier onderwijssoorten = 4 complexiteitspunten). De berekening van de complexiteitspunten is vastgesteld door de raad van toezicht op 2 november 2023.

Klasse1	Toepasselijk bezoldigingsmaximum	Voorzitter raad van toezicht (15%)	Leden raad van toezicht (10%)
A	132.000	19.800	13.200
B	148.000	22.200	14.800
C	159.000	23.850	15.900
D	173.000	25.950	17.300
E	189.000	28.350	18.900
F	202.000	30.300	20.200
G	223.000*	33.450	22.300

Bezoldigingsmaxima 2023 (in €)

*Het bedrag als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet.

Verbonden partijen

Model E

Naam	Juridische vorm	Statutaire Zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2022 EUR	Resultaat jaar 2022 EUR	Totale baten jaar 2022 EUR	Art 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie
Samenwerkingsverband Stichting Primair Passend Onderwijs Haaglanden	Stichting	Den Haag	4 - overig	3.470.648	1.429.303	44.368.814	Nee	0%	Nee
Stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden Holland	Stichting	Gouda	4 - overig	1.096.652	-1.092.954	12.968.543	Nee	0%	Nee
Stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland	Stichting	Naaldwijk	4 - overig	2.158.903	620.535	8.437.230	Nee	0%	Nee
Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Delftlanden	Stichting	Delft	4 - overig	1.003.668	218.626	15.162.746	Nee	0%	Nee
Vereniging Primair onderwijs raad	Vereniging	Utrecht	4 - overig	2.234.000	-164.000	7.417.000	Nee	0%	Nee

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van De Haagse Scholen, stichting voor primair en speciaal openbaar onderwijs

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van De Haagse Scholen, stichting voor primair en speciaal openbaar onderwijs te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van De Haagse Scholen, stichting voor primair en speciaal openbaar onderwijs op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van De Haagse Scholen, stichting voor primair en speciaal openbaar onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- voorwoord,
- bestuursverslag,
- overige gegevens,
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten.

Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

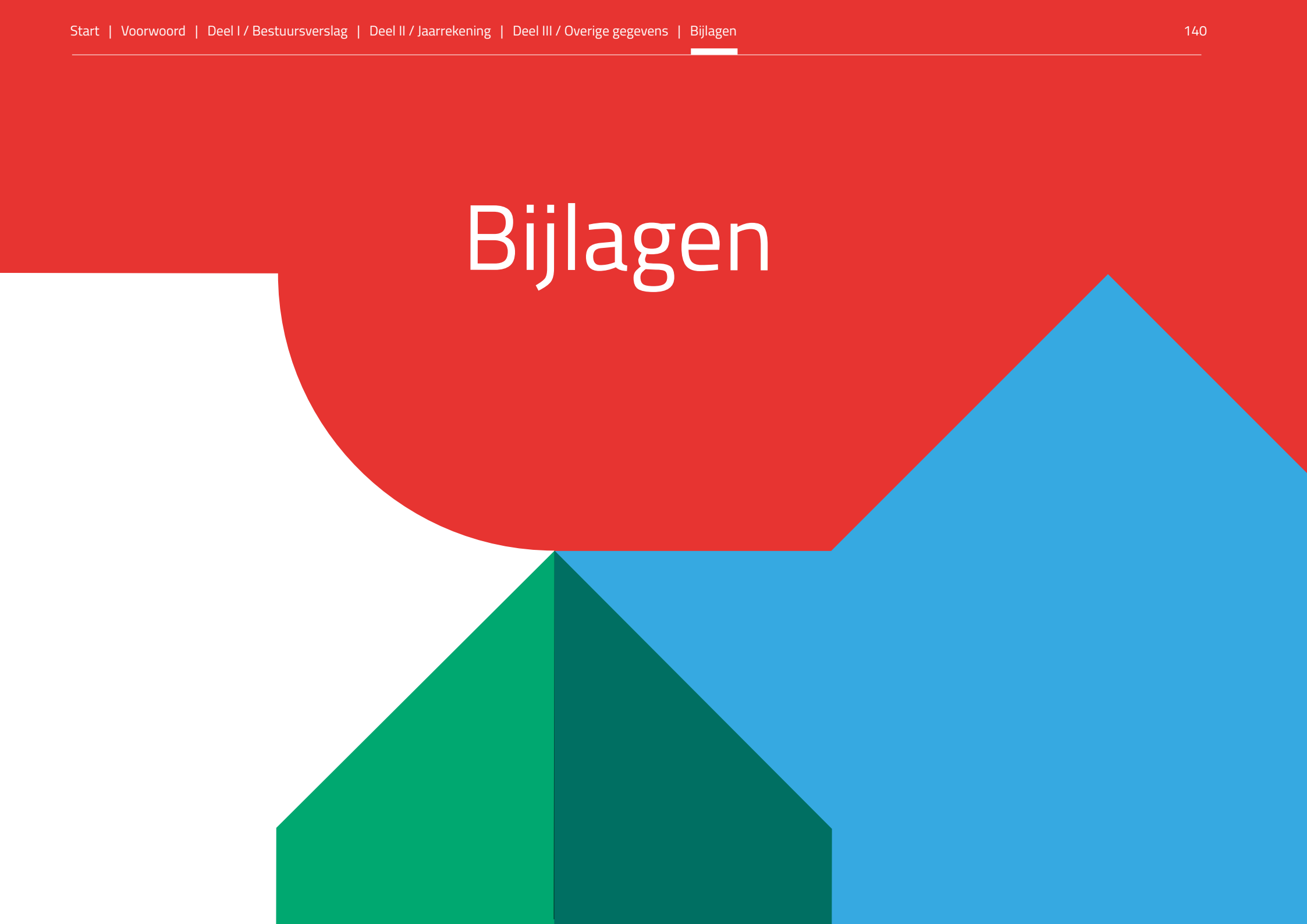
Zoetermeer, 5 juni 2024

Flynth Audit B.V.

Was getekend,
J.L.C. van Sabben RA

Bijlagen

The background features a large red semi-circle on the left side. To its right is a large blue triangle pointing upwards. Below the red semi-circle is a green triangle pointing upwards. The overall design is minimalist and modern.

Nevenfuncties college van bestuur 2023

Naam	Functie	Nevenfuncties
De heer mr. W. (Wiely) Hendricks	Voorzitter college van bestuur	▪ Lid PO-Platform Den Haag ▪ Voorzitter Stichting Playing for Success ▪ Lid bestuur Vervangingsfonds/ Participatiefonds (bezoldigd via vacatiegeld, dat rechtstreeks naar De Haagse Scholen gaat)
De heer R. (René) Peeters	Lid college van bestuur ad interim	▪ Lid dagelijks bestuur SPPOH ▪ Lid algemeen bestuur SPOW ▪ Lid algemeen bestuur Zuid Holland West ▪ Lid stuurgroep opleidingsschool Zuid-West Holland ▪ Lid stuurgroep Dekkend netwerk passend onderwijs Delft ▪ Voorzitter hoofdbestuur Humanitas ▪ Lid raad van toezicht Stichting Orion (openbaar (voortgezet) speciaal onderwijs, Amsterdam)
Mevrouw dr. C.M.T. (Karen) Peters	Lid college van bestuur	▪ Lid adviescommissie NCO ▪ Lid adviesraad Nuffic ▪ Collegelid CvTE ▪ Lid Verenigingscommissie Kansen PO-Raad ▪ Voorzitter klankbordgroep visitaties PO-Raad ▪ Tot juli 2023 bestuurslid VOS/ABB ▪ Lid RvA SPPOH ▪ Lid RvA SPOW ▪ Lid RvA PPO Delflanden ▪ Lid RvA SWV-ZHW ▪ Voorzitter bestuur Opleidingsschool Zuid-West Holland

Hoofd- en nevenfuncties leden raad van toezicht 2023

Naam	Functie	Benoemingsdatum	Hoofdfuncties	Nevenfuncties
De heer drs. M.M. Frequin	Voorzitter raad van toezicht	1 januari 2019	▪ Docent/Adviseur publiek leiderschap (MMF Toezicht & Advies) ▪ Docent diverse opleidingen, waaronder de NSOB (Nederlandse School voor Openbaar Bestuur), en adviseur van publieke en niet publieke organisaties op het gebied van publiek leiderschap, politiek-ambtelijke samenwerking en tegenspraak. Auteur van boeken over politiek-ambtelijke samenwerking en tegenspraak	▪ Voorzitter raad van toezicht De Haagse Scholen (bezoldigd) ▪ lid raad van toezicht SIDN, Stichting Internet Domein Namen (bezoldigd) ▪ lid bestuur VOM, Vereniging voor Overheidsmanagement (onbezoldigd) ▪ lid bestuur GVR, Gemeentelijke Verduurzamings Regeling (bezoldigd) ▪ lid adviesraad Kansfonds (onbezoldigd) ▪ lid raad van advies Dienst Justis (bezoldigd) ▪ lid adviesraad Kafra Housing (bezoldigd) ▪ Voorzitter bestuur Stichting ter bevordering van ruimtelijke wetenschappen (onbezoldigd) ▪ Voorzitter Leerstoel Taede Tillema RUGroningen (onbezoldigd) ▪ Columnist tijdschrift Publiek Denken (onbezoldigd) ▪ lid raad van advies tijdschrift ROM (onbezoldigd) ▪ organisator/debatleider Reuring!café's (onbezoldigd) ▪ coach Intercoach (onbezoldigd) ▪ lid expertgroup EU/OECD project capacity for Evidence Informed policymaking (bezoldigd)
De heer A. Mohamedajoeb	Lid raad van toezicht	1 januari 2016	Directeur-eigenaar Mohamedajoeb Mediators	▪ Lid raad van toezicht Moslim Informatie Centrum (bezoldigd) ▪ Bestuurslid Ihsan ▪ Bestuurslid Stichting Installers

Naam	Functie	Benoemingsdatum	Hoofdfuncties	Nevenfuncties
Mw. G. Mohebbi	Lid raad van toezicht	1 februari 2022	Directeur interim-management & consultancy bureau HvdW	- Lid van raad van toezicht van het SamenwerkingsVerband Profi Pendi, voorzitter remuneratiecommissie én lid commissie kwaliteit (bezoldigd) - Lid van de raad van toezicht van de Stichting Openbaar Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden, voorzitter commissie HRM/onderwijskwaliteit, Amsterdam (bezoldigd) - Lid raad van toezicht van het SamenwerkingsVerband Amstelronde, voorzitter remuneratiecommissie, Amstelveen (bezoldigd) - Lid expertpanel Radio Funx, Rotterdam (onbezoldigd) - Lid expertpanel en spreker de Nieuws BV, Hilversum (onbezoldigd) - Bestuurslid stichting Petje Af Utrecht, 2023- heden (onbezoldigd)
Mw. J. van Bussel	Lid raad van toezicht	1 februari 2022	Directeur Willem Schrikker Jeugd-bescherming en Jeugdreclassering	geen
Mw. I. Brummelman	Lid raad van toezicht	1 februari 2022	Directeur VO-Raad	Lid raad van advies Instituut Archimedes/ Hogeschool Utrecht
De heer H-F. Verkerk	Lid raad van toezicht	15 juli 2020	- Directeur van Sports Alliance Nederland bv. - Directeur/ eigenaar van 12-Meter bv.	Voorzitter Stichting Jorishuis

Verslag raad van toezicht

In 2023 is de toezichtvisie van de raad van toezicht geactualiseerd. Volgens de herziene toezichtvisie houdt de raad van toezicht integraal en onafhankelijk toezicht op het functioneren van de organisatie in het algemeen en het college van bestuur in het bijzonder. De raad van toezicht bewaakt en bevordert dat aan ieder kind dat een van de scholen van DHS bezoekt het beste onderwijs wordt gegeven en heeft hierbij oog voor de missie van de organisatie “we bereiden onze leerlingen voor op de wereld van morgen”. De raad van toezicht houdt in zijn opereren rekening met opvattingen van groepen en maatschappelijke organisaties binnen en buiten de organisatie en relevante ontwikkelingen in de maatschappij.

De raad van toezicht oefent zijn taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden uit binnen vastgestelde (deels juridische) kaders:

- de Wet op het Primair Onderwijs, de Wet op de Expertisecentra, de Wet Medezeggenschap op Scholen, de Wet Normering Topinkomens en het rechtspersonenrecht uit Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;
- de geldende Code Goed Bestuur PO en Code Goed Toezicht VTOI-NVTK;
- de geldende statuten en reglementen binnen De Haagse Scholen.

Op basis van zijn toezichtvisie en het hierboven beschreven toezichtkader is een toetsingskader vastgesteld als leidraad voor de uitoefening van het toezicht. Het toetsingskader kent vijf aandachtsgebieden: de opdracht van DHS, het onderwijs binnen DHS, strategisch HRM binnen DHS, de bedrijfsvoering binnen DHS en de governance. Per aandachtsgebied zijn in samenspraak met het college van bestuur onderliggende thema's benoemd, verwachtingen uitgesproken en informatiebronnen geïdentificeerd.

De raad van toezicht geeft bij de uitvoering van zijn werkzaamheden invulling aan de volgende rollen:

1. De werkgeversrol

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor de (personele en inhoudelijke) inrichting van het college van bestuur, de vaststelling van de arbeidsvoorwaarden en vanuit het werkgeversperspectief de zorg voor het college van bestuur.

In het verslagjaar is binnen de kaders van de (interne) regeling Werving lid college van bestuur de werving en selectie voor de vacante positie van lid college van bestuur afgerond. Per 15 mei 2023 is mevrouw Karen Peters door de raad van toezicht benoemd tot lid van het college van bestuur. Met het oog op de komst van Karen Peters is de overeenkomst met de heer Rene Peeters als lid van het college van bestuur a.i. beëindigd. Op instigatie van het college van bestuur is een verdeling in aandachtsgebieden binnen het college van bestuur vastgesteld.

De renumeratiecommissie van de raad van toezicht heeft in 2023 individuele en gezamenlijke voortgangs- en beoordelingsgesprekken gevoerd met de leden van het college van bestuur. Vanuit de renumeratiecommissie en de raad van toezicht is er waardering voor de wijze waarop het college van bestuur ook in 2023 in complexe maatschappelijke omstandigheden uitvoering heeft gegeven aan zijn taken. De bezoldiging inclusief overige arbeidsvoorwaarden van het college van bestuur zijn door de raad van toezicht vastgesteld in overeenstemming met de vigerende CAO Bestuurders PO en de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT). Voor het

overzicht van de specifieke bezoldiging van de leden van het college van bestuur wordt verwezen naar bijlage Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen 2022.

Naast het formele overleg in het kader van de vaststelling van de arbeidsvoorwaarden voert de voorzitter van de raad van toezicht regelmatig (informele) ontwikkel- en reflectie gesprekken met de individuele leden van het college van bestuur over de gang van zaken binnen de organisatie en het persoonlijk welbevinden van het college van bestuur.

Het overzicht van hoofd- en/ of nevenfuncties van zowel het college van bestuur als de raad van toezicht is opgenomen in de bijlage, evenals het rooster van aftreden van de raad van toezicht. Er is geen sprake van gebleken ongewenste belangenverstrengeling tussen leden van de raad van toezicht en / of leden van het college van bestuur of met betaalde en onbetaalde nevenfuncties van de leden.

2. De toezichthoudende rol

De raad van toezicht toetst vooraf gemaakte afspraken en het gevoerde beleid op rechtmatigheid en doelmatigheid, verleent op specifieke onderwerpen voorafgaande goedkeuring conform de statuten en ziet toe op de naleving van van toepassing zijnde wet- en regelgeving (WPO, WMS, WNT, CAO Bestuurders PO, Code Goed Bestuur PO, regeling beleggen en belenen OCW, gewijzigd d.d. 19 december 2018).

In 2023 gaf de raad van toezicht v.w.b. de rechtmatige besteding van middelen hieraan (o.a.) invulling door:

- in de door de raad van toezicht aan de accountant verstrekte opdracht wordt getoetst op de (financiële) rechtmatigheid in overeenstemming met het daarover gestelde in o.a. de WPO en WNT. De accountant heeft hierover positief gerapporteerd aan de raad van toezicht;
- bij de inschaling en de vaststelling van de bezoldiging van het college van bestuur toetst de raad van toezicht vooraf de te maken afspraken aan gestelde eisen uit de WNT en de CAO Bestuurders PO (o.a. op het punt van de bestuurlijke complexiteitspunten). In de RvT-vergadering van 2 november 2023 heeft de raad

van toezicht op basis van de complexiteitspunten de klasse indeling WNT De Haagse Scholen vastgesteld op klasse F;

- de raad van toezicht heeft in dit kader, mede op basis van advies van de auditcommissie m.b.t. de rechtmatigheid (en doelmatigheid) van het financieel beheer en beleid van de stichting en voorafgaand overleg met de accountant, goedkeuring verleend aan de jaarstukken 2023 (bestuursverslag en jaarrekening) en het bestuursplan 2023-2026 incl. de meerjarenbegroting;
- de raad van toezicht heeft vastgesteld dat het college van bestuur goede nota heeft genomen van de bevindingen en aanbevelingen van de accountant. Per aanbeveling is door het college van bestuur een maatregel voorgesteld incl. planningshorizon;
- in voorkomend geval is advies ingewonnen bij de huisjurist over de rechtmatigheid van te nemen maatregelen, bijv. in geval van schorsing en verwijdering van een leerling en rechtspositionele aangelegenheden.

Naast het toezicht op de rechtmatige besteding van middelen, houdt de raad van toezicht toezicht op de doelmatige bestemming van middelen. Vanuit de raad van toezicht is in 2023 op verschillende momenten de aandacht gevraagd van het college van bestuur voor de omvang van het vermogen en is de vraag gesteld of het gestelde ambitieniveau hoog genoeg en realistisch is. De uitdrukkelijke wens van de raad van toezicht om het bovenmatig vermogen te verlagen, is ook betrokken in de bestuurlijke afweging om bij de verantwoording van het groot onderhoud in de jaarrekening te kiezen voor de vorming van een onderhoudsvoorziening volgens de componentenbenadering. De vorming van deze voorziening heeft een positief effect op de omvang van de reserves van De Haagse Scholen. In dit verband heeft de raad van toezicht ook de aandacht gevraagd van het college van bestuur voor de constatering dat de inzet van de NPO-middelen ten behoeve van het bovenschoolse programma relatief beperkt van omvang is. Met het oog op urgente thema's en de algehele financiële reserve is de oproep gedaan om niet (te) terughoudend te zijn bij de omvang van de inzet van deze middelen.

De raad van toezicht heeft in 2023 geen indicaties gekregen van schendingen op het gebied van de doelmatige en rechtmatige besteding van rijksmiddelen dan wel andere schendingen van wettelijke voorschriften geconstateerd, bijvoorbeeld tijdens de schoolbezoeken die de raad afgelopen jaar heeft verricht. Verder zijn er geen indicaties voor afwijkingen van de (governance) Code Goed bestuur in het primair onderwijs. Het toezicht door de raad van toezicht heeft o.a. tot doel het leveren van een bijdrage aan een beter bestuur. In algemene zin zijn in dit verband van belang de in de organisatie gerealiseerde “checks and balances”; de instelling door de raad van toezicht van adviesorganen zoals de auditcommissie en de commissie onderwijskwaliteit en HRM, de bredere oriëntatie vanuit de raad van toezicht op urgente ontwikkelingen binnen en buiten de stichting door verdergaande inzet op de dialoog van de raad van toezicht met interne – en externe partijen (o.a. GMR, medewerkers vanuit de organisatie, accountant) en de verantwoording door het college van bestuur over actuele, urgente thema’s via de afgesproken 4- en 8-maandrapportages stellen de raad van toezicht in de gelegenheid het bestuurlijk handelen te toetsen op effectiviteit en consistentie. In 2023 is op specifieke onderdelen een meerwaarde te onderkennen. De aandacht die vanuit de raad van toezicht is gevraagd op de uitkomst van het medewerkers tevredenheidsonderzoek voor de personeelsleden op het bestuurskantoor was aanleiding voor een tussentijdse meting op de voortgang van inspanningen.

De focus vanuit de raad van toezicht voor meer accenten in de centrale sturing is verwerkt in de (nieuwe) sturingsvisie van het college van bestuur. De continue aandacht vanuit de raad van toezicht en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor de interne communicatie binnen De Haagse Scholen heeft daarnaast mede geleid tot een aantal maatregelen ter verbetering hiervan (o.a. eenduidige afspraken over inzet communicatiemiddelen, wekelijkse nieuwsbrief).

3. De adviseursrol

De raad van toezicht kent op basis van aanwezige kennis en kunde en extern ingewonnen informatie een klankbordfunctie voor het college van bestuur. De informatie uit de periodieke gesprekken met o.a. de GMR en de accountant leveren

input voor de dialoog tussen raad van toezicht en het college van bestuur. Twee keer per jaar bezoeken de leden van de raad van toezicht daarnaast in koppels verschillende scholen. Tijdens de schoolbezoeken gaan de leden van de raad van toezicht in gesprek met directies, leerkrachten, leerlingen, zij-instromers etc. om een beter begrip te krijgen van wat er speelt op de scholen en een beeld bij de (praktijk)oplossingen voor urgente vraagstukken binnen scholen.

Naast door het college van bestuur aangedragen gespreksonderwerpen heeft de raad van toezicht in 2023 aandacht besteed aan de inzet van de zgn. NPO-middelen, (wereld) burgerschap, de koers richting inclusief onderwijs en de gewenste positionering van de ambulante diensten, de specifieke aanpak van het lerarentekort, met aandacht voor zij-instromers en de beweging van de scholen richting anders organiseren, de eindopbrengsten en de resultaten van het speciaal onderwijs binnen de bovenscholse kwaliteitszorg.

4. De rol van inrichter (voor de bestuurlijke en toezichthoudende functie)

De raad van toezicht draagt zorg voor een adequate inrichting van de governance binnen De Haagse Scholen, specifiek waar het de inrichting van het college van bestuur en de raad van toezicht betreft. Begin 2023 is door de raad van toezicht een nieuwe bestuurder benoemd, Karen Peters. Bij de uiteindelijke selectie is aandacht geweest voor de complementariteit en samenwerking binnen het college van bestuur.

Per 31 december 2023 is het lidmaatschap van de heer Ajoeb Mohamedajoeb in verband met het verstrijken van de maximale zittingsduur beëindigd. De raad van toezicht is Ajoeb Mohamedajoeb erkentelijk voor zijn grote inzet en betrokkenheid bij De Haagse Scholen gedurende vele jaren, mede in zijn hoedanigheid van voorzitter van de auditcommissie. Medio 2023 de procedure rond de werving en selectie van een opvolger gestart. In nauw overleg tussen de raad van toezicht en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad is een functieprofiel opgesteld en een benoemingsadviescommissie ingesteld. Eind 2023 hebben gesprekken plaatsgevonden

met geïnteresseerde kandidaten. De benoemingsadviescommissie heeft ultimo 2023 een unanieme voordracht gedaan met betrekking tot benoeming van een van de kandidaten. De voordracht is overgenomen door de raad van toezicht. Feitelijke benoeming vindt plaats door de gemeenteraad in 2024, op voordracht van de raad van toezicht.

De leden van de raad van toezicht hebben vastgesteld geen ander belang te kennen bij de stichting dan op grond van de uitoefening van hun rol in de raad. Er zijn in 2023 geen situaties voorgekomen waarin zich (de schijn van) een potentieel tegengesteld belang voordeed.

Werkwijze van de raad van toezicht

De raad van toezicht is in het verslagjaar negen keer bijeengekomen. De raad van toezicht wordt bij de uitoefening van zijn taken ondersteund door de bestuurssecretaris van De Haagse Scholen. De vergaderingen van de raad van toezicht worden bijgewoond door het college van bestuur en op afroep in- en externe deskundigen. De raad van toezicht voert daarnaast twee keer per jaar overleg met een vertegenwoordiging van de GMR en de accountant. In de gesprekken met de GMR is in 2023 o.a. stil gestaan bij de toezichtvisie van de raad van toezicht en observaties naar aanleiding van de schoolbezoeken door de raad van toezicht. Ook is van gedachten gewisseld over de door het college van bestuur in overleg met de GMR verstrekte onderzoeksopdracht naar de decentrale staat van de medezeggenschap binnen De Haagse Scholen, oplevering van het onderzoeksrapport volgt in het 2e kwartaal van 2024.

De raad van toezicht kent verschillende adviesorganen; de renumeratiecommissie, de financiële auditcommissie en de commissie Onderwijskwaliteit en HRM.

De renumeratiecommissie is voorbereidend en uitvoerend verantwoordelijk voor de werkgeversrol van de raad van toezicht richting het college van bestuur. De renumeratiecommissie heeft functioneringsgesprekken met het college van bestuur over de arbeidsvoorwaarden van het college van bestuur gevoerd, op basis waarvan de

raad van toezicht de arbeidsvoorwaarden van het college van bestuur heeft vastgesteld. De auditcommissie adviseert – gevraagd en ongevraagd – de raad van toezicht over de rechtmatigheid en doelmatigheid van inzet van financiële middelen. De financiële auditcommissie is in 2022 vier keer bijeengekomen. De financiële auditcommissie heeft advies uitgebracht richting de raad van toezicht over de vaststelling van het jaarverslag en het bestuursplan, de managementletter, het verslag van de accountant, de tussentijdse 4- en 8-maands (voortgangs)rapportage over de financiële situatie in zijn algemeenheid en het financiële toezicht op scholen.

In het kader van de actualisatie van de toezichtvisie is een nieuwe commissie ingesteld; de commissie Onderwijskwaliteit en HRM. Deze commissie ondersteunt de raad van toezicht bij het uitvoeren van zijn verantwoordelijkheden op de aandachtsgebieden onderwijskwaliteit en gelieerd HRM-beleid. De eerste reguliere vergadering van de Commissie vindt plaats in 2024.

In 2023 is op voorstel van het college van bestuur de vergoeding voor de leden van de raad van toezicht voor de in redelijkheid gemaakte onkosten en vacatiegeld opnieuw vastgesteld. Bij het bepalen van de hoogte hiervan is aansluiting gezocht bij de vergoeding van goed vergelijkbare schoolbesturen, de adviesrichting van VTOI-NVTK en de bestaande filosofie en historische context binnen De Haagse Scholen, d.w.z. beschikbare middelen gaan zoveel als mogelijk naar de scholen en de hoogte van de vergoeding is sober en doelmatig. De vastgestelde honorering valt binnen het wettelijk maximum, voor een overzicht van de hoogte van de vergoeding wordt verwezen naar de bijlage.

Vanuit het oogpunt van transparantie en de wens om verantwoording af te leggen richting stakeholders zijn vanaf medio 2023 (vastgestelde) overzichten van de tijdens de vergadering van de raad van toezicht genomen besluiten gepubliceerd op de website van De Haagse Scholen. Medio 2023 heeft de raad van toezicht besloten om binnen de kaders van de bestaande overeenkomst het contract met de accountant eenmalig te verlengen.

Na afloop van de (nieuwe) contracttermijn vindt een aanbesteding plaats om te komen tot de aanstelling van een (andere) accountant.

Extern toezicht

De gemeenteraad van Den Haag oefent extern toezicht uit op basis van bevoegdheden uit de wet dan wel de statuten van De Haagse Scholen. In 2023 zijn voor overleg aangeboden aan de gemeente de staat van baten en lasten, vergezeld van de controleverklaring van de onafhankelijk controlerend accountant bij de jaarstukken en de meerjarenbegroting. Vanuit de gemeenteraad zijn hierover geen vragen gesteld.

Mark Frequin

Voorzitter raad van toezicht

Verslag gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Het nieuwe schooljaar 2023-2024 trapte de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) af met een Eendaagse bijeenkomst. Net als elk jaar stroomden er ook nu nieuwe leden in. Naast een inhoudelijk programma, was er aandacht voor teambuilding. Daarvoor bezocht de GMR het Museon. De leden voerden met elkaar een opdracht uit die normaal door bezoekende schoolklassen wordt gedaan.

Groepsfoto in het Museon, met uiterst rechts de nieuwe voorzitter Manish Dixit

Bij de borrel en het diner schoven ook de leden van het college van bestuur en de raad van toezicht aan, én de ouders en medewerkers die de GMR vaarwel zeiden. De GMR nam niet alleen afscheid van een aantal leden, ook de voorzitter, Esther Verheijen, stapte uit de raad. Gelukkig vond de GMR in Manish Dixit een ervaren en goede opvolger.

Esther Verheijen richtte zich de afgelopen twee jaar naast de inhoud op verbinding, tussen de leden onderling, en met het college van bestuur en de raad van toezicht. Bij haar start als voorzitter kwam de GMR tot zijn visie:

De GMR wil, samen met het college van bestuur, de medezeggenschapsraden op de scholen, de medewerkers én de ouders en de kinderen, werken aan de kwaliteit van het onderwijs. En doet dat met een constructief kritische houding.

Medezeggenschap op scholen

Mede naar aanleiding van gesprekken met MR-leden op de GMR-achterbanavond in oktober 2022, vroeg de GMR aandacht voor de medezeggenschap op scholen. Het college van bestuur pakte het onderwerp op en vroeg een externe partij, het CAOP, om een onderzoek te verrichten. Na een enquête en verdiepingsgesprekken verkeert het onderzoek in maart 2024 in een afrondende fase. Wordt vervolgd!

Personeelsgeleding in (C)OR-rol

Het onderwijs kent geen ondernemingsraad (OR), ook niet op bestuursniveau.

Onderwerpen op het terrein van personeelszaken, waarvoor in het bedrijfsleven of de overheid de OR instemmingsbevoegdheid geniet, komen in het onderwijs bij de personeelsgeleding van de GMR (PGMR) aan bod. Het personeelsbeleid van De Haagse Scholen wordt met de PGMR afgestemd.

Voorstellen die in dit kader dit jaar op de agenda stonden, zijn o.a. de mogelijkheid om werkervaringsplaatsen voor toekomstige directeuren in te richten, de aanpassing van het loongebouw voor bovenschools directeuren, het onderwijs- en ontwikkelingsbeleid voor onderwijsondersteuners en de pilot meerurenbonus. De PGMR besteedt veel aandacht en tijd aan het op zorgvuldige wijze behandelen van deze voorstellen.

Natuurlijk kun je vraagtekens plaatsen bij de wenselijkheid van een meerurenbonus, om een voorbeeld te noemen. Het gaat echter om een landelijk initiatief en meedoen zorgt ervoor dat De Haagse Scholen ervaringen kan inbrengen bij een eventueel vervolproces. De PGMR heeft mee nagedacht over welke opties bij De Haagse Scholen passend zijn en hoe deze zo goed mogelijk vorm kunnen krijgen. Het blijft een pilot en de PGMR is benieuwd naar de evaluatie van de opties in de praktijk.

Onderwerp	Voorstel ingediend	Besluitvorming afgerond	Besluit GMR / Stand van zaken
Instemming			
Werkervaringsplaatsen voor toekomstige directeuren Evaluatie	September 2022 November	Februari	Instemming met pilot
Aanpassing BOVO-procedure	December 2022	April	Instemming en positief advies
Versterking De Haagse Scholen Voortgang	Januari November	April	Akkoord
Aanpassing Gesprekkencyclus	Januari	Februari	Instemming
Meerjarig Bestuursformatieplan	Maart	Mei	Instemming
Wiscollect - evaluatie pilot en voorstel bredere invoering	Maart	April	Akkoord
Arbeids- en ontwikkelingsbeleid onderwijsondersteuners - nieuw voorstel	Mei	Juni	Instemming
Aanpassing loongebouw bovenschools directeuren	Augustus	Januari 2024	Instemming
Pilot Meerurenbonus	Augustus	November	Instemming
Arbeidsmarkttoelage NPO - verlenging en aanpassing	September	September	Instemming
Klokkenluidersregeling	September	Oktober	Instemming

Onderwerp	Voorstel ingediend	Besluitvorming afgerond	Besluit GMR / Stand van zaken
Advies			
Managementstatuut	November 2022	Februari	Positief
ICT-beleid	November 2022	Februari	Positief
Benoeming lid college van bestuur	Januari	Januari	Advies GMR aan raad van toezicht
Uitgangspuntennota	Maart	April	Positief
Bestuursplan	Maart	Mei	Positief
Profielschets lid raad van toezicht	Oktober	Oktober	Positief
Scenario-analyse toekomst Onderhoudsvoorziening	Oktober	December	Positief
Voorstel herverdeling begroting 2024-2027	November	December	Positief
Uitgangspuntennota	November	December	Positief

Onderwerp	Voorstel ingediend	Besluitvorming afgerond	Besluit GMR / Stand van zaken
Overig			
Social Schools	Meerdere malen update		
Toetsingskader raad van toezicht	Maart November		
Ziekteverzuim	Februari	Mei	Aandachtspunten GMR
Medezeggenschap op scholen	Februari		Afronding verwacht voorjaar 2024
Analyse exitinterviews	Maart		
Regeling jubilea en feesten	Mei		
Medewerkerstevredenheids-onderzoek koepelrapportage	Mei		
MTO Schoolleiders rapportage	Mei		
Kwaliteitszorg Speciaal Onderwijs	Juni		
Onderwijsregio Den Haag e.o.	Meerdere malen update		
Klachtenoverzicht	Oktober		
GMR-verkiezingen	Mei		Nieuwe leden
Gesprek met leden raad van toezicht	Maart November		
Lerarentekort			Terugkerend onderwerp op GMR-agenda

Samenstelling GMR in 2023

Naam	School/bestuurskantoor	S(B)O	Lid sinds/tot
Oudergeleding			
Manish Dixit, voorzitter vanaf 1 aug.	Eerste Nederlandse Buitenschool	+	Augustus 2019
Esther Verheijen, voorzitter tot 1 aug.	Het Volle Leven		Augustus 2020 / Augustus 2023
Marjonne Maan	Bohemen Kijkduin		Augustus 2020
Klazine de Bas-Verdonschot	Bohemen Kijkduin		Augustus 2021
Fariz Rahman	Annie M.G. Schmidtschool		Augustus 2021
Gloria Haimé-Gadzuric	Waterland		Augustus 2022
Anne Smit-Klijnstra	Galvanischool		Augustus 2022 / Augustus 2023
Nikolaj Nanaj	Benoordenhout		Augustus 2023
Douwe Pieter van den Bos	Helen Parkhurst		Augustus 2023
Sharon Lo-Kioeng-Shioe	De Strandwacht	+	November 2023

Naam	School/bestuurskantoor	S(B)O	Lid sinds/tot
Personeelsgeleding			
Willem van Gemmert	Inspecteur De Vries	+	Augustus 2015 / December 2023
Zohra Moudian	Maria Montessori		Augustus 2018
Cathy Goose, vice-voorzitter	De Piramide	+	Augustus 2018
Frank Koole	Zuidwal		Augustus 2019
Jikke Slijkhuis	Het Volle Leven		Augustus 2020 / Augustus 2023
Arnold Zadelberg, vice-voorzitter	Bestuurskantoor		Augustus 2020 / Augustus 2023
Yvonne Knoester	Anne Frank/P.H. Schreuder	-/+	Augustus 2021
Inke Wentink	Annie M.G. Schmidtschool		Augustus 2022
Marion de Koning	Bestuurskantoor		Augustus 2023
Annelies van Eijk	Jan Ligthartschool		Augustus 2023

Overzicht van de scholen

School	Type	Brin	Locatie	Postcode
Annie M.G. Schmidt	BAO	19LY	Jacob de Graefflaan 10	2517 JM
Annie M.G. Schmidt	BAO	19LY	van Hoornbeekstraat 5	2582 RA
Anne Frank	BAO	18PQ	Beresteinlaan 267	2542 JG
Anne Frank	BAO	18PQ	Laagveen 22	2544 RZ
Archipel	BAO	17EU	Atjehstraat 31	2585 VG
Baanbreker, de	BAO	17NF	Elboogstraat 68	2516 PV
Benoordenhout	BAO	17MR	Dreiboltstraat 2	2596 XG
Bohemen Kijlduin	BAO	17MC	Daltonplantsoen 6	2555 SB
Drentse Hoek, de	BAO	19NT	Oosterhesselenstraat 586	2545 SL
Erasmus	BAO	19NZ	Ambachtsgaarde 1	2542 ED
Galjoen, het	BAO	19WO	Anna Blamanplein 15	2525 ZV
Galjoen, het	BAO	19WO	Arnold Aletrinopplantsoen 8	2525 ZX
Galvanischool	BAO	17PY	Galvanistraat 43	2517 RA
De Gelderlandschool	BAO	19NQ	Nijkerklaan 9-11	2573 BA
Helen Parkhurst, Dalton	BAO	17FE	Baambruggestraat 2	2546 SK
Houtrust	BAO	19NN	Nachtegaalplein 19A	2566 JP
Houtwijk	BAO	19MZ	Mari Andriessenstraat 42	2552 KN
Jan Ligthart	BAO	19UK	Slicherstraat 5-7-9	2515 GE
Kameleon, de	BAO	19MP	Ketelstraat 101	2516 VN

School	Type	Brin	Locatie	Postcode
Kleine Keizer, de	BAO	17EK	Alphons Diepenbrockhof 79	2551 KK
Kleine Keizer, de	BAO	17EK	Loosduinse Uitleg 10	2553 AZ
Kleine Wereld, de	BAO	19QD	Van Ruysbroekstraat 7	2531 VP
Klimop, de	BAO	19MH	Cartesiusstraat 2-4	2562 SK
Leeuwerikhoeve, de	BAO	19YX	Walenburg 25	2591 BR
Maria Montessori	BAO	18AR	Zevenwoudenlaan 197	2548 NT
Max Velthuijs	BAO	19MU	Da Costastraat 40	2513 RP
Notenkraker, de	BAO	26PP	Eksterhof 2	2496 HS
Ostadeschool, van	BAO	19NW	V. Ostadestraat 245	2526 EV
P.C. Hooftschool	BAO	17NQ	Escamplaan 65	2547 GA
Prins Willem Alexander	BAO	19OC	Laakweg 199	2521 SG
Prins Willem Alexander	BAO	19OC	Slachthuisplein 15	2521 EC
Prinses Catharina Amalia	BAO	27VA	Cicerostraat 9	2493 ZL
Prinses Marijke	BAO	19ZF	Abraham van Beijerenstraat 1c	2525 TA
Reyschool, de la	BAO	19SI	De La Reyweg 212	2571 GH
Reyschool, de la	BAO	19SI	Voortuizenstraat 245	2573 AH
Spoorzoeker, de	BAO	17FN	Busken Huetstraat 22-24	2524 TT
Springbok International	BAO	19OQ	Pretoriusstraat 123	2571 VD
Springbok International	BAO	19OQ	Wolmaransstraat 100	2572 EM

School	Type	Brin	Locatie	Postcode
Startpunt International	BAO	17PJ	Suze Robertsonstraat 103	2526 WS
Tweemaster, de	BAO	19XU	Tesselsestraat 75a	2583 JH
Valkenbos, Montessorischool	BAO	17JE	Cederstraat 29	2565 JM
Daltonschool De Vijver	BAO	26AX	Kikkerbeetlaan 27	2548 WJ
Vlierboom, de	BAO	19YS	Vlierboomstraat 364-366	2564 JJ
Volle Leven, het	BAO	19TO	Rijslag 21	2587 BB
Voorsprong, de	BAO	19YL	Ruijsdaelstraat 11	2525 AA
Waterland, Dalton	BAO	26PJ	Eendenplein 1	2492 NZ
Willem Drees, dr.	BAO	17FV	Bresterstraat 15	2523 XC
Wissel, de	BAO	19VB	Steenwijklaan 10	2541 RL
Ypenburg	BAO	26AU	Böttgerwater 21	2497 ZJ
Zonnebloem, de	BAO	19LI	Hyacinthweg 5	2565 RE
Zuidwal	BAO	19ZJ	Zuidwal 47, Postadres Lepelstr. 6	2512 CW
Bonte Vlinder, de	SBO	20JC	Aucubastraat 3	2565 XD
Bonte Vlinder, de	SBO	20JC	De Reaumurstraat 43	2562 TW
Haagse Beek, de	SBO	20JF	Bentelostraat 59	2545 NV
P.H. Schreuderschool	SBO	20JJ	Hendrick Goltziusstraat 5	2526 LL
Eerste Nederlandse Buitenschool	SO	20JE	Doorniksestraat 28	2587 XM

School	Type	Brin	Locatie	Postcode
Inspecteur W.P. Blokpoelschool	SO	20IX	Haardstede 1	2543 VS
Strandwacht, de	SO	20KP	Paddepad 8	2554 HZ
Piramide, de	SO	20JM	Melis Stokelaan 1189	2541 GA
Piramide College	VSO	20JM	Steenwijklaan 30	2541 RL
Inspecteur S. de Vriesschool	SO	20JG	Heliotrooplaan 35	2555 MA
Inspecteur S. de Vriesschool	VSO	20JG	Esther de Boer-van Rijklaan 80	2597 TJ

Colofon

Teksten

De Haagse Scholen

Fotografie

Bart van Vliet

Sebastiaan Nederhoed

Ontwerp

Endore Creative Agency